ခုဒ္ဒကနိကာယ် ဓမ္မပဒပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမျှဒဿ။

၁ - ယမကဝဂ်	၁၄ - ဗုဒ္ဓဝဂ်
၂ - အပ္ပမာဒဝဂ်	၁၅ - သုခဝဂ်
၃ - စိတ္တဝဂ်	၁၆ - ပိယဝဂ်
၄ - ပုပ္ဖဝဂ်	၁၇ - ကောဓဝဂ်
၅ - ဗာလဝဂ်	၁၈ - မလဝဂ်
၆ - ပဏ္ဍိတဝဂ်	၁၉ - ဓမ္မဋ္ဌဝဂ်
၇ - အရဟန္တဝဂ်	၂၀ - မဂ္ဂဝဂ်
၈ - သဟဿဝဂ်	၂၁ - ပကိဏ္ဍကဝဂ်
၉ - ပါပဝဂ်	၂၂ - နိရယဝဂ်
၁၀ - ဒဏ္ဍဝဂ်	၂၃ - နာဂဝဂ်
၁၁ - ဇရာဝဂ်	၂၄ - တဏှာဝဂ်
၁၂ - အတ္တဝဂ်	၂၅ - ဘိက္ခုဝဂ်
၁၃ - လောကဝဂ်	၂၆ - ဗြာဟ္မဏဝဂ်

ဓမ္မပဒပါဠိတော် မြန်မာပြန် မာတိကာ ပြီး၏။

ခုဒ္ဒကနိကာယ် ဓမ္မပဒပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒဿ။

၁ - ယမကဝဂ်

၁ - စက္ခုပါလတ္ထေရဝတ္ထု ၈ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု ၂ - မဋ္ဌကုဏ္ဍလီဝတ္ထု ၉ - နန္ဒတ္ထေရဝတ္ထု ၃ - တိဿတ္ထေရဝတ္ထု ၁၀ - စုန္ဒသူကရိကဝတ္ထု ၄ - ကာဠယက္ခ်ိနီဝတ္ထု ၁၁ - ဓမ္မိကဥပါသကဝတ္ထု ၅ - ကောသမွကဝတ္ထု ാ၂ - ദേഠദത്താത്ത്വ ၆ - မဟာကာဠတ္ထေရဝတ္ထု ၁၃ - သုမနဒေဝီဝတ္ထု ၁၄ - ဒွေသဟာယကဘိက္ခုဝတ္ထု ၇ - ဒေ၀ဒတ္တဝတ္ထု

၂ - အပ္ပမာဒဝဂ်

၁ - သာမာဝတီဝတ္ထု ၅ - မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု ၆ - ဒွေသဟာယကဘိက္ခုဝတ္ထု ၂ - ကုမ္ဘယောသက၀တ္ထု ၃ - စူဋပန္ထကဝတ္ထု ၇ - မဃဝတ္ထု ၈ - အညတရဘိက္ခုဝတ္ထု ၄ - ဗာလနက္ခတ္တဝတ္ထု

၉ - နိဂမဝါသီတိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၃ - စိတ္တဝဂ်

၁ - မေဃိယတ္ထေရဝတ္ထု	၅ - စိတ္တဟတ္ထတ္ထေရဝတ္ထု
၂ - အညတရဘိက္ခုဝတ္ထု	၆ - ပဉ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထု
၃ - ဥက္ကဏ္ဌိတဘိက္ခုဝတ္ထု	၇ - ပူတိဂတ္တတိဿတ္ထေရဝတ္ထု
0 0000000000000000000000000000000000000	a a a a a a a a a a a a a a a a a a a

၄ - သံဃရက္ခိတတ္ထေရဝတ္ထု ၈ - နန္ဒဂေါပါလကဝတ္ထု

၉ - သောရေယျဝတ္ထု

၄ - ပုပ္ဖဝဂ်

၁ - ပဥ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထု	၇ - ဆတ္တပါဏိဥပါသကဝတ္ထု
၂ - မရီစိကမ္မဋ္ဌာနိကဘိက္ခုဝတ္ထု	၈ - ဝိသာခါဝတ္ထု
၃ - ဝိဋ္ဋေျဘဝတ္ထု	၉ - အာနန္ဒတ္ထေရပဥ္နာဝတ္ထု
၄ - ပတိပူဇိကကုမာရီဝတ္ထု	၁၀ - မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု
၅ - မစ္ဆရိယကောသိယသေဋိဝတ္ထု	၁၁ - ဂေါဓိကတ္ထေရဝတ္ထု
၆ - ပါဝေယျအာဇီဝကဝတ္ထု	၁၂ - ဂရဟဒိန္နဝတ္ထု

၅ - ဗာလဝဂ်

၁ - အညတရပုရိသဝတ္ထု	၈ - ကဿကဥပါသကဝတ္ထု
၂ - မဟာကဿပသဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ္ထ	၉ - သုမနမာလာကာရဝတ္ထု
၃ - အာနန္ဒသေဋိဝတ္ထု	၁၀ - ဥပ္ပလဝဏ္ဏတ္ထေရီဝတ္ထု
၄ - ဂဏ္ဌိဘေဒကစောရဝတ္ထု	၁၁ - ဇမ္ဗုကတ္ထေရဝတ္ထု
ე -	၁၂ - အဟိပေတဝတ္ထု
၆ - တိံသပါဝေယျကဘိက္ခုဝတ္ထု	၁၃ - သဋိကူဋပေတဝတ္ထု
၇ - သုပ္ပဗုဒ္ဓကုဋ္ဌိဝတ္ထု	၁၄ - စိတ္တဂဟပတိဝတ္ထု
•	e o

၁၅ - ဝနဝါသီတိဿသာမဏေရဝတ္ထု

၆ - ပဏ္ဍိတဝဂ်

၁ - ရာဓတ္ထေရဝတ္ထု	၆ - လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယဝတ္ထု

၁၁ - ပဥ္စသတအာဂန္တျကဘိက္ခုဝတ္ထု

၇ - အရဟန္တဝဂ်

၁ - ဇီဝကပဉ္နာဝတ္ထု	၆ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု
၂ - မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု	၇ - ကောသမ္ဗိဝါသီတိဿတ္ထေရသာမဏေရဝတ္ထု
၃ - ဗေလဋသီသတ္ထေရဝတ္ထု	၈ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု
၄ - အနုရုဒ္ဓတ္ထေရဝတ္ထု	၉ - ခဒိရရေဝတတ္ထေရဝတ္ထု
၅ - မဟာကစ္စာယနတ္ထေရဝတ္ထု	၁၀ - အညတရဣတ္ထိဝတ္ထု

၈ - သဟဿဝဂ်

၁ - တမ္ဗဒါဌိကစောရဃာတကဝတ္ထု

၂ - ဗာဟိယဒါရုစီရိယဝတ္ထု

၃ - ကုဏ္ဍလကေသီထေရီဝတ္ထု

၄ - အနတ္တပုစ္ဆကြာဟ္မဏဝတ္ထု

၅ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဿမာတုလြာဟ္မဏဝတ္ထု

၆ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဿဘာဂိနေယျဝတ္ထု

၇ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဿသဟာယကြာဟ္မဏဝတ္ထု

၈ - အာယုဝၶနကုမာရဝတ္ထု

၉ - သံကိစ္စသာမဏေရဝတ္ထု

၁၀ - ခါဏုကောဏ္ဍညတ္ထေရဝတ္ထု

၁၁ - သဗ္ဗဒါသတ္ထေရဝတ္ထု

၁၂ - ပဋာစာရာထေရီဝတ္ထု

၁၃ - ကိသာဂေါတမီဝတ္ထု

၁၄ - ဗဟုပုတ္တိကတ္ထေရီဝတ္ထု

၉ - ပါပဝဂ်

၁ - စူဠေကသာဋကဝတ္ထု	၇ - မဟာဓနဝါဏိဇဝတ္ထု
၂ - သေယျသကတ္ထေရဝတ္ထု	၈ - ကုက္ကုဋ္မမိတ္တနေသာဒဝတ္ထု
၃ - സഭേദാဓီတာဝတ္ထု	၉ - ကောကသုနခလုဒ္ဒကဝတ္ထု
၄ - အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိဝတ္ထု	၁၀ - မဏိကာရကုလူပကတိဿတ္ထေရဝတ္ထု
၅ - အသညတပရိက္ခာရဝတ္ထု	၁၁ - တယောဇနဝတ္ထု
၆ - ဗိဠာလပါဒကသေဋ္ဌိဝတ္ထု	၁၂ - သုပ္ပဗုဒ္မွသကျဝတ္ထု

၁၀ - ဒဏ္ဍဝဂ်

၁ - ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဘိက္ခုဝတ္ထု ၆ - အဇဂရပေတဝတ္ထု

၂ - ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဝတ္ထု ၇ - မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဝတ္ထု

၃ - သမ္မဟုလကုမာရဝတ္ထု ၈ - ဗဟုဘဏ္ဍိကဘိက္ချဝတ္ထု

၄ - ကောဏ္ဍဓာနတ္ထေရဝတ္ထု ၉ - သန္တတိမဟာမတ္တဝတ္ထု

၅ - ဥပေါသထိကဣတ္ထိနံဝတ္ထု ၁၀ - ပိလောတိကတိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၁၁ - သုခသာမဏေရဝတ္ထု

၁၁ - ဇရာဝဂ်

၁ - ဝိသာခါယ သဟာယိကာ (ပဥ္စသတဥပါသိကာ) ဝတ္ထု

၂ - သိရိမာဝတ္ထု

၃ - ဥတ္တရာထေရီဝတ္ထု

၄ - သမ္မဟုလအဓိမာနိကဘိက္ခုဝတ္ထု

၅ - (ဇနပဒကလျာဏီ) ရူပနန္ဒာထေရီဝတ္ထု

၆ - မလ္လိကာဒေဝီဝတ္ထု

၇ - လာလုဒါယီထေရဝတ္ထု

၈ - ဥဒါနဝတ္ထု

၉ - မဟာဓနသေဋ္ဌိဝတ္ထု

၁၂ - အတ္တဝဂ်

၁ - ဗောဓိရာဇကုမာရဝတ္ထု ၆ - ဒေဝဒတ္တ	ဝတ္ထု
------------------------------------	-------

၁၃ - လောကဝဂ်

၁ - ဒဟရဘိက္ခုဝတ္ထု	၆ - အင်္ဂလိမာလတ္ထေရဝတ္ထု
၂ - သုဒ္ဓေါဒနဝတ္ထု	၇ - ပေသကာရဓီတာဝတ္ထု
၃ - ပဥ္စသတဝိပဿကဘိကျဝတ္ထု	၈ - တိံသဘိကျဝတ္ထု

၃ - ဝဉ္စသတဝသာကဘက္ခုဝတ္ထု ၈ - တသဘက္ခုဝတ္ထု

၄ - အဘယရာဇကုမာရဝတ္ထု ၉ - စိဥ္စမာဏဝိကာဝတ္ထု

၅ - သမ္မဇ္ဇနတ္ထေရဝတ္ထု ၁၀ - အသဒိသဒါနဝတ္ထု

၁၁ - အနာထပိဏ္ဍိကပုတ္တကာလဝတ္ထု

၁၄ - ဗုဒ္ဓဝဂ်

၁ - မာရဓီတရဝတ္ထု	၅ - အနဘိရတိဘိက္ခုဝတ္ထု
၂ - ဒေဝေါရောဟနဝတ္ထု	၆ -
၃ - ဧရကပတ္တနာဂရာဇဝတ္ထု	၇ - အာနန္ဒတ္ထေရပဉ္နာဝတ္ထု
၄ - အာနန္ဒတ္ထေရပဉ္နာဝတ္ထု	၈ - သမ္ဗဟုလဘိက္ခုဝတ္ထု

၉ - ကဿပဒသဗလဿသုဝဏ္ဏစေတိယဝတ္ထု

၁၅ - သုခဝဂ်

၁ - ဉာတိကလဟဝူပသမနဝတ္ထု ၅ - ဧကဥပါသကဝတ္ထု

၂ - မာရဝတ္ထု ၆ - ပသေနဒိကောသလဝတ္ထု

၃ - ကောသလရညော ပရာဇယဝတ္ထု ၇ - တိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၄ - အညတရကုလဒါရိကာဝတ္ထု ၈ - သက္ကဝတ္ထု

၁၆ - ပိယဝဂ်

၁ - တယောဇနပဗ္ဗဇိတဝတ္ထု ၅ - အနိတ္ထိဂန္ဓကုမာရဝတ္ထု

၂ - အညတရကုဋမွိကဝတ္ထု ၆ - အညတရြာဟ္မဏဝတ္ထု

၃ - ဝိသာခါဝတ္ထု ၇ - ပဥ္စသတဒါရကဝတ္ထု

၄ - လိစ္ဆဝီဝတ္ထု ၈ - ဧကအနာဂါမိတ္ထေရဝတ္ထု

၉ - နန္ဒိယဝတ္ထု

၁၇ - ကောဓဝဂ်

၁ - ရောဟိနီခတ္တိယကညာဝတ္ထု ၅ - ဗုဒ္ဓပိတုဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

၂ - အညတရဘိက္ခုဝတ္ထု ၆ - ပုဏ္ဏဒါသီဝတ္ထု

၃ - ဥတ္တရာဥပါသိကာဝတ္ထု ၇ - အတုလဥပါသကဝတ္ထု

၄ - မဟာမောဂ္ဂလ္လာနပဉ္နာဝတ္ထု ၈ - ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဝတ္ထု

၁၈ - မလဝဂ်

၁ - ဂေါဃာတကပုတ္တဝတ္ထု	၇ - ပဉ္စဉပါသကဝတ္ထု
၂ - အညတရြာဟ္မဏဝတ္ထု	၈ - တိဿဒဟရဝတ္ထု
၃ - တိဿတ္ထေရဝတ္ထု	၉ - ပဉ္စဉပါသကဝတ္ထု
၄ - လာဠုဒါယီဝတ္ထု	၁၀ - မေဏ္ဍကသေဋ္ဌိဝတ္ထု
၅ - အညတရကုလပုတ္တဝတ္ထု	၁၁ - ဥဇ္ဈာနသညိတ္ထေရဝတ္ထု
၆ - စူဠသာရိဘိက္ချဝတ္ထု	၁၂ - သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထု

၁၉ - ဓမ္မဋ္ဌဝဂ်

၁ - ဝိနိစ္ဆယမဟာမတ္တဝတ္ထု	၆ -
၂ - ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဝတ္ထု	၇ - အညတရဗြာဟ္မဏဝတ္ထု
၃ - ဧကုဒါနခီဏာသဝဝတ္ထု	၈ - တိတ္ထိယဝတ္ထု
၄ - လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယတ္ထေရဝတ္ထု	၉ - ဗာဠိသိကဝတ္ထု
၅ - သမ္မဟုလဘိက္ခုဝတ္ထု	၁၀ - သမ္မဟုလသီလာဒိသမ္ပန္နဘိက္ခုဝတ္ထု

၂၀ - မဂ္ဂဝဂ်

၁ - ပဥ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထု	၇ - ပေါဋ္ဌိလတ္ထေရဝတ္ထု
၂ - အနိစ္စလက္ခဏဝတ္ထု	၈ - ပဉ္စမဟလ္လကဘိက္ခုဝတ္ထု
၃ - ဒုက္ခလက္ခဏဝတ္ထု	၉ - သုဝဏ္ဏကာရတ္ထေရဝတ္ထု
၄ - အနတ္တလက္ခဏဝတ္ထု	၁၀ - မဟာဓနဝါဏိဇဝတ္ထု
၅ - ပဓာနကမ္မိကတိဿတ္ထေရဝတ္ထု	၁၁ - ကိသာဂေါတမီဝတ္ထု
၆ - သူကရပေတဝတ္ထု	၁၂ - ပဋာစာရာဝတ္ထု

၂၁ - ပကိဏ္ဏကဝဂ်

၁ - အတ္တနောပုဗ္ဗကမ္မဝတ္ထု	၅ - ဒါရုသာကဋိကပုတ္တဝတ္ထု
၂ - ကုတ္ကုဋဏ္ဍခါဒိကာဝတ္ထု	၆ - ၀ဇ္ဇိပုတ္တကဘိက္ခုဝတ္ထု

၉ - ဧကဝိဟာရိတ္ထေရဝတ္ထု

၂၂ - နိရယဝဂ်

၁ - သုန္ဓရီပရိဗ္ဗာဇိကာဝတ္ထု	၅ - ဒုဗ္ဗစဘိကျဝတ္ထု

၉ - တိတ္ထိယသာဝကဝတ္ထု

၂၃ - နာဂဝဂ်

၁ - အတ္တဒန္တဝတ္ထု	၅ - သာနုသာမဏေရဝတ္ထု
-------------------	---------------------

၂၄ - တဏှာဝဂ်

၁ - ကပိလမစ္ဆဝတ္ထု	၇ - စူဠဓနဂ္ဂဟပဏ္ဍိတဝတ္ထု
ω ωι	

၆ - ဥဂ္ဂသေနဝတ္ထု ၁၂ - အက်ုံရဝတ္ထု

၂၅ - ဘိက္ခုဝဂ်

၁ - ပဉ္စဘိက္ခုဝတ္ထု	၇ - သမ္မဟုလဘိက္ခုဝတ္ထု
၂ - ဟံသဃာတကဘိက္ခုဝတ္ထု	၈ - ပဥ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထု
၃ - ကောကာလိကဝတ္ထု	၉ - သန္တကာယတ္ထေရဝတ္ထု
၄ - ဓမ္မာရာမတ္ထေရဝတ္ထု	၁၀ - နင်္ဂလကုလတ္ထေရဝတ္ထု
၅ - ဝိပေက္ခသေဝကဘိက္ချဝတ္ထု	၁၁ - ဝက္ကလိတ္ထေရဝတ္ထု
၆ - ပဉ္စဂ္ဂဒါယကြာဟ္မဏဝတ္ထု	၁၂ - သုမနသာမဏေရဝတ္ထု

ဓမ္မပဒပါဠိတော် ၂၆ - ဗြာဟ္မဏဝဂ်

၁ - ပသာဒဗဟုလြာဟ္မဏဝတ္ထု	၂၁ - ပဗ္ဘာရဝါသီတိဿတ္ထေရဝတ္ထု
၂ - သမ္ပဟုလဘိက္ခုဝတ္ထု	၂၂ - အညတရဘိက္ခုဝတ္ထု
၃ - မာရဝတ္ထု	၂၃ - သာမဏေရာနံဝတ္ထု
၄ - အညတရြာဟ္မဏဝတ္ထု	၂၄ - မဟာပန္ဆကတ္ထေဝတ္ထု
၅ - အာနန္ဒတ္ထေရဝတ္ထု	၂၅ - ပိလိန္နဝစ္ဆတ္ထေရဝတ္ထု
၆ - အညတရြာဟ္မဏပဗ္ဗဇိတဝတ္ထု	၂၆ - အညတရတ္ထေရဝတ္ထု
၇ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု	၂၇ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု
၈ - မဟာပဇာပတိဂေါတမီဝတ္ထု	၂၈ - မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဝတ္ထု
၉ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု	၂၉ - ရေဝတတ္ထေရဝတ္ထု
၁၀ - ဇဋိလဗြာဟ္မဏဝတ္ထု	၃၀ - စန္ဒာဘတ္ထေရဝတ္ထု
၁၁ - ကုဟကဗြာဟ္မဏဝတ္ထု	၃၁ - သီဝလိတ္ထေရဝတ္ထု
၁၂ - ကိသာဂေါတမီဝတ္ထု	၃၂ - သုန္ဒရသမုဒ္ဒတ္ထေရဝတ္ထု
၁၃ - ဧကဗြာဟ္မဏဝတ္ထု	၃၃ - ဇဋိလတ္ထေရဝတ္ထု
၁၄ - ဥဂ္ဂသေနသေဋ္ဌိပုတ္တဝတ္ထု	၃၄ - ඥාတိကတ္ထေရဝတ္ထု
၁၅ -	၃၅ - နဋ္ဍပုတ္တကတ္ထေရဝတ္ထု
၁၆ - အက္ကောသကဘာရဒ္ဓါဇဝတ္ထု	၃၆ - နဋ္ဍပုတ္တကတ္ထေရဝတ္ထု
၁၇ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု	၃၇ - ဝဂ်ိဳသတ္ထေရဝတ္ထု
၁၈ - ဥပ္ပလဝဏ္ဏာတ္ထေရီဝတ္ထု	၃၈ - ဓမ္မဒိန္နာတ္ထေရီဝတ္ထု
၁၉ - အညတရြာဟ္မဏဝတ္ထု	၃၉ - အင်္ဂုလိမာလတ္ထေရဝတ္ထု
၂၀ - ခေမာဘိက္ခုနီဝတ္ထု	၄၀ -

ဓမ္မပဒပါဠိတော် မြန်မာပြန် မာတိကာ ပြီး၏။

ခုဒ္ဒကနိကာယ် ဓမ္မပဒပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ပုဒဿ။

=== ၁ - ယမကဝဂ် ===

၁ - စက္ခုပါလတ္ထေရဝတ္ထု

၁။ နာမ်ခန္ဓာ (လေးပါး)တို့သည် စိတ်လျှင် ရှေ့သွားရှိကုန်၏၊ စိတ်လျှင် အကြီးအမျှူး ရှိကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် ပြီးကုန်၏။ ပြစ်မှားလိုသော စိတ်ဖြင့် အကယ်၍ ပြောဆိုသော် လည်းကောင်း၊ ပြုလုပ်သော် လည်းကောင်း၊ ကြံစည်သော် လည်း ကောင်း ထို (ပြောဆို ပြုလုပ် ကြံစည်မှု) ကြောင့် လှည်းဘီးသည် ဝန်ဆောင် နွား၏ခြေရာသို့ အစဉ်လိုက်ဘိ သကဲ့သို့ ထိုသူသို့ ဆင်းရဲသည် အစဉ်လိုက်လေ၏။

၂ - မဋ္ဌကုဏ္ဍလီဝတ္ထု

၂။ နာမ်ခန္ဓာ (လေးပါး)တို့သည် စိတ်လျှင် ရှေ့သွားရှိကုန်၏။ စိတ်လျှင် အကြီးအမျှူး ရှိကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် ပြီးကုန်၏။ သန့်ရှင်းကြည်လင်သော စိတ်ဖြင့် အကယ်၍ ပြောဆိုသော် လည်းကောင်း၊ ပြုလုပ်သော် လည်းကောင်း၊ ကြံစည်သော် လည်းကောင်း ထို (ပြောဆို ပြုလုပ် ကြံစည်မှု) ကြောင့် အရိပ်သည် (လူကို) မစွန့်မူ၍ အစဉ်လိုက် သကဲ့သို့ ထိုသူသို့ ချမ်းသာသည် အစဉ်လိုက်လေ၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁ - ယမကဝင်္ဂ ===

၃ - တိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၃။ ဤသူသည် ငါ့ကို ဆဲရေးဖူးပြီ။ ငါ့ကို ညှဉ်းဆဲဖူးပြီ။ ငါ့ကို အောင်နိုင်ဖူးပြီ။ ငါ့၁စ္စာကို ဆောင်ယူဖူးပြီဟု ထိုသူ့ အပေါ်၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့ကုန်၏။ ထိုသူတို့အား (ဖြစ်ပေါ် လာသည့်) ရန်သည် မငြိမ်းအေးနိုင်။

၄။ ဤသူသည် ငါ့ကို ဆဲရေးဖူးပြီ။ ငါ့ကို ညှဉ်းဆဲဖူးပြီ။ ငါ့ကို အောင်နိုင်ဖူးပြီ။ ငါ့ဉစ္စာကို ဆောင်ယူ ဖူးပြီဟု ထိုသူ့ အပေါ်၌ ရန်ငြိုးမဖွဲ့ကုန်။ ထိုသူတို့အား (ဖြစ်ပေါ် လာသည့်) ရန်သည် ပြေငြိမ်းနိုင်၏။

=== ၁ - ယမကဝဂ် ===

၄ - ကာဠယက္ခ်ိနီဝတ္ထု

၅။ ဤလောက၌ ရန်တုံ့မူခြင်းဖြင့် ရန်တို့သည် အဘယ်အခါ မျှ မပြေငြိမ်းနိုင်ကုန်။ ရန်တုံ့မမူခြင်း ဖြင့်သာလျှင် ရန်ပြေငြိမ်းနိုင်ကုန်၏။ ဤသဘောကား အစဉ်အလာ ဓမ္မတာ သဘောပင်တည်း။

၅ - ကောသမ္ဗကဝတ္ထု

၆။ ဤလောက၌ လူမိုက်တို့သည် ငါတို့ သေကြလိမ့်မည်ဟု မသိကြကုန်။ ထိုမသိမှုကြောင့် ခိုက်ရန် ငြင်းခုံမှုတို့သည် မပြေငြိမ်းနိုင်ကုန်။ ဤလောက၌ ပညာရှိသူတို့သည် ငါတို့ သေကြလိမ့်မည်ဟု သိကြ ကုန်၏။ ထိုသိမှုကြောင့် ခိုက်ရန် ငြင်းခုံမှုတို့သည် ပြေငြိမ်းနိုင်ကုန်၏။

၆ - မဟာကာဠတ္ထေရဝတ္ထု

၇။ တင့်တယ်၏ဟု အဖန်ဖန်ရှု၍ နေသော ဣန္ဒြေတို့၌ မစောင့်စည်းဘဲ ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည် ကို မသိမူ၍ ဝီရိယ ယုတ်လျော့ ပျင်းရိသူကို လေမုန်တိုင်းသည် အားနည်းသော သစ်ပင်ကို နှိပ်စက် ညှဉ်းဆဲဘိ သကဲ့သို့ (ကိလေသာ) မာရ်သည် စင်စစ် နှိပ်စက်နိုင်၏။

၈။ မတင့်တယ်ဟု အဖန်ဖန်ရှု၍ နေသော ဣန္ဒြေတို့၌ ကောင်းစွာ စောင့်စည်းလျက် ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၍ သဒ္ဓါတရားရှိသဖြင့် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူကို လေမုန်တိုင်းသည် ကျောက်တောင်ကြီးကို မနှိပ်စက် မညှဉ်းဆဲ နိုင်ဘိ သကဲ့သို့ (ကိလေသာ) မာရ်သည် စင်စစ် မနှိပ်စက်နိုင်။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁ - ယမကဝဂ် ===

၇ - ဒေဝဒတ္တဝတ္ထု

၉။ (ဣန္ဒြေကို) ဆုံးမခြင်းကင်း၍ မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုခြင်း မရှိသော ကိလေသာ ဖန်ရည် မကင်းဘဲလျက် ဖန်ရည် စွန်းသော အဝတ် (သင်္ကန်း) ကို ဝတ်သော သူသည် ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ် (သင်္ကန်း)နှင့် မထိုက်တန်။

၁၀။ ဣန္ဒြေတို့ကို ဆုံးမလျက် မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုခြင်း ရှိသော ကိလေသာ ဖန်ရည်ကို ထွေးအန်ပြီး ၍ သီလတို့၌ ကောင်းစွာ စောင့်ထိန်းသူသည်သာလျှင် ဖန်ရည်စွန်း အဝတ်နှင့် ထိုက်တန်၏။

=== ၁ - ယမကဝဂ် ===

၈ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု

၁၁။ အနှစ်မရှိသော တရား၌ အနှစ်ရှိ၏ဟု အယူရှိကြကုန်၏။ အနှစ်ရှိသော တရား၌မူကား အနှစ်မရှိဟု အယူရှိကြ ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် မှားသော ကြံစည်မှုလျှင် (ကျက်စားရာ) အာရုံရှိကြ ကုန်ရကား အနှစ်ရှိသော တရားကို မရနိုင်ကြ ကုန်။

၁၂။ အနှစ်ရှိသော တရားကိုလည်း အနှစ်ရှိသော တရားဟူ၍ အနှစ်မရှိသော တရားကိုလည်း အနှစ်မရှိသော တရားဟူ၍ သိကြကုန်သောကြောင့် ထိုသူတို့သည် မှန်ကန်သော ကြံစည်မှုလျှင် (ကျက်စားရာ) အာရုံရှိကုန်ရကား အနှစ် ရှိသောတရားကို ရနိုင်ကြကုန်၏။

၉ - နန္ဒတ္တေရဝတ္ထု

၁၃။ အိမ်ကို မကောင်းသဖြင့် မိုးအပ်သည်ရှိသော် မိုးရေသည် ဖောက်ဝင်နိုင် သကဲ့သို့ စိတ်ကို (သမထ, ဝိပဿနာတို့ ဖြင့်) ကောင်းစွာ မပွါးထုံအပ်သည်ရှိသော် ရာဂသည် ဖောက်ဝင်နိုင်၏။

၁၄။ အိမ်ကို ကောင်းစွာ မိုးအပ်သည်ရှိသော် မိုးရေသည် မဖောက်ဝင်နိုင် သကဲ့သို့ စိတ်ကို (သမထ, ဝိပဿနာတို့ ဖြင့်) ကောင်းစွာ ပွါးထုံအပ်သည်ရှိသော် ရာဂသည် မဖောက်ဝင်နိုင်။

၁၀ - စုန္ဒသူကရိကဝတ္ထု

၁၅။ မကောင်းမှုပြုသူသည် ဤဘဝ၌လည်း စိုးရိမ်ရ၏။ တမလွန်ဘဝ၌လည်း စိုးရိမ်ရ၏။ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန်ဘဝ နှစ်တန်တို့၌လည်း စိုးရိမ်ရ၏။ ထိုမကောင်းမှု ပြုသူသည် မိမိ၏ ညစ်နွမ်းသော ကံကို သိမြင်၍ စိုးရိမ်ရ ပင်ပန်းရ၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁ - ယမကဝဂ် ===

၁၁ - ဓမ္မိကဥပါသကဝတ္ထု

၁၆။ ကောင်းမှုပြုသူသည် ဤဘဝ၌လည်း ဝမ်းမြောက်ရ၏။ တမလွန်ဘဝ၌လည်း ဝမ်းမြောက်ရ၏။ ပစ္စုပွန် တမလွန် ဘဝ နှစ်တန်တို့၌လည်း ဝမ်းမြောက်ရ၏။ ထိုကောင်းမှုပြုသူသည် မိမိ၏ စင်ကြယ် သော ကံကို သိမြင်ရ၍ ဝမ်းမြောက်ရ အလွန် ဝမ်းမြောက်ရ၏။

=== ၁ - ယမကဝဂ် ===

ാ၂ - ദോദ്നാറ്റ്വ

၁၇။ မကောင်းမှုပြုသူသည် ဤဘဝ၌လည်း ပူပန်ရ၏။ တမလွန်ဘဝ၌လည်း ပူပန်ရ၏။ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန်ဘဝ နှစ်တန်တို့၌လည်း ပူပန်ရ၏။ "ငါသည် မကောင်းမှုကို ပြုမိပြီ" ဟု ပူပန်ရ၏။ ဒုဂ္ဂတိဘုံ ဘဝသို့ ရောက်ပါမူကား အလွန် ပူပန်ရ၏။

၁၃ - သုမနဒေဝီဝတ္ထု

၁၈။ ကောင်းမှုပြုသူသည် ဤဘဝ၌လည်း နှစ်သက်ရ၏။ တမလွန်ဘဝ၌လည်း နှစ်သက်ရ၏။ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန်ဘဝ နှစ်တန်တို့၌လည်း နှစ်သက်ရ၏။ "ငါသည် ကောင်းမှုကို ပြုအပ်ပြီ" ဟု နှစ်သက်ရ၏။ သုဂတိဘုံဘဝသို့ ရောက်ပါမူကား အလွန်နှစ်သက်ရ၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁ - ယမကဝဂ် ===

၁၄ - ဒွေသဟာယကဘိက္ခုဝတ္ထု

၁၉။ နွားရှင်တို့အား နွားတို့ကို ရေတွက် အပ်နှင်းလိုက်ရသော နွားကျောင်းသားသည် နွားနို့ အရသာကို မခံစားရ သကဲ့သို့၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်သည်အထိ အကျိုးစီးပွါးနှင့်စပ်သော ပိဋကတ်သုံးပုံဟူသော ဘုရားစကားတော်ကို များစွာ ပြော ဟောနေသော်လည်း မကျင့်မကြံ မေ့လျော့ပေါ့တန်နေသော သူသည် ပြုထိုက်သည်ကို ပြုသည်မမည်၊ မဂ်ဖိုလ် အရသာကို မခံစားရ။

၂၀။ နိဗ္ဗာန်ရောက်သည် အထိ အကျိုးစီးပွါးနှင့်စပ်သော ပိဋကတ်သုံးပုံဟူသော ဘုရားစကားတော် ကို အနည်းငယ်မျှ ပင် ပြောဟောနေပါသော်လည်း တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူ ဖြစ်ခဲ့မူ ရာဂ ဒေါသ မောဟကို ပယ်ပြီးလျှင် ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိသည်ဖြစ်၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်လျက် ဤလောက၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်လောက၌ လည်းကောင်း စွဲလမ်းမှု မရှိတော့ပြီ။ ထိုသူသည်သာ မဂ်ဖိုလ်အရသာကို ခံစားရ၏။

ရှေးဦးစွာသော ယမကဝဂ် ပြီး၏။

=== ၂ - အပ္ပမာဒဝဂ် ===

၁ - သာမာဝတီဝတ္ထု

၂၁။ မမေ့မလျော့ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်းတည်း။ မေ့လျော့ခြင်းသည် သေခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ မမေ့မလျော့သော သူတို့သည် သေသည် မမည်ကုန်။ မေ့လျော့သူတို့သည် သေသည် မည်ကုန်၏။

၂၂။ မမေ့မလျော့သော ပညာရှိတို့သည် ဤသို့ ထူးခြားကြောင်းကို သိ၍ မမေ့မလျော့သော သတိတရား၌ ရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်ကုန်လျက် အရိယာတို့၏ ကျက်စားရာ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါး၌ မွေ့လျှော်ကြကုန်၏။

၂၃။ ထိုပညာရှိတို့သည် (သမထ, ဝိပဿနာဈာန်နှစ်ပါးဖြင့် ကိလေသာကို) ရှို့မြှိုက်ကုန် ပြီးလျှင် အမြဲမပြတ် လုံ့လ ပြုကုန်၍ မတွန့်မဆုတ် လုံ့လထုတ်ကုန်လျက် ယောဂလေးပါး၏ကုန်ရာ အတုမရှိ မြတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြကုန်၏။

၂ - ကုမ္ဘယောသကဝတ္ထု

၂၄။ ထကြွလုံ့လရှိသူ, သတိရှိသူ, စင်ကြယ်သော ကံသုံးပါးရှိသူ, စူးစမ်း၍ ပြုလေ့ ရှိသူ, (ဣန္ဒြေကို) စောင့်စည်းသူ, တရားသဖြင့် အသက်မွေးသူ, မမေ့လျော့သူအား အခြွေအရံ အကျော်အစောသည် တိုးပွါး၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

--- ၂ - အပ္ပမာဒဝဂ် ---

၃ - စူဠပန္ထကဝတ္ထု

၂၅။ ထကြွလုံ့လနှင့် လည်းကောင်း၊ မမေ့လျော့ခြင်းနှင့် လည်းကောင်း၊ (သီလ) စောင့်စည်းခြင်းနှင့် လည်းကောင်း၊ (ကွာနြွေကို) ဆုံးမခြင်းနှင့် လည်းကောင်း ပြည့်စုံသော ပညာရှိသည် သံသရာတည်း ဟူသော သမုဒ္ဒရာ၌ အရဟတ္တဖိုလ် တည်းဟူသော မှီခိုရာ ကျွန်းကို ပြုလုပ်ရာ၏။ ယင်းသည့်ကျွန်းကို ကိလေသာ ရေလျဉ်သည် မဖျက်ဆီးနိုင်တော့ပြီ။

=== ၂ - အပ္ပမာဒဝဂ် ===

၄ - ဗာလနက္ခတ္တဝတ္ထု

၂၆။ ပညာမဲ့၍ မိုက်သော သူတို့သည် မေ့လျော့မှုကို အားထုတ်ကြကုန်၏။ ပညာရှိသည်ကား မမေ့လျော့ခြင်းကို အမြတ်ဆုံး ဥစ္စာကဲ့သို့ စောင့်ရှောက်၏။

၂၇။ ထို့ကြောင့် သင်တို့သည် မေ့လျော့မှုကို အားမထုတ်ကြကုန်လင့်၊ ကာမတို့၌ မွေ့လျော်မှုဟု ဆိုအပ်သော တဏှာနှင့် အကျွမ်းဝင်မှုကို အားမထုတ်ကြကုန်လင့်၊ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် မမေ့မလျော့ (သမထ, ဝိပဿနာဈာန် နှစ်ပါးဖြင့် ကိလေသာကို) ရှို့မြှိုက်တတ်သော သူသည် မြတ်သော (နိဗ္ဗာန်) ချမ်းသာသို့ ရောက်နိုင်သောကြောင့်တည်း။

၅ - မဟာကဿပတ္တေရဝတ္ထု

၂၈။ ပညာရှိသည် မေ့လျော့မှုကို မမေ့လျော့မှုဖြင့် ပယ်ဖျောက်၏။ စိုးရိမ်မှု ကင်းသော ရဟန္တာသည် ဒိဗ္ဗစက္ခုဟု ဆိုအပ်သော ပညာပြာသာဒ်ထက်သို့ တက်၍ စိုးရိမ်မှုရှိသော သတ္တဝါအပေါင်းကို ရှုကြည့်၏။ တောင်ထိပ်၌ တည်သော သူသည် မြေပြင်၌ တည်သော သူတို့ကို ရှုကြည့် သကဲ့သို့ ပညာရှိ ရဟန္တာသည် (ပုထုဇဉ်) သူမိုက်တို့ကို ရှုကြည့်၏။

၆ - ဒွေသဟာယကဘိက္ခုဝတ္ထု

၂၉။ လျင်မြန်သော မြင်းသည် ခွန်အားနည်းသော မြင်းကို ချန်ထား၍ သွားသကဲ့သို့ မေ့လျော့သူ အပေါင်းတို့တွင် မမေ့လျော့သော ပညာရှိသည် (မေ့လျော့သူကို) ချန်ထား၍ သွား၏။ သတိလွတ် ကင်းနိုးကြားခြင်း မရှိသူ အပေါင်းတို့တွင် သတိပွါးများ နိုးကြားသူသည် (သတိလွတ်ကင်း နိုးကြားခြင်း မရှိသူများကို) စွန့်ထား၍ သွား၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

--- ၂ - အပ္ပမာဒဝဂ် ---

၇ - မဃဝတ္ထု

၃၀။ မာဃလုလင်သည် (ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌) မမေ့လျော့ခြင်းကြောင့် နတ်တို့၏ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်၏။ (ပညာရှိတို့သည်ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌) မမေ့လျော့ခြင်းကို ချီးမွမ်းကုန်၏။ (ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌) မေ့လျော့ခြင်းကို အခါ ခပ်သိမ်း ကဲ့ရဲ့အပ်၏။

---- ၂ - အပ္မမာဒဝဂ် ----၈ - အညတရဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၁။ မီးသည် ကြီးငယ်မရှောင် လောင်စာဟူသမျှကို လောင်ကျွမ်း သကဲ့သို့ မမေ့လျော့မှု၌ မွေ့လျော်၍ မေ့လျော့မှု၌ ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသော ရဟန်းသည် ကြီးငယ်မဟူ သံယောဇဉ် အားလုံးကို လောင်ကျွမ်းစေလျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) သွား၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂ - အပ္မမာဒဝဂ် === ၉ - နိဂမဝါသီတိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၃၂။ မမေ့လျော့မှု၌ မွေ့လျော်၍ မေ့လျော့မှု၌ ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသော ရဟန်းသည် (မဂ်ဖိုလ်တို့မှ) ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ နိဗ္ဗာန်၏ အနီး၌သာလျှင် ဖြစ်၏။

နှစ်ခုမြောက် အပ္ပမာဒဝဂ် ပြီး၏။

=== ၃ - စိတ္တဝင်္ဂ ===

၁ - မေဃိယတ္ထေရဝတ္ထု

၃၃။ လေးသမားသည် မြားကို ဖြောင့်အောင်ပြုသကဲ့သို့ ပညာရှိသည် (အာရုံတို့၌) တုန်လှုပ်၍ လျှပ်ပေါ် လော်လည်ခြင်း သဘောရှိသော စောင့်ထိန်းရန် တားမြစ်ရန် ခက်ခဲသော စိတ်ကို ဖြောင့်အောင် ပြု၏။

၃၄။ ရေတည်းဟူသော မှီရာ တည်ရာမှ ထုတ်ဆောင်၍ ကုန်း၌ ပစ်ချထားအပ်သော ငါးသည် တဖျပ်ဖျပ် တုန်လှုပ် သကဲ့သို့ ကိလေသာမာရ် ကိုယ်တွင်းရန်ကို ပယ်ရန် ကာမနယ်ပယ်မှ ထုတ်ဆောင်၍ ထားအပ်သော ဤစိတ်သည် တဖျပ်ဖျပ် တုန်လှုပ်၏။

၂ - အညတရဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၅။ နှိပ်နင်းရန် ခဲယဉ်း၍ လျင်မြန်သော သဘောရှိသော အလိုရှိရာ အာရုံ၌ ကျလေ့ရှိသော စိတ်ကို ဆုံးမခြင်းသည် ကောင်း၏။ (ဆုံးမပြီး၍) ယဉ်ကျေးသော စိတ်သည် ချမ်းသာကို ရွက်ဆောင် တတ်၏။

၃ - ဥက္ကဏ္ဌိတဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၆။ အလွန့်အလွန် မြင်နိုင်ခဲသော အလွန့်အလွန် သိမ်မွေ့သော အလိုရှိရာ အာရုံ၌ ကျလေ့ရှိသော စိတ်ကို ပညာရှိသည် စောင့်ရှောက်ရာ၏။ စောင့်ရှောက်ထားအပ်သော စိတ်သည် ချမ်းသာကို ရွက်ဆောင်တတ်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၃ - စိတ္တဝဂ် ===

၄ - သံဃရက္ခိတတ္ထေရဝတ္ထု

၃၇။ အဝေးသို့ သွားတတ်သော တစ်ဦးတည်း ကျက်စားသော ကိုယ်ကောင် အထည်မရှိသော (ဟဒယဝတ္ထု) လိုဏ်ဂူ၌ မှီသော စိတ်ကို အကြင်သူတို့သည် စောင့်စည်း (ချုပ်တည်း) ကြကုန်၏၊ (ထိုသူတို့သည်) မာရ် အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်ကြကုန်လတ္တံ့။

=== ၃ - စိတ္တဝဂ် ===

၅ - စိတ္တဟတ္ထတ္ထေရဝတ္ထု

၃၈။ မတည်တံ့သော စိတ်ရှိသော သူတော်ကောင်းတရားကို မသိသော ပေါလောပေါ် သော ယုံကြည်မှုရှိသူအား ပညာသည် မပြည့်စုံ။

၃၉။ (ရာဂ) မစိုစွတ်သော စိတ်ရှိသော, (ဒေါသ) ထိခိုက်သော စိတ်မရှိသော ကောင်းမှု မကောင်းမှု ကို ပယ်ပြီးသော နိုးကြားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဘေးသည် မရှိ။

၆ - ပဥ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထု

၄၀။ ဤ (သုံးဆယ့်နှစ်ကောဋ္ဌာသ) ခန္ဓာကိုယ်ကို အိုးနှင့်တူ၏ဟု သိ၍ ဤစိတ်ကို မြို့နှင့်တူ၏ဟု ဉာဏ်၌ သက်ဝင်စေလျက် ပညာလက်နက်ဖြင့် ကိလေသာမာရ်ကို တိုက်ခိုက်ရာ၏။ (တိုက်ခိုက်၍) အောင်သော တရားကိုလည်း ကပ်ငြိ တွယ်တာခြင်း မရှိဘဲ စောင့်ရှောက်ထားရာ၏။

၇ - ပူတိဂတ္တတိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁။ ဤခန္ဓာကိုယ်သည် ဝိညာဉ်ကင်းခဲ့သော် အသုံးမကျသော ထင်းတုံးကဲ့သို့ စွန့်ပစ်အပ်သည် ဖြစ်၍ မကြာမီသာ လျှင် မြေပေါ်၌ အိပ်ရလိမ့်တကား။

၈ - နန္ဒဂေါပါလကဝတ္ထု

၄၂။ ခိုးသူတစ်ယောက်သည် ခိုးသူတစ်ယောက်ကို (မြင်သော်) ပျက်စီးအောင် ပြုရာ၏၊ ရန်သူတစ်ယောက်သည် ရန်သူတစ်ယောက်ကို (မြင်သော်) ပျက်စီးအောင် ပြုရာ၏။ မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်သော စိတ်သည်ကား ထိုစိတ်ရှိသူကို ထို့ထက်ပင် ယုတ်ညံ့အောင် ပြုနိုင်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၃ - စိတ္တဝဂ် ===

၉ - သောရေယျဝတ္ထု

၄၃။ ထို လူ နတ် နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာမျိုးကို အမိအဖသည် မပြုနိုင်၊ တစ်ပါးသော ဆွေမျိုးတို့သည်လည်း မပြုစွမ်းနိုင်ကုန်။ ထို လူ နတ် နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာမျိုးကို ကောင်းစွာ ထားအပ်သော စိတ်သည်သာလျှင် ထိုမိဖ ဆွေမျိုးတို့ထက် တစ်ဆင့်ထက် တစ်ဆင့် မြင့်မြတ်အောင် ပြုစွမ်းနိုင်၏။

သုံးခုမြောက် စိတ္တဝဂ် ပြီး၏။

=== ၄ - ပုပ္မဝဂ် ===

၁ - ပဉ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထု

၄၄။ ဤအတ္တဘောတည်းဟူသော မြေကြီးကို လည်းကောင်း၊ (အပါယ်လေးဝ) ယမမင်းလောကကို လည်းကောင်း၊ နတ်လောကနှင့်တကွ ဤလူ့လောကကို လည်းကောင်း အဘယ်သူသည် ဉာဏ်ဖြင့် ရွေးချယ် စိစစ်နိုင်အံ့နည်း? လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်သော ပန်းသည်သည် ပန်းကို ရွေးချယ် စိစစ် သကဲ့သို့ ကောင်းစွာဟောအပ်သော တရားအစုကို အဘယ်သူ သည် ရွေးချယ် စိစစ်နိုင်အံ့နည်း။

၄၅။ ဤအတ္တဘောတည်းဟူသော မြေကြီးကို လည်းကောင်း၊ (အပါယ်လေးဝ) ယမမင်းလောကကို လည်းကောင်း၊ နတ်လောကနှင့်တကွ ဤလူ့လောကကို လည်းကောင်း သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည် ဉာဏ်ဖြင့် ရွေးချယ် စိစစ်နိုင်လတ္တံ့။ လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်သော ပန်းသည်သည် ပန်းကို ရွေးချယ် စိစစ်သကဲ့သို့ ကောင်းစွာဟောအပ်သော တရားအစုကို သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် သည် ဉာဏ်ဖြင့် ရွေးချယ် စိစစ်နိုင်လတ္တံ့။

၂ - မရီစိကမ္မဋ္ဌာနိကဘိက္ခုဝတ္ထု

၄၆။ ဤခန္ဓာကိုယ်ကို ရေမြှုပ်နှင့်တူသည်ဟု သိ၍ တံလျှပ်သဘောရှိသည်ဟု (ဉာဏ်ဖြင့်) ထိုးထွင်း၍ သိလျက် မာရ်နတ်၏ ပန်းခိုင်သဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော ဝဋ်သုံးပါးတို့ကို ဖြတ်ပြီးလျှင် သေမင်း မမြင်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ သွားရာ၏။

၃ - ဝိဋ္ဋေျဘဝတ္ထု

၄၇။ ပန်းတို့ကို ကောင်းနိုးရာရာ ဆွတ်ခူးသောသူကဲ့သို့ ကာမဂုဏ်တို့ကို မရသေးသည်ကို တောင့်တ၊ ရပြီးသည်ကို တွယ်တာ၊ လွန်စွာ ကပ်ငြိသည့် စိတ်ရှိသော သူကို ကြီးစွာသော ရေအလျဉ် သည် အိပ်ပျော်နေသော ရွာကို လွှမ်းမိုး တိုက်ယူသွား သကဲ့သို့ သေမင်းသည် သိမ်းယူ၍ သွား၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၄ - ပုပ္ဖဝဂ် ===

၄ - ပတိပူဇိကကုမာရီဝတ္ထု

၄၈။ ပန်းတို့ကို ကောင်းနိုးရာရာ ဆွတ်ခူးသော သူကဲ့သို့ ကာမဂုဏ်တို့ကို ဆွတ်ခူးလျက် မရသေး သည်ကို တောင့်တ၊ ရပြီးသည်ကို တွယ်တာ၊ လွန်စွာ ကပ်ငြိသည့် စိတ်ရှိသော ကာမဂုဏ်တို့၌ မရောင့်ရဲ နိုင်သော သူကို သေမင်းယုတ်သည် မိမိ အလိုအတိုင်း ပြုနိုင်၏။

=== ၄ - ပုပ္ဖဝဂ် === ၅ - မစ္ဆရိယကောသိယသေဋိဝတ္ထု

၄၉။ ပျားပိတုန်းသည် ပန်းပွင့်ကို လည်းကောင်း၊ အဆင်းအနံ့ကို လည်းကောင်း မပျက်စီးစေဘဲ ပန်းဝတ်ရည်ကိုသာ စုပ်ယူပျံသွား သကဲ့သို့ ရွာ၌ ရဟန်းသည် ပန်းတည်းဟူသော သဒ္ဓါတရားနှင့် အဆင်းအနံ့ ဟူသော စည်းစိမ်ဥစ္စာကို မပျက်စီးစေဘဲ ကျင့်ရာ၏။

၆ - ပါဝေယျအာဇီဝကဝတ္ထု

၅ဝ။ သူတစ်ပါးတို့၏ မလျော်သော အပြစ် အနာအဆာတို့ကို မကြည့်ရှုရာ၊ သူတစ်ပါးတို့၏ ကောင်းမှု မကောင်းမှု ပြု မပြုကို မကြည့်ရှုရာ၊ မိမိ၏ ကောင်းမှု မကောင်းမှု ပြု မပြုကိုသာလျှင် ကြည့်ရှုရာ၏။

၇ - ဆတ္တပါဏိဥပါသကဝတ္ထု

၅၁။ အဆင်းသာရှိ၍ အနံ့မရှိသော တင့်တယ်လှပသော (ပေါက်ပွင့်စသော) ပန်းသည် ပန်ဆင်သူ အား အနံ့တည်း ဟူသော အကျိုးကို မဆောင်နိုင် သကဲ့သို့ ကောင်းစွာ ဟောကြားတော်မူအပ်သော (ပိဋကတ်) စကားတော်သည် မလိုက်နာ မကျင့်ကြံသူအား အကျိုးကို မဆောင်နိုင်။

၅၂။ အဆင်း အနံ့ ပြည့်စုံ၍ တင့်တယ်လှပသော စပယ် စကား စသော ပန်းသည် ပန်ဆင်သူအား အနံ့တည်း ဟူသော အကျိုးကို ဆောင်နိုင်သကဲ့သို့ ကောင်းစွာ ဟောကြားတော်မူအပ်သော (ပိဋကတ်) စကားတော်သည် လိုက်နာ ကျင့်ကြံ သူအား အကျိုးကို ဆောင်နိုင်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၄ - ပုပ္ဖဝဂ် === ၈ - ဝိသာခါဝတ္ထု

၅၃။ ပန်းစု ပန်းပုံအတွင်းမှ များစွာသော ပန်းကုံးတို့ကို သီကုံးပြုလုပ်ရာ သကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ် လာသော သတ္တဝါသည် ဥစ္စာသဒ္ဓါ တည်းဟူသော အစုအပုံအတွင်းမှ မြောက်မြားစွာသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုရာ၏။

--- ၄ - ပုပ္မဝဂ် ---

၉ - အာနန္ဒတ္တေရပဥ္နာဝတ္ထု

၅၄။ ပန်းအနံ့သည် လေညာသို့ မသွား၊ စန္ဒကူးအနံ့ တောင်ဇလပ်ပန်းအနံ့ စပယ် ကြက်ရုံးပန်း အနံ့သည်လည်း လေညာသို့ မသွား၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ အနံ့သည်သာ လေညာသို့ သွား၏။ သူတော်ကောင်းတို့၏ ဂုဏ်သတင်းသည် အရပ်မျက်နှာ အားလုံးတို့သို့ ပျံ့နှံ့လှိုင်ကြူ၏။

၅၅။ စန္ဒကူးအနံ့သည် လည်းကောင်း၊ တောင်ဇလပ်ပန်းအနံ့သည် လည်းကောင်း၊ ကြာညိုပန်း အနံ့သည် လည်းကောင်း၊ မြလေးပန်း အနံ့သည် လည်းကောင်း ရှိ၏။ ထိုပန်းရနံ့ အမျိုးမျိုးတို့ထက် သီလအနံ့သည်သာ အတုမရှိ မြတ်၏။

၁၀ - မဟာကဿပတ္တေရဝတ္ထု

၅၆။ တောင်ဇလပ် စန္ဒကူးပန်းတို့၏ အနံ့သည် (မပြောပလောက်) အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်၏။ ဤသီလရှိသော သူတို့၏ (သီလ) အနံ့သည်သာ ထူးကဲ လွန်မြတ်သည် ဖြစ်၍ နတ်ပြည်တို့၌ လှိုင်၏။

၁၁ - ဂေါဓိကတ္ထေရဝတ္ထု

၅၇။ ပြည့်စုံသော သီလရှိကုန်သော မမေ့မလျော့ နေလေ့ရှိကုန်သော ကောင်းစွာ (ဉာဏ်ဖြင့်) သိ၍ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော ထိုသူတို့၏ သွားရာလမ်းကြောင်းကို မာရ်နတ်သည် မသိမတွေ့ မမြင် နိုင်ပေ။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၄ - ပုပ္မဝဂ် ===

၁၂ - ဂရဟဒိန္နဝတ္ထု

၅၈။ လမ်းမကြီးဝယ် စွန့်ပစ်ထားသော အမှိုက်ပုံ၌ မွှေးကြိုင်လှိုင်ထုံ၍ နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော ပဒုမာကြာပန်းသည် ပေါက်ရောက် သကဲ့သို့။

၅၉။ အမှိုက်ပုံသဖွယ်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့၏ အလယ်၌ နေသည့် မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည် အကန်းသဖွယ် ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်တို့ကို ပညာဖြင့် လွန်၍ တင့်တယ်၏။

လေးခုမြောက် ပုပ္ဖဝဂ် ပြီး၏။

=== ၅ - ဗာလဝဂ် ===

၁ - အညတရပုရိသဝတ္ထု

၆၀။ အိပ်မပျော် နိုးနေသောသူအား ညဉ့်တာ ရှည်လျား၏။ ခရီးပန်းသော သူအား ယူဇနာ ခရီး သည် ရှည်လျား၏။ သူတော်ကောင်းတရားကို မသိသော လူမိုက်တို့အား သံသရာသည် ရှည်လျား၏။

၂ - မဟာကဿပသဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ္ထု

၆၁။ လူမိုက်၌ တရားကျင့်ရန် အဆွေခင်ပွန်းအဖြစ် မရှိရကား တရားကျင့်သူသည် မိမိထက် သာလွန်သူ မိမိနှင့် တူမျှသူကို မရနိုင်ပါမူ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ခြင်းကိုသာလျှင် မြဲမြံစွာ ပြုကျင့် ရာ၏။

၃ - အာနန္ဒသေဋ္ဌိဝတ္ထု

၆၂။ လူမိုက်သည် ငါ့အား သားသမီးတို့ ရှိကုန်၏။ ဥစ္စာတို့သည်လည်း ရှိကုန်၏ဟု (စွဲလမ်းမှု တဏှာဖြင့်) ဆင်းရ ပင်ပန်းရ၏။ အမှန်သော်ကား မိမိအား အတ္တသည်လည်း မရှိပါဘဲလျက် အဘယ်မှာ သားသမီး ရှိအံ့နည်း? အဘယ်မှာ လျှင် ဥစ္စာ ရှိပါအံ့နည်း။

၄ - ဂဏ္ဌိဘေဒကစောရဝတ္ထု

၆၃။ မိုက်သော သူသည် မိမိမိုက်သည့် အဖြစ်ကို သိ၏။ ထိုသိမှုကြောင့် ပညာရှိ ဖြစ်နိုင်သေး၏။ မိုက်သောသူသည် ငါပညာရှိဟု မိမိကိုယ်ကို ထင်မှတ်နေပါမူကား ထိုသူကို စင်စစ် လူမိုက် ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၅ - ဗာလဝဂ် ===

၅ - ဥဒါယိတ္ထေရဝတ္ထု

၆၄။ ယောက်မသည် ဟင်း၏ အရသာကို မသိဘိ သကဲ့သို့ မိုက်သူသည် အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး ပညာရှိကို ဆည်းကပ်စေကာမူ (သူတော်ကောင်း) တရားကို မသိနိုင်။

=== ၅ - ဗာလဝဂ် ===

၆ - တိံသပါဝေယျကဘိက္ခုဝတ္ထု

၆၅။ လျှာသည် ဟင်း၏အရသာကို သိသကဲ့သို့ သိကြား လိမ္မာသူသည် တစ်ခဏမျှ ပညာရှိကို ဆည်းကပ်ရစေကာမူ (သူတော်ကောင်း) တရားကို လျင်မြန်စွာ သိနိုင်၏။

၇ - သုပ္ပဗုဒ္ဓကုဋ္ဌိဝတ္ထု

၆၆။ စပ်ရှားခံခက်သော အကျိုးရှိသည့် မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံကို ပြုကြကုန်သော ပညာမဲ့ ကုန်သော သူမိုက်တို့ သည် မိမိသည်ပင် ရန်သူကဲ့သို့ ဖြစ်၍ လှည့်လည်ကြရကုန်၏။

၈ - ကဿကဥပါသကဝတ္ထု

၆၇။ အကြင်ကံကို ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်ရ၏။ ထိုကံမျိုးကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် မကောင်း၊ မျက်ရည် စက်လက် ငိုကြွေးလျက် အကြင်ကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရ၏၊ ထိုကံမျိုးကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် မကောင်း။

၉ - သုမနမာလာကာရဝတ္ထု

၆၈။ အကြင်ကံကို ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် နောင်တတစ်ဖန် မပူပန်ရ၊ ထိုကံမျိုးကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်လျက် အကြင်ကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရ၏၊ ထိုကံမျိုးကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၅ - ဗာလဝဂ် ===

၁၀ - ဥပ္ပလဝဏ္ဏတ္ထေရီဝတ္ထု

၆၉။ မိုက်သောသူသည် အကြင်ရွေ့လောက် မကောင်းမှုသည် အကျိုးမပေးသေး၊ ထိုရွေကလောက် မကောင်းမှုကို ပျားသကာ ကဲ့သို့ မှတ်ထင်၏။ အကြင်အခါ၌ကား မကောင်းမှုသည် အကျိုးပေး၏။ ထိုအခါ၌ ဆင်းရဲသို့ ရောက်ရ၏။

=== ၅ - ဗာလဝဂ် ===

၁၁ - ဇမ္ဗုကတ္ထေရဝတ္ထု

၇ဝ။ မိုက်သောသူသည် လစဉ်လတိုင်း သမန်းမြက်များဖြင့် (အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး ခြိုးခြံသော အကျင့်ကို ကျင့်အံ့ဟု) ဘောဇဉ်ကို စားစေကာမူ ထိုမိုက်သူ၏ အကျင့်သည် တရားသိပြီးသော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ခြိုးခြံသော အကျင့်ကို တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၍ တစ်စိတ်လောက်မျှ အဖိုးမထိုက်။

၁၂ - အဟိပေတဝတ္ထု

၇၁။ ညှစ်ပြီးစ နို့ရည်သည် ပြကတေ့သဘောမှ ရုတ်တရက် မပြောင်းလဲ သကဲ့သို့ ပြုသစ်စဖြစ်သော မကောင်းမှုသည် (ရုတ်တရက်) အကျိုးမပေးသေး၊ (အကျိုးပေးသောအခါ) ပြာဖုံးသော မီးခဲကဲ့သို့ သူမိုက်ကို လောင်ကျွမ်းစေလျက် အစဉ် လိုက်၏။

၁၃ - သဋိကူဋပေတဝတ္ထု

၇၂။ သူမိုက်၏ အတတ်ပညာသည် သူမိုက်အား အကျိုးမဲ့ရန် အတွက်သာ ဖြစ်၏။ ကုသိုလ်အဖို့ အစုကို ဖျက်ဆီး၏။ ပညာဦးထိပ်ကို ပြတ်၍ ကျစေတတ်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၅ - ဗာလဝဂ် === ၁၄ - စိတ္တဂဟပတိဝတ္ထု

၇၃။ မလိမ္မာသော ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့၏ အလယ်၌ မိမိတွင် ထင်ရှားမရှိသော ဂုဏ်ဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းကို လည်း ကောင်း၊ ခြံရံလျက် မိမိအား ရှေ့ဆောင်ပြုခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့၌ အစိုးရခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးမဟုတ်သော ဒါယကာတို့၏ (ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့်) ပူဇော်ခြင်းကို လည်းကောင်း အလိုရှိ၏။

၇၄။ ငါ့ကြောင့်သာ အမှုကြီးငယ်တို့ ပြီးစီးကုန်၏ဟု လူ ရှင်ရဟန်း နှစ်ဦးတို့ မှတ်ထင်စေကုန် သတည်း။ တစ်စုံတစ်ခု အမှုကြီးငယ်တို့၌ ငါ့အလိုသို့ လိုက်စေကြကုန်သတည်းဟု မိုက်သော ရဟန်းအား အကြံအစည် အလိုရမ္မက် မာန်မာနသည် တိုးပွါးလေ၏။

=== ၅ - ဗာလဝဂ် ===

၁၅ - ဝနဝါသီတိဿသာမဏေရဝတ္ထု

၇၅။ လာဘ်ရကြောင်း အကျင့်သည် တစ်မျိုးတခြားတည်း။ နိဗ္ဗာန်ရကြောင်း အကျင့်သည် တစ်မျိုးတခြားတည်း။ ဤသို့ ဤအကျင့် နှစ်မျိုးနှစ်စားကို ခွဲခြားသိ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းသည် လာဘ် ပူဇော်သကာကို မနှစ် သက်ရာ။ ဝိဝေကသုံးပါးကိုသာ တိုးပွါးစေရာ၏။

ငါးခုမြောက် ဗာလဝဂ် ပြီး၏။

=== ၆ - ပဏ္ဍိတဝဂ် ===

၁ - ရာဓတ္ထေရဝတ္ထု

၇၆။ အပြစ်ဖော်ပြ နှိမ့်ချ ဆုံးမလေ့ရှိသော ထိုသို့ သဘောရှိသော ပညာရှိကို မြှုပ်ထားသော ရွှေအိုးကို ပြောကြားလာ သူကဲ့သို့ ထင်မှတ်ရှုကြည့်၍ ဆည်းကပ်ရာ၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော ပညာရှိကို ဆည်းကပ်သော သူအား မြတ်၏၊ မယုတ် ညံ့ပေ။

၂ - အဿဇိပုနဗ္ဗသုကဝတ္ထု

၇၇။ ဆုံးမရာ၏။ ကြိုတင်ဆုံးမရာ၏။ မကောင်းသော အပြုအမူတို့မှလည်း တားမြစ်ရာ၏။ ထိုသူကို သူတော်ကောင်း တို့ ချစ်ခင်နှစ်သက်အပ်၏။ မသူတော်တို့ကား မချစ်မနှစ်သက်ပေ။

၃ - ဆန္နတ္ထေရဝတ္ထု

၇၈။ ယုတ်မာသော မိတ်ဆွေတို့ကို မဆည်းကပ်ရာ၊ ယုတ်မာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို မဆည်းကပ်ရာ၊ မိတ်ဆွေကောင်းတို့ ကို ဆည်းကပ်ရာ၏။ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့ကို ဆည်းကပ်ရာ၏။

၄ - မဟာကပ္ပိနတ္ထေရဝတ္ထု

၇၉။ တရားတည်းဟူသော အမြိုက်ရေကို သောက်ရသူသည် အထူးသန့်ရှင်း ကြည်လင်သော စိတ်ဖြင့် ချမ်းသာစွာ နေရ၏။ ပညာရှိသည် အခါ ခပ်သိမ်း အရိယာသူတော်ကောင်းတို့ ဟောအပ်သော (ဗောဓိပက္ခိယ) တရား၌ မွေ့လျော်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၆ - ပဏ္ဍိတဝဂ် ===

၅ - ပဏ္ဍိတသာမဏေရဝတ္ထု

၈ဝ။ မြောင်းတူးရေယူသမားတို့သည် (အလိုရှိရာသို့) ရေကို ဆောင်ယူကုန်၏။ လေးသမားတို့သည် မြားကို ဖြောင့် ကုန်၏။ သစ်ရွေသမားတို့သည် (လိုတိုင်းရအောင်) သစ်ကို ရွေကုန်၏။ ပညာရှိတို့သည် မိမိကိုယ်ကို (ယဉ်ကျေးအောင်) ဆုံးမကုန်၏။

=== ၆ - ပဏ္ဍိတဝဂ် ===

၆ - လကုဏ္ၾကဘဒ္ဒိယဝတ္ထု

၈၁။ တစ်ခဲနက်ဖြစ်သော ကျောက်တောင်သည် (အရပ်လေးမျက်နှာမှ) လာသော လေကြောင့် မတုန်လှုပ် သကဲ့သို့ ပညာရှိတို့သည် ချီးမွမ်းခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် မတုန်လှုပ်ကုန်။

၇ - ကာဏမာတာဝတ္ထု

၈၂။ နက်လှစွာသော သမုဒ္ဒရာသည် နောက်ကျူခြင်းမရှိ အထူးကြည်လင်ဘိ သကဲ့သို့ ပညာရှိ တို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားအပ်သော တရားတို့ကို ကြားနာရ၍ အထူး ကြည်လင်ကုန်၏။

၈ - ပဥ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထု

၈၃။ သူတော်ကောင်းတို့သည် (ခန္ဓာငါးပါးစသော) သဘောတရား အားလုံးတို့၌ (တပ်မက်မောမှုကို) စင်စစ် စွန့်လွှတ်ကုန်၏။ သူတော်ကောင်းတို့သည် ကာမတို့ကို အလိုရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ မပြောဆိုကုန်။ ပညာရှိတို့သည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲနှင့် တွေ့စေကာမူ ဝမ်းမြောက်ခြင်း နှလုံးမသာခြင်း သဘောကို မဖော်ပြ ကြကုန်။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၆ - ပဏ္ဍိတဝဂ် ===

၉ - ဓမ္မိကတ္ထေရဝတ္ထု

၈၄။ ပညာရှိမည်သည် မိမိအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါး အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်စေ (မကောင်းမှုကို မပြု၊) မကောင်းမှုဖြင့် သားသမီး ဥစ္စာတိုင်းပြည်ကို အလိုမရှိရာ၊ မတရားမှုဖြင့် မိမိ၏ ပြည့်စုံမှုကို အလိုမရှိရာ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည် သီလရှိသူ ပညာရှိသူ တရားရှိသူ ဖြစ်၏။

=== ၆ - ပဏ္ဍိတဝဂ် ===

၁၀ - ဓမ္မဿဝနတ္တေရဝတ္ထု

၈၅။ လူအပေါင်းတို့တွင် ထိုမှာဖက်စွန်း နိဗ္ဗာန်ကျွန်းသို့ ကူးမြောက်သော လူတို့သည် နည်းပါးကုန်၏၊ နိဗ္ဗာန်ကူး မြောက်သူမှ တစ်ပါး ကြွင်းလူများသည် (သက္ကာယဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော) ဤမှာဖက်ကမ်း၌ သာလျှင် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် ပြေးသွားနေ၏။

၈၆။ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော တရားတို့ကို တရားအားလျော်စွာ ကျင့်ကြံကုန်သော သူတို့သည် ကူးမြောက်နိုင်ခဲသော သေမင်းနေရာ သံသရာကို (ကူးမြောက်၍) နိဗ္ဗာန်တည်း ဟူသော ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၆ - ပဏ္ဍိတဝဂ် ===

၁၁ - ပဥ္စသတအာဂန္တျကဘိက္ခုဝတ္ထု

၈၇။ ပညာရှိသည် မည်းညစ်သော (အကုသိုလ်) တရားကို ပယ်စွန့်၍ တဏှာတည်းဟူသော တည်ရာမှ (ထွက်ကာ) တဏှာကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုလျက် ဖြူစင်သော ကုသိုလ်ကို ပွါးများရာ၏။

၈၈။ ပညာရှိသည် ကာမတို့ကို စွန့်၍ စိုးရိမ်ခြင်း မရှိဘဲ မွေ့လျော်နိုင်ခဲသော ဝိဝေကသုံးပါး၌ အလွန် မွေ့လျော်ခြင်း ကို အလိုရှိရာ၏။ စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း နီဝရဏတို့မှ မိမိကိုယ်ကို ဖြူစင်စေရာ၏။

၈၉။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဗောဇ္ဈင်တရားတို့၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်၏။ မစွဲလမ်းမူ၍ ဥပါဒါန်ကို စွန့်လွှတ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ မွေ့လျော်ကုန်၏။ လောက၌ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် (နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ဖြင့်) ငြိမ်းကုန်၏။

ခြောက်ခုမြောက် ပဏ္ဍိတဝဂ် ပြီး၏။

=== ၇ - အရဟန္တဝဂ် ===

၁ - ဇီဝကပဉ္နာဝတ္ထု

၉ဝ။ စိုးရိမ်ကင်းသော အလုံးစုံသော (ခန္ဓာစသည့်) တရားတို့မှ လွတ်မြောက်သော အလုံးစုံ အထုံးအဖွဲ့ကို ပယ်ပြီး သော သံသရာခရီး သွားပြီးသော (ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ်အား ပူပန်မှု မရှိတော့ချေ။

၂ - မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု

၉၁။ သတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် (ဈာန်ဝိပဿနာတရားတို့၌) လုံ့လပြုကြကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် တည်ရာ ကာမဂုဏ်၌ မမွေ့လျော်ကြကုန်။ ဟင်္သာငှက်တို့သည် (ကျက်စားရာ) ရွှံ့ညွှန်အိုင်ကို စွန့်ခွါလျက် ပျံသွားသကဲ့သို့ မှီရာ တဏှာဟူသမျှကို စွန့်၍ သွားကုန်၏။

၃ - ဗေလဋသီသတ္ထေရဝတ္ထု

၉၂။ အကြင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သိုမှီး သိမ်းဆည်းခြင်းသည် မရှိ၊ အကြင် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် ပရိညာဉ် သုံးပါးဖြင့် ပိုင်းခြားလျက် ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ကုန်၏။ ရာဂစသည် ကင်းဆိတ် လျက် ရာဂစသော နိမိတ် မရှိသော နိဗ္ဗာန်သည် အကြင်ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ကျက်စားရာအာရုံ ဖြစ်၏။ ကောင်းကင်၌ ငှက်တို့၏ သွားရာ လမ်းကြောင်းကို သိနိုင်ခဲ သကဲ့သို့ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သွားရာကို သိခဲနိုင်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၇ - အရဟန္တဝဂ် ===

၄ - အနုရုဒ္ဓတ္ထေရဝတ္ထု

၉၃။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာသဝေါ ကုန်ခန်း၏။ အစာအာဟာရ၌လည်း (တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့်) စွဲမှီခြင်း မရှိ၊ ရာဂစ သည် ဆိတ်သုဉ်းသော ရာဂစသော နိမိတ် မရှိသော နိဗ္ဗာန်သည် အကြင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ကျက်စားရာ အာရုံ ဖြစ်၏။ ကောင်းကင်၌ ငှက်တို့၏ ခြေရာကို မသိနိုင်သကဲ့သို့ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ခြေရာဟူသော လားကြောင်းကို မသိနိုင်။

=== ၇ - အရဟန္တဝဂ် ===

၅ - မဟာကစ္စာယနတ္ထေရဝတ္ထု

၉၄။ ရထားထိန်း ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီးသော မြင်းတို့သည် ငြိမ်သက် တည်ကြည်ကုန် သကဲ့သို့ အကြင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် ၏ ဣန္ဒြေ (ခြောက်ပါး) တို့သည် ငြိမ်သက် တည်ကြည်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ မာနကို ပယ်ပြီးသော အာသဝေါ မရှိသော တာဒိဂုဏ် နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား နတ်တို့ သည်လည်း ချစ်မြတ်နိုးကုန်၏။

၁။ ဤအရာ၌ တာဒိဂုဏ်ဟူသည် လောကဓံတရားရှစ်ပါးတို့နှင့် တွေ့ကြုံသောအခါ ဖောက်ပြန် တုန်လှုပ်မှု မရှိခြင်း ပေတည်း။

၆ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု

၉၅။ တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် မြေကြီးကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း (သည်းခံသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍) (အမျက်ဒေါသဖြင့်) ဆန့်ကျင်မှု မပြု၊ ရွှံ့ညွှန် ကင်းသော ရေအိုင်ကဲ့သို့ တာဒိဂုဏ်ရှင် ရဟန္တာသခင်အား ကျင်လည်ခြင်း တို့သည် မဖြစ်ကုန်။

၇ - ကောသမ္ဗိဝါသီတိဿတ္တေရသာမဏေရဝတ္ထု

၉၆။ အကြောင်းအားလျော်စွာ (တရားကို) သိ၍ ကိလေသာမှ လွတ်သော ငြိမ်သက်သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိသော ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည်လည်း ငြိမ်သက်၏။ နှုတ်အမူအရာသည် လည်းကောင်း၊ ကိုယ်အမူအရာသည် လည်းကောင်း ငြိမ်သက်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၇ - အရဟန္တဝဂ် ===

၈ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု

၉၇။ အကြင်သူသည် သူပြောစကားဖြင့်သာ ယုံကြည်သူ မဟုတ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို ကိုယ်တိုင်သိသူလည်း ဖြစ်၏။ ဝဋ်သုံးပါး၏ အစပ်ကို ဖြတ်တောက်ပြီးသူလည်း ဖြစ်၏။ ကုသိုလ် အကုသိုလ်၏ အကျိုး ပေးခွင့်ကို သတ်ဖြတ်ပြီးသူလည်း ဖြစ်၏။ အလုံးစုံသော တဏှာကို ထွေးအန်ပြီးသူလည်း ဖြစ်၏။ ထိုသူသည်သာ စင်စစ် ယောက်ျားမြတ် ဖြစ်၏။

=== ၇ - အရဟန္တဝဂ် === ၉ - ခဒိရရေဝတတ္ထေရဝတ္ထု

၉၈။ ရွာ၌ ဖြစ်စေ၊ တော၌ ဖြစ်စေ၊ နိမ့်ရာ၌ ဖြစ်စေ၊ ကုန်းမြင့်၌ ဖြစ်စေ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နေကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် တို့ နေရာ မြေအရပ်သည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိ၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၇ - အရဟန္တဝဂ် ===

၁၀ - အညတရက္ကတ္ထိဝတ္ထု

၉၉။ တောတို့သည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိကုန်၏။ ယင်းတောတို့၌ ကာမရှာမှီးသူ လူအပေါင်းသည်ကား မမွေ့လျော်နိုင်၊ ရာဂကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာ မွေ့လျော်ကုန်လတ္တံ့၊ ထိုရာဂကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ကာမကို မရှာမှီးကြကုန်။

ခုနစ်ခုမြောက် အရဟန္တဝဂ် ပြီး၏။

=== ၈ - သဟဿဝဂ် ===

၁ - တမ္ဗဒါဌိကစောရဃာတကဝတ္ထု

၁၀၀။ (တောဖွဲ့ တောင်ဖွဲ့) အကျိုးမဲ့ပုဒ်နှင့်သာ ဆိုင်သော စကားသည် အခွန်း တစ်ထောင် ရှိစေကာမူ (မမြတ်)၊ ကြားနာရသဖြင့် ရာဂစသည် ငြိမ်းအေးကြောင်း ဖြစ်၍ အကျိုးရှိသော ပုဒ် တစ်ပုဒ်သည်သာ ပိုလွန်၍ မြတ်၏။

၂ - ဗာဟိယဒါရုစီရိယဝတ္ထု

၁၀၁။ အကျိုးမဲ့ပုဒ်နှင့်သာ ဆိုင်သော ဂါထာသည် တစ်ထောင်ပင်ဖြစ်စေကာမူ (မမြတ်)၊ ကြားနာရ သဖြင့် ရာဂစသည် ငြိမ်းအေးကြောင်း ဖြစ်သော ဂါထာ တစ်ဂါထာသည်သာ ပိုလွန်၍ မြတ်၏။

၃ - ကုဏ္ဍလကေသီထေရီဝတ္ထု

၁၀၂။ အကျိုးမဲ့ပုဒ်နှင့်သာ ဆိုင်သော ဂါထာတစ်ရာကို ရွတ်ဆိုစေကာမူ (မမြတ်)၊ ကြားနာရသဖြင့် ရာဂစသည် ငြိမ်းအေးကြောင်း ဖြစ်သော တရားတစ်ပုဒ်ကို ရွတ်ဆိုခြင်းသည်သာ ပိုလွန်၍ မြတ်၏။

၁၀၃။ အကြင် စစ်သူရဲတစ်ယောက်သည် စစ်မြေပြင်၌ စစ်သည် ဗိုလ်ပါတို့ကို အကြိမ်တစ်သန်း အောင်နိုင်ရာ၏။ အကြင် သူရဲကောင်း တစ်ယောက်သည်ကား ကိုယ်တွင်း ကိလေသာကို တစ်ကြိမ် တစ်ခါမျှ အောင်နိုင်ရာ၏။ ကိုယ်တွင်း ကိလေသာကို တစ်ကြိမ်အောင်နိုင်သော ထိုသူသည်သာ စစ်အောင်သူတို့တွင်အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၈ - သဟဿဝဂ် ===

၄ - အနတ္တပုစ္ဆကြာဟ္မဏဝတ္ထု

၁၀၄-၁၀၅။ (ကိုယ်တွင်းကိလေသာတို့ကိုနိုင်ခြင်းဖြင့်) မိမိကိုယ်ကို အောင်နိုင်ခြင်းသည် မြတ်၏။ လောင်းတန်း ကစားခြင်း စစ်တိုက်ခြင်း စသည်ဖြင့် သူတစ်ပါးကို အောင်နိုင်ခြင်းသည် မမြတ်)၊ မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမပြီးသော (ကိုယ် နှုတ် နှလုံး သုံးပါးလုံးကို) အမြဲစောင့်စည်းသော အကျင့်ရှိသော ထိုသို့ သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့၏ အောင်ခြင်းကို နတ်သည် လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သည် လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော မာရ်နတ်သည် လည်းကောင်း ရှုံးအောင် မပြုနိုင်ရာ။

=== ၈ - သဟဿဝင်္ဂ ===

၅ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဿမာတုလဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

၁၀၆။ အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး လတိုင်းလတိုင်း (တက္ကတွန်းတို့အား) ငွေ တစ်ထောင် အကုန်ခံ၍ ပူဇော်ရာ၏။ ဝိပဿနာပွါးသော စိတ်ရှိသော ရဟန်းတို့အား တစ်ကြိမ် တစ်ခဏမျှ ပူဇော်ရာ၏။ (ပူဇော်ခြင်းနှစ်မျိုးတို့တွင်) ထိုဝိပဿနာ ပွါးများသော ရဟန်းတို့အား ထိုတစ်ခဏမျှ ပူဇော်ခြင်းသည် သာမြတ်၏။ တက္ကတွန်းတို့အား အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး ပူဇော် ခြင်းသည် မမြတ်။

၆ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဿဘာဂိနေယျဝတ္ထု

၁၀၇။ အကြင်သူသည် အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး တော၌ မီးကို လုပ်ကျွေးပူဇော် ရာ၏။ အကြင်သူ သည်ကား ဝိပဿနာ ပွါးများသော စိတ်ရှိသော ရဟန်းတို့အား တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ ပူဇော်ရာ၏၊ (ထိုသူတို့၏ ပူဇော်ခြင်း နှစ်မျိုးတို့တွင်) ထိုဝိပဿနာ ပွါးများသော ရဟန်းတို့အား ထိုတစ်ခဏမျှ ပူဇော်ခြင်း သည်သာ မြတ်၏။ အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး မီးပူဇော်ခြင်း သည် မမြတ်။

၇ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဿသဟာယကြာဟ္မဏဝတ္ထု

၁ဝ၈။ လောက၌ ကောင်းမှုကို လိုလား ငဲ့ကွက်သောသူသည် ယဇ်ကြီးပူဇော်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ယဇ်ငယ် ပူဇော်ခြင်းကို လည်းကောင်း တစ်နှစ်ပတ်လုံး ပူဇော်ရာ၏။ ထိုပူဇော်ခြင်း အလုံးစုံသည် ဖြောင့်မတ်စွာ ကျင့်သော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို (ရှိခိုးခြင်း စေတနာ၏) လေးဖို့တစ်ဖို့ကိုမျှ မမှီ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ရှိခိုးခြင်း စေတနာသည်သာ မြတ်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၈ - သဟဿဝင်္ဂ ===

၈ - အာယုဝၶုနကုမာရဝတ္ထု

၁၀၉။ အမြဲ ရှိခိုးလေ့ရှိ၍ မိမိထက် ဂုဏ်အသက် သိက္ခာအားဖြင့် ကြီးသော သူတို့၌ အရိုအသေ ပြုလေ့ရှိသူအား အသက်ရှည်ခြင်း အဆင်းလှခြင်း ချမ်းသာခြင်း ခွန်အားကြီးခြင်း ဟူသော ဤအကျိုးထူး တရားလေးပါးတို့သည် တိုးပွါး ကုန်၏။

=== ၈ - သဟဿဝင်္ဂ ===

၉ - သံကိစ္စသာမဏေရဝတ္ထု

၁၁ဝ။ သီလမရှိ သမာဓိမရှိဘဲ အနှစ် တစ်ရာပတ်လုံး အသက်ရှည် နေရခြင်းထက် သီလရှိ၍ သမထ, ဝိပဿနာကို ရှုနေသော သူ၏ တစ်ရက်မျှ အသက်ရှည်ရခြင်းသည် မြတ်၏။

၁၀ - ခါဏုကောဏ္ဍညတ္ထေရဝတ္ထု

၁၁၁။ ပညာမရှိ သမာဓိမရှိဘဲ အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး အသက်ရှည် နေရခြင်းထက် တရားပညာရှိ၍ သမထ, ဝိပဿနာကို ရှုသောပုဂ္ဂိုလ်၏ တစ်ရက်မျှ အသက်ရှည်ရခြင်းသည် မြတ်၏။

၁၁ - သဗ္ဗဒါသတ္ထေရဝတ္ထု

၁၁၂။ ပျင်းရိသည်ဖြစ်၍ ဝီရိယမရှိဘဲ အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး အသက်ရှည် နေရခြင်းထက် ဝီရိယကို မြဲမြံစွာ အားထုတ်သော သူ၏ တစ်ရက်မျှ အသက်ရှည်ရခြင်းသည် မြတ်၏။

၁၂ - ပဋာစာရာထေရီဝတ္ထု

၁၁၃။ (ခန္ဓာငါးပါးတို့၏) အဖြစ်အပျက်ကို မရှုမမြင်ဘဲ အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး အသက်ရှည် နေရခြင်းထက် ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၏ အဖြစ်အပျက်ကို မပြတ်ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ တစ်ရက်မျှ အသက် ရှည်ရခြင်းသည် မြတ်၏။

၁၃ - ကိသာဂေါတမီဝတ္ထု

၁၁၄။ သေခြင်းကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို မမြင်ဘဲ အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး အသက် ရှည်နေရခြင်းထက် သေခြင်းကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို မြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ တစ်ရက်မျှ အသက်ရှည်ရခြင်းသည် မြတ်၏။

၁၄ - ဗဟုပုတ္တိကတ္ထေရီဝတ္ထု

၁၁၅။ မြတ်သော လောကုတ္တရာတရားကို မမြင်ဘဲ အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး အသက်ရှည် နေရခြင်းထက် မြတ်သော လောကုတ္တရာတရားကို မြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ တစ်ရက်မျှ အသက် ရှည်ရခြင်းသည် မြတ်၏။

ရှစ်ခုမြောက် သဟဿဝဂ် ပြီး၏။

--- ၉ - ပါပဝဂ် ---

၁ - စူဠေကသာဋကဝတ္ထု

၁၁၆။ မကောင်းမှု၌ စိတ်သည် မွေ့လျော်တတ်၍ ကောင်းမှုပြုသောအခါ နံ့နှေးတတ်ရကား မကောင်းမှုမှ စိတ်ကို တားမြစ်၍ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို လျင်မြန်ဆောစွာ ပြုလုပ်ရာ၏။

၂ - သေယျသကတ္ထေရဝတ္ထု

၁၁၇။ ပုဂ္ဂိုလ်သည် မကောင်းမှု ပြုမိစေကာမူ ထိုမကောင်းမှုကို ထပ်ကာ ထပ်ကာ မပြုမိစေရာ၊ ထိုမကောင်းမှု၌ စိတ် အလိုဆန္ဒကို မပြုရာ၊ မကောင်းမှုကို ပွါးစေခြင်းသည် ဆင်းရဲ၏ အကြောင်းတည်း။

၃ - လာဇဒေဝဓီတာဝတ္ထု

၁၁၈။ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကောင်းမှုကို ပြုပြီးသော်လည်း ထိုကောင်းမှုကို ထပ်ကာ ထပ်ကာ ပြုရာ၏။ ထိုကောင်းမှု၌ စိတ် အလိုဆန္ဒကို ပြုရာ၏။ ကောင်းမှုကို ပွါးစေခြင်းသည် ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၉ - ပါပဝဂ် ===

၄ - အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိဝတ္ထု

၁၁၉။ မကောင်းမှုပြုသောသူပင် ဖြစ်သော်လည်း မကောင်းမှု အကျိုးမပေးသေးသရွေ့ ကာလ ပတ်လုံး ကောင်းမြတ် သော အာရုံကို တွေ့မြင်နိုင်သေး၏။ မကောင်းမှု အကျိုးပေးသော အခါ၌မူကား မကောင်းမှုပြုသူသည် မကောင်းကျိုးတို့ကို သာ တွေ့မြင်ရတော့၏။

၁၂ဝ။ ကောင်းမှုပြုသောသူပင် ဖြစ်သော်လည်း ကောင်းမှုအကျိုး မပေးသရွေ့ ကာလပတ်လုံး မကောင်းသော အာရုံကို တွေ့မြင်နိုင်သေး၏။ ကောင်းမှုအကျိုး ပေးသောအခါ၌ မူကား ကောင်းမှုပြုသူ သည် ကောင်းကျိုးတို့ကိုသာ တွေ့မြင်ရလေတော့၏။

=== ၉ - ပါပဝဂ် ===

၅ - အသညတပရိက္ခာရဝတ္ထု

၁၂၁။ အနည်းငယ်သော မကောင်းမှုသည် (ငါ့အား) အကျိုးရောက်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟု မကောင်းမှု ကို မထီမဲ့မြင် မအောက်မေ့ရာ၊ မိုးရေပေါက်သည် ကျဖန်များလတ်သော် ရေအိုးသည် ပြည့်ဘိ သကဲ့သို့ သူမိုက်သည် အနည်းငယ် အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှုကို ပြုဆည်းပူးဖန် များလတ်သော် မကောင်းမှု ဖြင့် ပြည့်၏။

၆ - ဗိဠာလပါဒကသေဋ္ဌိဝတ္ထု

၁၂။ အနည်းငယ်သော ကောင်းမှုသည် (ငါ့အား) အကျိုး ရောက်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟု ကောင်းမှုကို မထီမဲ့မြင် မအောက်မေ့ရာ၊ မိုးရေပေါက်သည် ကျဖန်များ လတ်သော် ရေအိုးသည် ပြည့်ဘိ သကဲ့သို့ ပညာရှိသည် အနည်းငယ် အနည်းငယ်မျှသော ကောင်းမှုကို ပြုဆည်းပူးဖန် များလတ်သော် ကောင်းမှုဖြင့် ပြည့်၏။

၇ - မဟာဓနဝါဏိဇဝတ္ထု

၁၂၃။ အဖော်နည်းသော များသော ဉစ္စာရှိသော ကုန်သည်ကြီးသည် ဘေးအန္တရာယ် များသော ခရီးကို ရှောင်ကြဉ် သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အသက်ရှင်လိုသော သူသည် (လတ်တလော သေစေ တတ်သော) အဆိပ်ကို ရှောင်ကြဉ် သကဲ့သို့ လည်းကောင်း ပညာရှိသည် မကောင်းမှုတို့ကို ရှောင်ကြဉ် ရာ၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၉ - ပါပဝဂ် ===

၈ - ကုက္ကုဋမိတ္တနေသာဒဝတ္ထု

၁၂၄။ လက်၌ အနာမရှိလျှင် လက်ဖြင့် အဆိပ်ကို ကိုင်ဆောင်နိုင်၏။ အဆိပ်သည် အနာမရှိသော လက်သို့ အစဉ် မလိုက်၊ စေတနာမရှိဘဲ ပြုသောသူအား မကောင်းမှု ကံမည်သည် မရှိ။

=== ၉ - ပါပဝဂ် ===

၉ - ကောကသုနခလုဒ္ဒကဝတ္ထု

၁၂၅။ အကြင်သူမိုက်သည် မပြစ်မှားထိုက်သော စင်ကြယ်၍ ကိလေသာ ကင်းသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အား ပြစ်မှား၏။ လေညာသို့ ပစ်လွှင့်အပ်သော သိမ်မွေ့သော မြူမှုန့်သည် ထိုပစ်လွှင့်သူသို့သာ ပြန်ကျလာဘိ သကဲ့သို့ မကောင်းမှုသည် ထိုသူမိုက်သို့သာ ရှေးရှုပြန်ကျလာ၏။

၁၀ - မဏိကာရကုလူပကတိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၁၂၆။ အချို့သောသူတို့သည် (ဤလူ့ပြည်၌) အမိဝမ်းဝယ် ပဋိသန္ဓေ နေရကုန်၏။ မကောင်းမှု ပြုသူတို့သည် ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ကောင်းသော ပညာရှိတို့သည် နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ အာသဝေါကင်းသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပရိနိဗ္ဗာန် စံရကုန်၏။

၁၁ - တယောဇနဝတ္ထု

၁၂၇။ မကောင်းမှုပြုသူသည် ကောင်းကင်၌ တည်နေသော် လည်းကောင်း၊ သမုဒ္ဒရာ အလယ်၌ တည်နေသော် လည်းကောင်း တောင်ခေါင်းသို့ ဝင်၍ တည်နေသော် လည်းကောင်း (မကောင်းမှုမှ မလွတ်ရာ၊) အကြင်အရပ်၌ တည်နေ သော် မကောင်းမှုမှ လွတ်ရာ၏။ ထိုအရပ်မျိုးကား မရှိနိုင်သည် သာတည်း။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၉ - ပါပဝင် ===

၁၂ - သုပ္ပဗုဒ္ဓသကျဝတ္ထု

၁၂၈။ မကောင်းမှုပြုသူသည် ကောင်းကင်၌ တည်နေသော် လည်းကောင်း၊ သမုဒ္ဒရာ အလယ်၌ တည်နေသော် လည်းကောင်း၊ တောင်ခေါင်းသို့ ဝင်၍ တည်နေသော် လည်းကောင်း (သေမင်းမှ မလွတ်ရာ၊) အကြင်အရပ်၌ တည်နေ သော် သေမင်းမှ မညှဉ်းဆဲနိုင်ရာ၊ ထိုအရပ်မျိုးကား မရှိနိုင်သည် သာတည်း။

ကိုးခုမြောက်ပါပဝဂ် ပြီး၏။

=== ၁၀ -ဒဏ္ဍဝဂ် ===

၁ - ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဘိက္ခုဝတ္ထု

၁၂၉။ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည် ဒဏ်မှ ထိတ်လန့်ကုန်၏။ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းမှ ကြောက် ကုန်၏။ မိမိကိုယ်ကို ဥပမာပြု၍ (သတ္တဝါတို့ကို) မသတ်ဖြတ် မညှဉ်းဆဲရာ။

၂ - ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဝတ္ထု

၁၃၀။ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည် ဒဏ်မှ ထိတ်လန့်ကုန်၏။ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည် (မိမိတို့၏) အသက် ကို ချစ်၏။ မိမိကိုယ်ကို ဥပမာပြု၍ (သတ္တဝါတို့ကို) မသတ်ဖြတ် မညှဉ်းဆဲရာ။

၃ - သမ္ဗဟုလကုမာရဝတ္ထု

၁၃၁။ အကြင်သူသည် မိမိ၏ ချမ်းသာကို ရှာအံ့ဟု မိမိကဲ့သို့ ချမ်းသာကို အလိုရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို တုတ် လှံကန်ဖြင့် ညှဉ်းဆဲ၏။ ထိုညှဉ်းဆဲသော သူသည် တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာကို မရနိုင်။

၁၃၂။ အကြင်သူသည် မိမိ၏ ချမ်းသာကို ရှာအံ့ဟု မိမိကဲ့သို့ ချမ်းသာကို အလိုရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို တုတ် လှံကန်ဖြင့် မညှဉ်းဆဲ၊ ထိုမညှဉ်းဆဲသော သူသည် တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာကို ရနိုင်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁၀ -ဒဏ္ဍဝဂ် ===

၄ - ကောဏ္ဍဓာနတ္ထေရဝတ္ထု

၁၃၃။ တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ ကြမ်းကြုတ်သော စကားကို မဆိုလင့်၊ အဆိုခံရသူတို့သည် သင့်ကို ပြန်လှန်ဆို ကုန်ရာ၏။ ခြုတ်ခြယ်သော စကားသည် ဆင်းရဲ၏ အကြောင်းတည်း။ (သူတစ်ပါးကို ဒဏ်ပြုက) အတုံ့အလှည့် ဒဏ်တို့ သည် သင့်ထံသို့ ရောက်ကုန်ရာ၏။

၁၃၄။ အနားပြတ်သော ကြေးခေါင်းလောင်းသည် အသံမထွက် ငြိမ်သက် သကဲ့သို့ မိမိကိုယ်ကို ငြိမ်သက် တည်ကြည် အောင် စောင့်ရှောက်နေသော သူသည် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်နိုင်၏။ ခြုတ်ခြယ်မှု မရှိ။

=== ၁၀ -ဒဏ္ဍဝဂ် ===

၅ - ဥပေါသထိကဣတ္ထီနံဝတ္ထု

၁၃၅။ နွားကျောင်းသားသည် နှင်တံဖြင့် နွားတို့ကို စားကျက်သို့ မောင်းနှင် သကဲ့သို့ ဤအတူ အိုခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ သေခြင်းသည် လည်းကောင်း သတ္တဝါတို့၏ အသက်ကို မောင်းနှင်ကုန်၏။

၆ - အဇဂရပေတဝတ္ထု

၁၃၆။ မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံတို့ကို ပြုသောသူမိုက်သည် ထိုပြုသောအခါ၌ မသိ၊ ပညာမဲ့သူ သည် ထိုမိမိပြုသော မကောင်းမှုကံတို့ကြောင့် မီးလောင်သောသူ ကဲ့သို့ ပူပန်ရ၏။

၇ - မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဝတ္ထု

၁၃၇။ အကြင်သူသည် အပြစ်ဒဏ် ကင်းကြ၍ မပြစ်မှားထိုက်သော (ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ တုတ် လှံကန် စသည်ဖြင့် ပြစ်မှား၏။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲကြောင်း ဒဏ်ဆယ်ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဆင်းရဲခြင်းအကြောင်းသို့ လျင်မြန်စွာပင် ရောက်ရ၏။

၁၃၈-၁၃၉။ ပြင်းထန်သော ဝေဒနာသို့ လည်းကောင်း၊ ဥစ္စာဆုံးရှုံးခြင်းသို့ လည်းကောင်း၊ (လက်ပြတ် ခြေပြတ် စသော) ကိုယ်အင်္ဂါ ပျက်စီးခြင်းသို့ လည်းကောင်း၊ ကြီးလေးသော (နူနာစသော) အနာစွဲကပ်ခြင်းသို့ လည်းကောင်း၊ ရူးခြင်း စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ လည်းကောင်း၊ မင်းဘေး လည်းကောင်း၊ ကြမ်းကြုတ်စွာသော အစွပ်စွဲ ခံရခြင်းသို့ လည်း ကောင်း၊ ဆွေမျိုးတို့၏ ပျက်ပြားခြင်းသို့ လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ ယိုယွင်း ပျက်စီးခြင်းသို့ လည်းကောင်း ရောက် ၏။

၁၄၀။ ထို့ပြင် ထိုပြစ်မှားသူ၏ အိမ်တို့ကို ပကတိမီးသည် လည်းကောင်း၊ လောင်မီးသည် လည်း ကောင်း လောင်၏။ ပညာမဲ့သော ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီးသည်မှ နောက်၌ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁၀ -ဒဏ္ဍဝဂ် ===

၈ - ဗဟုဘဏ္ဍိကဘိက္ခုဝတ္ထု

၁၄၁။ အဝတ်မဝတ်ဘဲ ကျင့်ခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဆံကျစ်အကျင့်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ရွှံ့ညွှန် အလိမ်း လိမ်း ကပ်၍ ကျင့်ခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ အစာဖြတ်၍ အငတ်ကျင့်ခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ မြေမြှ အိပ်၍ နေခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ မြူမှုန့် အလိမ်းလိမ်း တင်စေလျက် ကျင့်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်၍ ကျင့်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ဝိစိကိစ္ဆာမှ မလွတ်မြောက်သေးသော သတ္တဝါကို မစင်ကြယ်စေနိုင်ကုန်။

--- ၁၀ -ဒဏ္ဍဝင် ---

၉ - သန္တတိမဟာမတ္တဝတ္ထု

၁၄၂။ အကြင်သူသည် ကိလေသာငြိမ်း၏။ ဣန္ဒြေကို ဆုံးမပြီးဖြစ်၏။ မဂ်လေးပါးဖြင့် မြဲ၏။ မြတ်သော အကျင့်ရှိ၏။ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ လက်နက်ကို ပယ်ချထားသည် ဖြစ်၍ မေတ္တာဖြင့် အညီအမျှ ကျင့်၏။ ထိုသူသည် အဝတ် တန်ဆာဆင်စေကာမူ မကောင်းမှုမှ အပပြုသူ 'ပြာဟ္မဏ' မည်၏။ ကိလေသာငြိမ်းပြီးသူ 'သမဏ' မည်၏။ ကိလေသာ ဖျက်ဆီးပြီးသူ 'ဘိက္ခု' မည်၏။

၁၀ - ပိလောတိကတိဿတ္တေရဝတ္ထု

၁၄၃။ မြင်းကောင်းသည် ကြိမ်လုံးကို ကြဉ်ရှောင် သကဲ့သို့ အကြင်သူသည် မိမိ၏ အိပ်ပျော်ခြင်းကို နိုးကြားစေ၏။ မိစ္ဆာဝိတက်ကို ရှက်ကြောက်ခြင်းဖြင့် တားမြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည် လောက၌ တစ်ယောက်တစ်လေသာ ရှိ၏။

၁၄၄။ မြင်းကောင်းသည် ကြိမ်လုံးဖြင့် ပုတ်ခတ်သည်ရှိသော် လုံ့လရှိ သကဲ့သို့ (သင်တို့သည်လည်း) လုံ့လရှိကုန်သည် ထိတ်လန့်ကုန်သည် ဖြစ်ကြကုန်လော့၊ ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' နှင့် လည်းကောင်း၊ သီလနှင့် လည်းကောင်း၊ ဝီရိယနှင့် လည်းကောင်း၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' နှင့် လည်းကောင်း၊ တရားမှန်မမှန် ဆုံးဖြတ်ကြောင်းဉာဏ်နှင့် လည်းကောင်း (ပြည့်စုံကြလျက်) အသိ 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည် ဖြစ်၍ ထင်သော သတိရှိကြပါလျှင် အတိုင်းမသိ အလွန်ရှည်လျားသော သံသရာ ဆင်းရဲကို စွန့်လွှတ်နိုင်ကုန်လတ္တံ့။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁၀ -ဒဏ္ဍဝင် ===

၁၁ - သုခသာမဏေရဝတ္ထု

၁၄၅။ မြောင်းတူးရေယူသမားတို့သည် (အလိုရှိရာသို့) ရေကို ဆောင်ယူကုန်၏။ လေးသမားတို့သည် မြားကို ဖြောင့် ကုန်၏။ သစ်ရွေသမားတို့သည် သစ်ကို လိုတိုင်းရအောင် ရွေကုန်၏။ ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော သူတော်ကောင်းတို့ သည် မိမိကိုယ်ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမကုန်၏။

ဆယ်ခုမြောက် ဒဏ္ဍဝဂ် ပြီး၏။

=== ၁၁ - ဇရာဝဂ် ===

၁ - ဝိသာခါယ သဟာယိကာ (ပဥ္စသတဥပါသိကာ) ဝတ္ထု

၁၄၆။ (လူအပေါင်း၌) အမြဲ (ကိလေသာမီး) တောက်လောင်နေပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ပျော်မြူး ရယ်ရွှင်ဘိ သနည်း? အဘယ့်ကြောင့် နှစ်လိုဝမ်းသာခြင်း ဖြစ်ဘိသနည်း? အဝိဇ္ဇာ မိုက်မှောင်ကြီးဖြင့် ပိတ်ဆီး (မြှေးယှက်) အပ်ကုန် သည် ဖြစ်ပါလျက် (သင်တို့သည်) အဘယ့်ကြောင့် ပညာဆီမီးကို မရှာဘဲ နေကြကုန်သနည်း။

၂ - သိရိမာဝတ္ထု

၁၄၇။ အဆန်းတကြယ် ပြုလုပ်အပ်သော အရုပ်နှင့်တူသော (အရိုးစုသုံးရာတို့ဖြင့်) ထောက်ထား အပ်သော နာကျင် တတ်သော များစွာသော သူတို့သည် ကြံစည်အပ်သော (ကိုးပေါက်ဒွါရ) အမာဝရှိ သော ကိုယ်ကို ကြည့်ရှုလော့၊ ယင်းကိုယ် ၏ အမြဲအရှည် တည်ခြင်းသည် မရှိချေတကား။

၃ - ဥတ္တရာထေရီဝတ္ထု

၁၄၈။ ဤရူပကာယသည် ဆွေးမြေ့ အိုမင်းတတ်၏။ အနာရောဂါတို့၏ တည်နေရာလည်း ဖြစ်၏။ ယိုယွင်းပျက်စီး တတ်၏၊ အသက်ရှင်နေရခြင်းသည် သေခြင်းလျှင် အဆုံးရှိရကား ထိုကိုယ်သည် ပုပ်သည်ဖြစ်၍ ပျက်စီးရလတ္တံ့။

၄ - သမ္ဗဟုလအဓိမာနိကဘိက္ခုဝတ္ထု

၁၄၉။ တန်ဆောင်မုန်းအခါ၌ စွန့်ပစ်ထားသော ဘူးသီးခြောက် ကဲ့သို့ စွန့်ပစ်အပ်သော ခိုအဆင်း ကဲ့သို့ ဖြူမွဲသော အရိုးတို့ကို မြင်ရ၍ အဘယ်မှာ မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိနိုင်အံ့နည်း။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁၁ - ဇရာဝင် ===

၅ - (ဇနပဒကလျာဏီ) ရူပနန္ဒာထေရီဝတ္ထု

၁၅၀။ အရိုးတို့ကို (စိုက်ထူ၍) အသားအသွေးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံလျက် အတ္တဘောတည်း ဟူသော မြို့ကို (တဏှာ လက်သမားသည်) ဆောက်လုပ်အပ်၏။ ယင်းမြို့၌ အိုခြင်း သေခြင်း မာနထောင်လွှား ခြင်း သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း သည်သာ တည်ရှိလေ၏။

=== ၁၁ - ဇရာဝဂ် ===

၆ - မလ္လိကာဒေဝီဝတ္ထု

၁၅၁။ (ရတနာတို့ဖြင့်) ကောင်းစွာ ဆန်းကြယ်သော မင်း၏ ရထားတို့သည် ဆွေးမြေ့ အိုမင်းကြ ကုန်သေး၏၊ ခန္ဓာကိုယ် သည်လည်း ထို့အတူပင် ဆွေးမြေ့ အိုမင်းခြင်းသို့ ရောက်ရသေး၏၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားတော်သည်ကား ဆွေးမြေ့ အိုမင်းခြင်းသို့ မရောက်နိုင်ဟု သူတော်ကောင်း တို့သည် သူတော်ကောင်းတို့နှင့် အချင်းချင်း ဆွေးနွေး ပြောကြား ကြကုန်၏။

၇ - လာလုဒါယီထေရဝတ္ထု

၁၅၂။ အကြားအမြင် နည်းသော ဤယောက်ျားသည် နွားလားကဲ့သို့ အချည်းနှီး ကြီးထွားလာ၏။ ထိုယောက်ျားအား အသားတို့သာ တိုးပွါးကုန်၏။ ပညာမူကား မတိုးပွါး။

၈ - ဥဒါနဝတ္ထု

၁၅၃။ အဖန်ဖန် ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်းသည် ဆင်းရဲလှစွာသောကြောင့် ခန္ဓာအိမ်ကို ဆောက်လုပ် တတ်သူ (တဏှာ လက်သမား)ကို ရှာသော ငါသည် (ထိုတဏှာ လက်သမားကို မြင်နိုင်သောဉာဏ်) မရသေးသဖြင့် ဘဝများစွာ သံသရာ ပတ်လုံး ကျင်လည်ခဲ့ရလေပြီ။

၁၅၄။ ခန္ဓာအိမ်ကို ဆောက်လုပ်တတ်သော ဟယ် တဏှာလက်သမား၊ ငါသည် သင့်ကို (ပညာမျက်စိဖြင့်) ယခု မြင်အပ်ပြီ။ ခန္ဓာအိမ်ကို နောင်တစ်ဖန် သင်ဆောက်လုပ်ရတော့မည် မဟုတ်၊ သင်၏ ကိလေသာတည်း ဟူသော အခြင်ရနယ် အားလုံးတို့ကို (ငါ) ချိုးဖျက်အပ်ပြီ။ အဝိဇ္ဇာ တည်း ဟူသော အိမ်အထွတ်ကို ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ။ (ငါ၏) စိတ်သည် ပြုပြင်ခြင်း ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ပြီ။ တဏှာကုန်ရာ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရပြီ။

၉ - မဟာဓနသေဋ္ဌိဝတ္ထု

၁၅၅။ (သူမိုက်တို့သည်) အရွယ်ရှိခိုက် မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်လိုက်မိ၊ ဉစ္စာကိုလည်း မရလိုက်မိသောကြောင့် ငါးကုန်ခန်းသော ညွှန်အိုင်၌ အတောင်ကျွတ်သော ကြိုးကြာအိုတို့ ကဲ့သို့ (အရွယ်လွန်သောအခါ) ကြံမှိုင်၍သာ နေကြရ ကုန်၏။

၁၅၆။ (သူမိုက်တို့သည်) အရွယ်ရှိခိုက် မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်လိုက်မိ၊ ဉစ္စာကိုလည်း မရလိုက်မိသောကြောင့် လေးမှလွတ်ပြီးနောက် အရှိန်ကုန်သော မြားတို့ကဲ့သို့ ရှေးဖြစ်ဟောင်း (သုခ) တို့ကို ညည်းတွား အောက်မေ့၍သာ နေကြရ ကုန်၏။

တစ်ဆယ့်တစ်ခုမြောက် ဇရာဝဂ် ပြီး၏။

=== ၁၂ - အတ္တဝဂ် ===

၁ - ဗောဓိရာဇကုမာရဝတ္ထု

၁၅၇။ မိမိကိုယ်ကို ချစ်အပ်၏ဟု သိပါမူ ထိုမိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်ခြင်းဖြင့် စောင့်ရှောက်ရာ၏။ ပညာ ရှိသည် အရွယ်သုံးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော အရွယ်၌ (လုံ့လထုတ်ကာ) သုတ်သင်ရာ၏။

၂ - ဥပနန္ဒသကျပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု

၁၅၈။ ရှေးဦးစွာသာလျှင် မိမိကိုယ်ကို သင့်လျော်သော အကျင့်၌ တည်စေရာ၏။ ထို့နောက်မှ သူတစ်ပါးကို ဆုံးမရာ၏။ ပညာရှိသည် သူတစ်ပါး ကဲ့ရဲ့ခြင်းဖြင့် မညစ်နွမ်းစေရာ။

၃ - ပဓာနိကတိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၁၅၉။ သူတစ်ပါးကို ဆုံးမသောနည်းအတိုင်း မိမိကိုယ်တိုင် လိုက်နာပြုကျင့်ရာ၏။ မိမိကိုယ်တိုင် ယဉ်ကျေးပြီးသော်မှသာ (သူတစ်ပါးကို) ဆုံးမရာ၏။ မိမိကိုယ်ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမရခြင်းသည် ခဲယဉ်းလှစွ တကား။

၄ - ကုမာရကဿပမာတုတ္ထေရီဝတ္ထု

၁၆၀။ မိမိသည်သာ မိမိ၏ ကိုးစားရာ ဖြစ်၏။ သူတစ်ပါးသည် မိမိ၏ ကိုးစားရာ အဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်အံ့နည်း? မိမိသည် ကောင်းစွာ ယဉ်ကျေးသဖြင့် ရရောက်နိုင်ခဲသော ကိုးစားရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရနိုင်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁၂ - အတ္တဝင် ===

၅ - မဟာကာလဥပါသကဝတ္ထု

၁၆၁။ ကျောက်မှဖြစ်သော စိန်သည် (မိမိမှီရာ) ကျောက်ကို ထွင်းဖောက် ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ မိမိပြုအပ်သော မိမိမှ ဖြစ်သော မိမိကြောင့် ဖြစ်သော မကောင်းမှုသည် မိမိဖြစ်ရာ ပညာမဲ့သူကို ဖျက်ဆီး၏။

=== ၁၂ - အတ္တဝဂ် ===

၆ - ဒေဝဒတ္တဝတ္ထု

၁၆၂။ မာလောနွယ်သည် မှီရာ သစ်ပင်ကို လွှမ်းမိုးရစ်ပတ် သကဲ့သို့ စင်စစ် သီလ မရှိသော သူ၏ အဖြစ်တည်း ဟူသော တဏှာ အလွှမ်းမိုး ခံရသူသည် ရန်သူ အလိုရှိတိုင်း (မိမိအကျိုးမဲ့ကို) မိမိ ကိုယ်တိုင်ပင် ပြုလုပ်လေ၏။

၇ - သံဃဘေဒပရိသက္ကနဝတ္ထု

၁၆၃။ အပြစ်ရှိ၍ မိမိ၏ အကျိုးစီးပွါး မရှိကုန်သော အမှုတို့ကို ပြုလွယ်ကုန်၏။ အပြစ်ကင်း၍ အကျိုးစီးပွါး ရှိသော အမှုကို အလွန်ပြုနိုင်ခဲ၏။

၈ - ကာလတ္ထေရဝတ္ထု

၁၆၄။ ပညာမဲ့သူသည် ယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူကို အမှီပြု၍ ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်ကုန်သော တရားသဖြင့် အသက်မွေးကုန်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အဆုံးအမကို တားမြစ်၏၊ ဝါးသီးတို့သည် ဝါးပင်ကို သတ်ရန် အလို့ငှါ သီးကုန် သကဲ့သို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ မိစ္ဆာအယူသည် မိမိကိုယ်ကို သတ်ရန အလို့ငှါသာ ဖြစ်၏။

၉ - စူဠကာလဥပါသကဝတ္ထု

၁၆၅။ မကောင်းမှုကို မိမိပြုခဲ့လျှင် မိမိသည်ပင် ညစ်နွမ်းရ၏။ မကောင်းမှုကို မိမိမပြုခဲ့လျှင် မိမိသည်ပင် စင်ကြယ်၏။ စင်ကြယ်သော ကုသိုလ်နှင့် မစင်ကြယ်သော အကုသိုလ်သည် တခြားစီသာ ဖြစ်၏။ သူတစ်ယောက်သည် အခြားသူ တစ်ယောက်ကို (ကိလေသာ အညစ် အကြေးမှ စင်ကြယ် အောင်) မသုတ်သင်နိုင်။

၁၀ - အတ္တဒတ္တတ္ထေရဝတ္ထု

၁၆၆။ သူတစ်ပါး၏ များစွာသော အကျိုးစီးပွါး အတွက်ကြောင့် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွါးကို (အနည်းငယ်မျှ) မဆုတ်ယုတ် စေရာ၊ မိမိ အကျိုးစီးပွါးကို သိ၍ မိမိ အကျိုးစီးပွါးကို တိုးပွါးအောင် လေ့ကျက် အားထုတ်ရာ၏။

တစ်ဆယ့်နှစ်ခုမြောက် အတ္တဝဂ် ပြီး၏။

=== ၁၃ - လောကဝဂ် ===

၁ - ဒဟရဘိက္ခုဝတ္ထု

၁၆၇။ (ကာမဂုဏ်) အယုတ်တရားကို မမှီဝဲရာ၊ မေ့မေ့လျော့လျော့ မနေရာ၊မှားသော အယူကို မယူရာ၊ လောက ကြီးပွါးရေးအတွက် သက်သက်မဖြစ်ရာ။

၂ - သုဒ္ဓေါဒနဝတ္ထု

၁၆၈။ ဆွမ်းခံဝတ်၌ မမေ့လျော့ရာ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သော အကျင့်တရားကို ကျင့်ရာ၏၊ တရားကို ကျင့်သော သူသည် ဤလောက၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်လောက၌ လည်းကောင်း ချမ်းသာ စွာ နေရ၏။

၁၆၉။ သုစရိုက်တရားကို ကျင့်ရာ၏။ ဒုစရိုက်တရားကို မကျင့်ရာ၊ တရားကို ကျင့်သော သူသည် ဤလောက၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်လောက၌ လည်းကောင်း ချမ်းသာစွာ နေရ၏။

၃ - ပဥ္စသတဝိပဿကဘိက္ခုဝတ္ထု

၁၇၀။ ရေပွက်ကို ရှုမြင်ရသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ တံလျှပ်ကို ရှုမြင်ရသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ (ခန္ဓာငါးပါးဟူ သော) လောကကို ရှုကြည့်သူကို သေမင်းသည် မမြင်နိုင်။

၄ - အဘယရာဇကုမာရဝတ္ထု

၁၇၁။ လာကြကုန်လော့ (ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်) ဆန်းကြယ်သော မင်းစီးရထားလျှင် ဥပမာရှိသော (အဝတ်တန်ဆာ တို့ဖြင့်) ဆန်းကြယ်သော ဤခန္ဓာငါးပါးတည်းဟူသော လောကကို ရှုကြကုန်လော့၊ ယင်းလောက၌ မိုက်သူတို့သည် နစ်မြုပ်ကြကုန်၏။ ပညာရှိတို့အား ကပ်ငြိတွယ်တာမှုသည် မရှိ။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁၃ - လောကဝဂ် ===

၅ - သမ္မဇ္ဇနတ္ထေရဝတ္ထု

၁၇၂။ ရှေး (ငယ်စဉ်) အခါက (ကုသိုလ်၌) မေ့လျော့ခဲ့၍ နောင် (ကြီးပြင်းသော) အခါ၌ မမေ့မလျော့သော သူသည် တိမ်တိုက်မှ လွတ်သော လကဲ့သို့ ဤလောကကို (မဂ်ဉာဏ်ရောင်ဖြင့်) ထွန်းလင်းတောက်ပစေ၏။

=== ၁၃ - လောကဝဂ် ===

၆ - အင်္ဂုလိမာလတ္ထေရဝတ္ထု

၁၇၃။ မိမိပြုခဲ့သော မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံကို (အရဟတ္တမဂ်) ကုသိုလ်ဖြင့် ဖုံးအုပ်သူသည် တိမ်တိုက်မှ လွတ်သော လကဲ့သို့ ဤလောကကို (အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်ရောင်ဖြင့်) ထွန်းလင်း တောက်ပ စေ၏။

၇ - ပေသကာရဓီတာဝတ္ထု

၁၇၄။ ဤလူအပေါင်းသည် (ပညာမျက်စိမရှိသဖြင့်) အကန်းအတိသာ ဖြစ်၏။ ဤလောက၌ အနည်းငယ်မျှသော သူသည်သာ (အနိစ္စစသောသဘောအားဖြင့်) ရှုမြင်နိုင်၏။ ပိုက်ကွန်မှ လွတ်သော ငှက်သည် နည်းပါး သကဲ့သို့ လူ အနည်းငယ်မျှသာ နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်နိုင်၏။

၈ - တိံသဘိက္ခုဝတ္ထု

၁၇၅။ ဟင်္သာတို့သည် နေမင်းလမ်းကြောင်း ကောင်းကင်ခရီး၌ သွားကုန်၏။ တန်ခိုးရှင်တို့သည် ကောင်းကင်၌ သွားကုန်၏။ ပညာရှိတို့သည် စစ်သည် ဗိုလ်ပါနှင့်တကွသော မာရ်မင်းကို အောင်၍ လောကမှ ထွက်မြောက်ကုန်၏။

၉ - စိဥ္စမာဏဝိတာဝတ္ထု

၁၇၆။ သစ္စာတရား တစ်ခုကို လွန်၍ မုသားစကားကို ဆိုလေ့ရှိသော နောင်ဘဝအတွက် ဆင်ခြင် စဉ်းစားခြင်း အလျင်းမရှိသော သူအား မပြုနိုင်မည့် မကောင်းမှု အကုသိုလ်မည်သည် မရှိ။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁၃ - လောကဝဂ် ===

၁၀ - အသဒိသဒါနဝတ္ထု

၁၇၇။ စေးနှဲ ဝန်တိုသူတို့သည် နတ်ပြည်သို့ မရောက်နိုင်ကြကုန်။ လူမိုက်တို့သည် အလှူဒါနကို မချီးမွမ်းကြကုန်။ ပညာရှိသည်သာ အလှူဒါနကို ဝမ်းမြောက်နိုင်၏။ ထိုဝမ်းမြောက်မှုကြောင့်သာလျှင် ထိုပညာရှိသည် တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာရ၏။

=== ၁၃ - လောကဝင်္ဂ ===

၁၁ - အနာထပိဏ္ဍိကပုတ္တကာလဝတ္ထု

၁၇၈။ မြေတစ်ပြင်လုံး၌ ဧကရာဇ်မင်း ဖြစ်ရသည်ထက် လည်းကောင်း၊ နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်ရသည်ထက် လည်းကောင်း၊ တစ်လောကလုံးကို အစိုးရသည်ထက် လည်းကောင်း သောတာပန် ဖြစ်ရခြင်းသည် မြတ်၏။

တစ်ဆယ့်သုံးခုမြောက် လောကဝဂ် ပြီး၏။

=== ၁၄ - ဗုဒ္ဓဝဂ် === ၁ - မာရဓီတရဝတ္ထု

၁၇၉။ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည် အောင်အပ်ပြီးသော ကိလေသာကို တစ်ဖန် အောင်ဖွယ်မလို၊ လောက၌ အကြင် မြတ်စွာဘုရား၏ အောင်ပြီးသော ကိလေသာ နောက်သို့ ကိလေသာတစ်စုံတစ်ခုမျှ အစဉ်မလိုက်တော့ချေ၊ အပိုင်းအခြား မရှိ ကျက်စားနိုင်သည့် သဗ္ဗညုတဉာဏ် ရှိတော်မူသော ရာဂ စသော ခရီးလမ်းကြောင်း မရှိသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို အဘယ် ခရီးလမ်းကြောင်းဖြင့် သင်တို့ ခေါ် ဆောင်နိုင် ကုန်အံ့နည်း။

၁၈ဝ။ အကြင် မြတ်စွာဘုရားအား တစ်စုံတစ်ခုသော လောကသို့ ခေါ် ဆောင်ရန် ပိုက်ကွန်ပမာ ကပ်ငြိတတ်သော တဏှာသည် မရှိ၊ အပိုင်းအခြားမရှိ ကျက်စားနိုင်သည့် သဗ္ဗညုတဉာဏ် ရှိတော်မူ သော ရာဂစသော ခရီးလမ်းကြောင်း မရှိသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို အဘယ် ခရီးလမ်းကြောင်းဖြင့် သင်တို့ ခေါ် ဆောင်နိုင်ကုန်အံ့နည်း။

၂ - ဒေဝေါရောဟနဝတ္ထု

၁၈၁။ အကြင် ပညာရှိတို့သည် သမထဈာန်၌ လေ့ကျက်အားထုတ်ကုန်၏။ ကာမမှ ထွက်မြောက်မှု ကိလေသာ ငြိမ်းမှု၌ မွေ့လျော်ကုန်၏။ သစ္စာလေးပါးတရားကို ကောင်းစွာ သိကုန်သော လွန်ကဲသော သတိရှိကုန်သော ထိုပညာရှိတို့ အား နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း ချစ်မြတ်နိုးကြကုန်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

--- ၁၄ - ဗုဒ္ဓဝဂ် ---

၃ - ဧရကပတ္တနာဂရာဇဝတ္ထု

၁၈၂။ လူအဖြစ်ကို ရခြင်းသည် ခဲယဉ်း၏။ သတ္တဝါတို့၏ အသက်ရှင်ခြင်းသည် ခဲယဉ်း၏။ သူတော်ကောင်း တရားကို ကြားနာရခြင်းသည် ခဲယဉ်း၏။ ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်ထွန်း ပေါ်ပေါက် လာရခြင်းသည် ခဲယဉ်း၏။

=== ၁၄ - ဗုဒ္ဓဝဂ် ===

၄ - အာနန္ဒတ္တေရပဥ္နာဝတ္ထု

၁၈၃။ မကောင်းမှုဟူသမျှကို မပြုရာ၊ ကုသိုလ်နှင့် ပြည့်စုံစေရာ၏။ မိမိစိတ်ကို ဖြူစင်စေရာ၏။ ဤသည်ကား ဘုရား ရှင်တို့၏ အဆုံးအမတော် ပေတည်း။

၁၈၄။ တိတိက္ခာဟု အမည်ရသော သည်းခံမှု ခန္တီသည် မြတ်သော အကျင့်တည်း။ နိဗ္ဗာန်ကို အလွန်မြတ်၏ဟု ဘုရားရှင်တို့ ဟောတော်မူကုန်၏။ ရဟန်း ဟူသည် သူတစ်ပါးကို မညှဉ်းဆဲ၊ သူတစ်ပါးကို ညှဉ်းဆဲသော သူသည် ရဟန်း မဟုတ်။

၁၈၅။ သူတစ်ပါးကို မကဲ့ရဲ့ မစွပ်စွဲရာ မညှဉ်းဆဲရာ၊ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ရှောက်ရာ၏။ စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိရာ၏။ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်း အိပ်ရာနေရာသို့ ကပ်ရောက် နေထိုင်ရာ၏။ သမာပတ် ရှစ်ပါး ဟူသော အဓိစိတ္တသိက္ခာကို ပွါးများ အားထုတ်ရာ၏။ ဤသည်ကား ဘုရားရှင်တို့၏ အဆုံးအမတော်ပေတည်း။

၅ - အနဘိရတိဘိက္ခုဝတ္ထု

၁၈၆-၁၈၇။ အသပြာမိုး ရွာသွန်းပေးသဖြင့်လည်း ကာမတို့၌ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်မှု မရှိ၊ ကာမ တို့သည် သာယာဖွယ် သဘောမရှိကုန်၊ ဆင်းရဲကုန်၏ဟု သိ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်သော ပညာ ရှိသည် နတ်၌ဖြစ်သော ကာမတို့၌သော်လည်း မမွေ့လျော်၊ တဏှာကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌သာ မွေ့လျော် တော့၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

--- ၁၄ - ဗုဒ္ဓဝဂ် ---၆ - အဂ္ဂိဒတ္တြင္မြာဟ္မဏဝတ္ထု

၁၈၈။ ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်ကုန်သော များစွာသော လူတို့သည် တောင်တို့ကို လည်းကောင်း၊ တောတို့ကို လည်းကောင်း၊ အရံတို့ကို လည်းကောင်း၊ အထိကရ သစ်ပင်စသော ကိုးကွယ်ရာတို့ကို လည်းကောင်း ကိုးကွယ်ကြကုန်၏။

၁၈၉။ ဤ တော တောင် အရံ အထိကရ သစ်ပင်စသော ကိုးကွယ်ရာဟူသမျှကို ကိုးကွယ်ခြင်းသည် ဘေးကင်းသော ကိုးကွယ်ခြင်း မဟုတ်၊ မြတ်သော ကိုးကွယ်ခြင်း မဟုတ်၊ ဤကိုးကွယ်ရာဟူသမျှကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခ ခပ်သိမ်းမှ မလွတ်မြောက်နိုင်။

၁၉၀-၁၉၁။ အကြင်သူသည် မြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း၊ တရားတော်ကို လည်းကောင်း၊ သံဃာတော်ကို လည်းကောင်း ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်၏။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲအမှန် 'ဒုက္ခသစ္စာ', ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းရင်း အမှန် 'သမုဒယသစ္စာ', ဆင်းရဲလွတ် မြောက်ရာအမှန် 'နိရောဓသစ္စာ', ဆင်းရဲငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အမှန် 'အင်္ဂါ ရှစ်ပါးရှိသော မြတ်သော မဂ္ဂသစ္စာ' ဟူသော အရိယသစ္စာလေးပါးတို့ကို ကောင်းစွာ မဂ်ပညာဖြင့် မြင်နိုင်၏။

၁၉၂။ ဤရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ဘေးမရှိသော ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်း မည်၏။ မြတ်သော ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်း မည်၏။ ဤရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခခပ်သိမ်းမှ လွတ်မြောက်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

--- ၁၄ - ဗုဒ္ဓဝဂ် ---

၇ - အာနန္ဒတ္ထေရပဉ္နာဝတ္ထု

၁၉၃။ ယောက်ျား အာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည် ဖြစ်ထွန်း ပေါ် ပေါက်နိုင်ခဲ၏၊ ထိုယောက်ျား အာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည် ခပ်သိမ်းသော အရပ်ဒေသ ခပ်သိမ်းသော အမျိုးအနွယ်တို့၌ မဖြစ်ထွန်းနိုင်၊ ပညာရှိသော အာဇာနည် ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ် မျိုးသည် အကြင် အမျိုးအနွယ်၌ ဖြစ်၏၊ ထိုအမျိုးအနွယ် သည် ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်၏။

၈ - သမ္ဗဟုလဘိက္ခုဝတ္ထု

၁၉၄။ ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်ထွန်းေပါ်ပေါက်လာခြင်းသည် ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၏။ သူတော်ကောင်း တရားကို ဟောကြားတော်မူခြင်းသည် ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်၏။ သံဃာ၏ ညီညွှတ်ခြင်းသည် ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်၏။ စိတ်ဓာတ်ညီညွှတ်သူတို့၏ အကျင့်သည် ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁၄ - ဗုဒ္ဓဝဂ် ===

၉ - ကဿပဒသဗလဿသုဝဏ္ဏစေတိယဝတ္ကု

၁၉၅-၁၉၆။ ပူဇော်ထိုက်ကုန်သော တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဟူသော သံသရာ နယ်ချဲ့တရားတို့ကို လွန်မြောက်ပြီးကုန်သော စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးခြင်းကို လွန်မြောက်ပြီးကုန်သော ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီး ကုန်သော တစ်စုံတစ်ခု ဘေးရန်မရှိကုန် သော ဘုရားရှင်တို့ကို လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် တို့ကို လည်းကောင်း ပူဇော်သောသူ၏ ကောင်းမှုကို ဤကောင်းမှုသည် ဤမျှရှိ၏ဟု တစ်စုံတစ်ယောက် သော သူသည်လည်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မတတ်ကောင်း။

တစ်ဆယ့်လေးခုမြောက် ဗုဒ္ဓဝဂ် ပြီး၏။ ပဌမဘာဏဝါရ ပြီး၏။

=== ၁၅ - သုခဝင်္ဂ ===

၁ - ဉာတိကလဟဝူပသမနဝတ္ထု

၁၉၇။ ရန်ပြုတတ်သူတို့ အလယ်၌ ရန်မပြုကြကုန်ဘဲ အလွန်ချမ်းသာစွာ ငါတို့ အသက်မွေးနိုင် ကြကုန်၏။ ရန်ပြုသော သူတို့ အလယ်၌ ရန်မရှိကုန်ဘဲ ငါတို့ နေနိုင်ကြကုန်၏။

၁၉၈။ ကိလေသာ အနှိပ်စက်ခံရသော သူတို့အလယ်၌ ကိလေသာ အနှိပ်စက် မခံရကုန်ဘဲ အလွန်ချမ်းသာစွာ ငါတို့ အသက် မွေးနိုင်ကြကုန်၏။ ကိလေသာ အနှိပ်စက် ခံရသော သူတို့အလယ်၌ ကိလေသာ အနှိပ်စက် မခံရကုန်ဘဲ ငါတို့ နေနိုင်ကြကုန်၏။

၁၉၉။ ကာမဂုဏ်ကို ကြောင့်ကြစိုက်ကုန်သော သူတို့အလယ်၌ ကာမဂုဏ်ကို ကြောင့်ကြ မစိုက်ကြ ကုန်ဘဲ အလွန် ချမ်းသာစွာ ငါတို့ အသက်မွေးနိုင်ကြကုန်၏။ ကာမဂုဏ်ကို ကြောင့်ကြ စိုက်ကုန်သော လူတို့အလယ်၌ ကာမဂုဏ်ကို ကြောင့်ကြ မစိုက်ကြကုန်ဘဲ ငါတို့ နေနိုင်ကြကုန်၏။

၂ - မာရဝတ္ထု

၂၀၀။ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြဖွယ်ရာ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိဘဲ အလွန်ချမ်းသာစွာ ငါတို့ အသက်မွေးနိုင်ကြ ကုန်၏။ အာဘဿရာ ဗြဟ္မာတို့ကဲ့သို့ နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှု ပီတိတည်း ဟူသော အစာကို အားထား၍ နေကြကုန်အံ့။

၃ - ကောသလရညော ပရာဇယဝတ္ထု

၂၀၁။ အနိုင်ရသူသည် ရန်ကို ပွါးစေ၏။ ရှုံးသောသူသည် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ (ကိလေသာ) ငြိမ်းပြီးသော သူသည် အနိုင်အရှုံးကို စွန့်၍ ချမ်းသာစွာ နေရ၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁၅ - သုခဝဂ် ===

၄ - အညတရကုလဒါရိကာဝတ္ထု

၂၀၂။ ရာဂနှင့်တူသော မီးမရှိ၊ ဒေါသနှင့်တူသော အပြစ်မရှိ၊ ခန္ဓာနှင့်တူသော ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ' မရှိ၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်တူသော ချမ်းသာမရှိ။

=== ၁၅ - သုခ၀ဂ် === ၅ - ဧကဥပါသကဝတ္ထု

၂၀၃။ ဆာလောင် မွတ်သိပ်ခြင်းသည် အလွန်ကဲဆုံး အနာရောဂါမည်၏။ ခန္ဓာငါးပါး သင်္ခါရတရားတို့သည် အလွန်ကဲဆုံး ဆင်းရဲမည်ကုန်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် အလွန်ကဲဆုံး ချမ်းသာတည်း။ (ပညာရှိသည်) ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၍ နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကို မျက်မှောက်ပြု၏။

၆ - ပသေနဒိကောသလဝတ္ထု

၂၀၄။ အနာရောဂါကင်းခြင်းသည် အလွန်ကဲဆုံး လာဘ်တည်း။ ရောင့်ရဲမှုသည် အလွန်ကဲဆုံး ဥစ္စာတည်း။ ချစ်ကျွမ်းဝင်သူသည် အလွန်ကဲဆုံး ဆွေမျိုးတည်း။ နိဗ္ဗာန်သည် အလွန်ကဲဆုံး ချမ်းသာ တည်း။

၇ - တိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၂၀၅။ တရားတည်းဟူသော နှစ်သိမ့်မှု ပီတိအရသာကို သောက်ရသူသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ ရသော (တရား) အရသာ ကို လည်းကောင်း၊ ကိလေသာ အပူငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်၏ အရသာကို လည်းကောင်း သောက်ရသောကြောင့် ပူပန်မှုကင်း၏။ မကောင်းမှုမှလည်း ကင်း၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁၅ - သုခဝင်္ဂ ===

၈ - သက္တဝတ္ထု

၂၀၆။ သူတော်ကောင်းတို့ကို တွေ့မြင်ရခြင်းသည် ကောင်း၏။ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော် ရခြင်းသည် အခါ ခပ်သိမ်း ချမ်းသာ၏။ လူမိုက်တို့ကို မတွေ့မမြင်ရခြင်းသည် အမြဲပင် ချမ်းသာ၏။

၂၀၇။ သူမိုက်နှင့် ပေါင်းဖော်၍ လှည့်လည်သော သူသည် ကာလရှည်မြင့်စွာ စိုးရိမ်ရ၏။ လူမိုက်တို့နှင့်အတူ နေရခြင်းသည် ရန်သူနှင့် အတူနေရ သကဲ့သို့ အခါ ခပ်သိမ်း ဆင်းရဲရ၏။ ပညာရှိနှင့် အတူတကွ နေရခြင်းသည် ဆွေမျိုး တို့နှင့် အတူတကွ နေထိုင်ရ သကဲ့သို့ ချမ်းသာ၏။

၂၀၈။ ထို့ကြောင့် သာလျှင် တည်ကြည်လည်း တည်ကြည်သော ပညာလည်းရှိသော အကြားအမြင် လည်း များသော မဂ်ဖိုလ် ဟူသော ဝန်ကိုလည်း ဆောင်လေ့ရှိသော သီလဓုတင် (ဖြူစင်သော) အကျင့် လည်းရှိသော မြတ်သော ထိုသို့ သဘောရှိသော ပညာရှိ သူတော်ကောင်းကို လမင်းသည် နက္ခတ်တို့ သွားရာလမ်းခရီးကို ချဉ်းကပ်သကဲ့သို့ မှီဝဲ ဆည်းကပ် ရာ၏။

တစ်ဆယ့်ငါးခုမြောက် သုခဝဂ် ပြီး၏။

=== ၁၆ - ပိယဝဂ် ===

၁ - တယောဇနပဗ္ဗဇိတဝတ္ထု

၂၀၉။ မိမိကိုယ်ကို အားမထုတ်သင့်ရာ၌ အားထုတ်လျက် အားထုတ်သင့်ရာ၌ အားမထုတ်ဘဲ အကျိုးစီးပွါးကို စွန့်လွှတ်၍ ချစ်ဖွယ်အာရုံ ကာမဂုဏ်ကို စွဲလမ်းသူသည် ကိုယ်တိုင် အားထုတ်သူတို့၏ (အကျိုးစီးပွါးကို ငါရမူကား ကောင်းလေစွဟု) လိုလားတောင့်တ၏။

၂၁၀။ ချစ်သော သူတို့နှင့်လည်း မပေါင်းဖော်လင့်၊ မုန်းသော သူတို့နှင့်လည်း တစ်ရံတစ်ဆစ်မျှ မပေါင်းဖော်ပါလင့်၊ ချစ်သော သူတို့ကိုလည်း မမြင်ရခြင်းသည် ဆင်းရဲ၏၊ မုန်းသော သူတို့ကို မြင်ရခြင်း သည်လည်း ဆင်းရဲ၏။

၂၁၁။ ထို့ကြောင့် (လူကိုဖြစ်စေ ပစ္စည်းဥစ္စာကိုဖြစ်စေ) ချစ်ခင် စွဲလမ်းခြင်းကို မပြုရာ၊ ချစ်ခင် စွဲလမ်းဖွယ်ရာတို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းသည် မကောင်းသည်သာတည်း၊ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း မရှိသောသူ တို့အား အနှောင်အဖွဲ့ 'ဂန္ထ' တို့ မရှိကြကုန်။

၂ - အညတရကုဋမ္ဗိကဝတ္ထု

၂၁၂။ ချစ်ခင်မှုကြောင့် စိုးရိမ်မှု ဖြစ်ရ၏။ ချစ်ခင်မှုကြောင့် ကြောက်ရွံ့မှု ဖြစ်ရ၏။ ချစ်ခင်မှုမှ ကင်းလွတ်သောသူအား အဘယ်မှာ စိုးရိမ်မှု ကြောက်ရွံ့မှု ရှိတော့အံ့နည်း။

၃ - ဝိသာခါဝတ္ထု

၂၁၃။ မြတ်နိုးမှုကြောင့် စိုးရိမ်မှု ဖြစ်ရ၏။ မြတ်နိုးမှုကြောင့် ကြောက်ရွံ့မှု ဖြစ်ရ၏။ မြတ်နိုးမှုမှ ကင်းလွတ်သော သူအား အဘယ်မှာ စိုးရိမ်မှု ကြောက်ရွံ့မှု ရှိတော့အံ့နည်း။

၄ - လိစ္ဆဝီဝတ္ထု

၂၁၄။ မွေ့လျော်မှုကြောင့် စိုးရိမ်မှု ဖြစ်ရ၏။ မွေ့လျော်မှုကြောင့် ကြောက်ရွံ့မှ ဖြစ်ရ၏။ မွေ့လျော်မှုမှ ကင်းလွတ် သောသူအား အဘယ်မှာ စိုးရိမ်မှု ကြောက်ရွံ့မှု ရှိတော့အံ့နည်း။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁၆ - ပိယဝဂ် ===

၅ - အနိတ္ထိဂန္ဓကုမာရဝတ္ထု

၂၁၅။ ကာမကြောင့် စိုးရိမ်မှု ဖြစ်ရ၏။ ကာမကြောင့် ကြောက်ရွံ့မှု ဖြစ်ရ၏။ ကာမမှ ကင်းလွတ်သောသူအား အဘယ်မှာ စိုးရိမ်မှု ကြောက်ရွံ့မှ ရှိတော့အံ့နည်း။

=== ၁၆ - ပိယဝဂ် ===

၆ - အညတရြာဟ္မဏဝတ္ထု

၂၁၆။ တဏှာကြောင့် စိုးရိမ်မှု ဖြစ်ရ၏။ တဏှာကြောင့် ကြောက်ရွံ့မှု ဖြစ်ရ၏။ တဏှာမှ ကင်းလွတ်သောသူအား အဘယ်မှာ စိုးရိမ်မှု ကြောက်ရွံ့မှု ရှိတော့အံ့နည်း။

၇ - ပဉ္စသတဒါရကဝတ္ထု

၂၁၇။ သီလနှင့်လည်းပြည့်စုံ ဉာဏ်အမြင်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၍ တရား၌တည်ကာ အမှန်တရား ကိုလည်း သိတတ်သော မိမိပြုဖွယ် အမှုကိစ္စကိုလည်း ပြုတတ်သူကို လူအပေါင်းသည် ချစ်ခင်မြတ်နိုး၏။

၈ - ဧကအနာဂါမိတ္ထေရဝတ္ထု

၂၁၈။ နိဗ္ဗာန်ကိုအားကြီးစွာ လိုလားသည် ဖြစ်၍ စိတ်ဖြင့် တွေ့ထိကာ ကာမဘုံတို့၌ ကပ်ငြိစိတ် မရှိသူကို အထက် အကနိဋ္ဌဘုံသို့ အစဉ်အတိုင်း သွားမည့်သူဟု ဆိုအပ်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁၆ - ပိယဝဂ် ===

၉ - နန္ဒိယဝတ္ထု

၂၁၉။ ကြာမြင့်စွာ ကွဲကွာ၍ ရပ်ဝေးမှ ချမ်းသာစွာ ပြန်ရောက်လာသူကို (မြင်၍) ဆွေမျိုး မိတ်ဆွေ ချစ်ကျွမ်းဝင်သူတို့ သည် ပြန်လာပြီဟု နှစ်သက်ဝ မ်းမြောက်ကုန်၏။

၂၂၀။ ထိုနည်းတူစွာလျှင် ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှ တမလွန်ဘဝသို့ သွားသော ပြုပြီးသော ကောင်းမှုရှိသူကိုလည်း ဆွေမျိုးတို့ သည် ပြန်ရောက်လာသော ချစ်ခင်သူကို ကြိုဆိုကြသကဲ့သို့ ကောင်းမှုတို့သည် ကြိုဆိုကြကုန်၏။

တစ်ဆယ့်ခြောက်ခုမြောက် ပိယဝဂ် ပြီး၏။

=== ၁၇ - ကောဓဝဂ် ===

၁ - ရောဟိနီခတ္တိယကညာဝတ္ထု

၂၂၁။ အမျက် 'ဒေါသ' ကို စွန့်ရာ၏။ မာနကို ပယ်ရာ၏။ သံယောဇဉ်မှန်သမျှကို ကျော်လွန်ရာ၏။ နာမ်ရုပ်၌ မငြိတွယ် မကြောင့်ကြသူထံသို့ ဆင်းရဲဒုက္ခတို့သည် မကျရောက်ကုန်။

၂ - အညတရဘိက္ခုဝတ္ထု

၂၂။ လိမ္မာသော ရထားထိန်းသည် လျင်မြန်စွာ ပြေးသွားသော ရထားကို လမ်းမလွဲအောင် စောင့်ရှောက်နိုင် သကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ် လာသော အမျက် 'ဒေါသ' ကို စင်စစ် တားမြစ်နိုင်သူကို 'လိမ္မာသော ရထားထိန်း' ဟူ၍ ငါဆို၏။ ဤမှတစ်ပါး ပြကတေ့ ရထားထိန်းသည် ရထားကြိုးကိုင်သာ မည်၏။

၃ - ဥတ္တရာဥပါသိကာဝတ္ထု

၂၂၃။ အမျက်ထွက်သော သူကို မေတ္တာတရားဖြင့် အောင်ရာ၏။ မကောင်းသော သဘောရှိသူကို ကောင်းသော သဘောဖြင့် အောင်ရာ၏။ နှမြောဝန်တိုသော သူကို ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် အောင်ရာ၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောသော သူကို အဟုတ်အမှန် ပြောဆိုခြင်းဖြင့် အောင်ရာ၏။

၄ - မဟာမောဂ္ဂလ္လာနပဉ္နာဝတ္ထု

၂၂၄။ မှန်သော စကားကို ပြောဆိုရာ၏။ အမျက်မထွက်ရာ၊ တောင်းလာသည်ရှိသော် အနည်းငယ် မျှ ကိုသော်လည်း ပေးလှူရာ၏။ ဤအကြောင်းသုံးပါးတို့ဖြင့် နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁၇ - ကောဓဝဂ် ===

၅ - ဗုဒ္ဓပိတုဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

၂၂၅။ သူတစ်ပါးတို့ကို မညှဉ်းဆဲတတ်၊ ကာယဒွါရ စသည်တို့ဖြင့် အမြဲစောင့်စည်းတတ် ကုန်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စိုးရိမ်ခြင်း ကင်းရာ သေခြင်း ကင်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်အရပ်သို့ ရောက်ကြရ ကုန်၏။

=== ၁၇ - ကောဓဝဂ် === ၆ - ပုဏ္ဏဒါသီဝတ္ထု

၂၂၆။ အခါ ခပ်သိမ်း နိုးကြား ထကြွကုန်သည် ဖြစ်၍ နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး သိက္ခာသုံးပါးကို ကျင့်ကြ ကုန်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စိတ်ညွှတ်ကြသူတို့အား အာသဝေါတရားတို့ ချုပ်ငြိမ်း ကွယ်ပျောက်ကြကုန်၏။

၇ - အတုလဉပါသကဝတ္ထု

၂၂၇။ အိုအတုလ ဤကဲ့ရဲ့ခြင်းသည် ရှေးရိုးစဉ်လာပေတည်း။ ဤကဲ့ရဲ့ခြင်းသည် ယခုမှ ဖြစ်သည် မဟုတ်၊ ဆိတ်ဆိတ် နေသူကိုလည်း ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ များစွာ ပြောဟောသော သူကိုလည်း ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှိုင်းချိန်၍ ပြောသော သူကိုလည်း ကဲ့ရဲ့ ကုန်၏။ လောက၌ အကဲ့ရဲ့ လွတ်သောသူ မည်သည် မရှိပေ။

၂၂၈။ လုံးဝ အကဲ့ရဲ့ခံရသူ လုံးဝ အချီးမွမ်းခံရသူ မည်သည် ရှေးကလည်း မရှိခဲ့စဖူး၊ နောင်အခါ လည်း ရှိလိမ့်မည် မဟုတ်၊ ယခုအခါ၌လည်း မရှိ။

၂၂၉-၂၃၀။ မကျိုးမပြတ်သော အကျင့်ရှိသော ဖောက်ခွဲနိုင်သော ပညာရှိသော ပညာဂုဏ် သီလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ရှိသော သူကို ပညာရှိတို့သည် ဟုတ်မှန်စွာ သိ၍ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း ချီးမွမ်းခဲ့ ပါမူ ဇမ္ဗူရာဇ် ရွှေစင်နိက္ခနှင့်တူသူကို အဘယ်သူသည် ကဲ့ရဲ့ နိုင်ပါအံ့နည်း? ထိုသူကို နတ်တို့သည်လည်း ချီးမွမ်း ကုန်၏။ ဗြဟ္မာမင်းသည်လည်း ချီးမွမ်း၏။

၈ - ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဝတ္ထု

၂၃၁။ ကိုယ်အမူအရာ ပျက်စီးမှု (ကာယဒုစရိုက်သုံးပါး) ကို စောင့်ရှောက်ရာ၏။ ကာယဒွါရဖြင့် (ဒုစရိုက်ဝင်ရောက်လာမှုကို) တားမြစ် ပိတ်ပင်ရာ၏။ ကာဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်၍ ကာယသုစရိုက်ကို ကျင့် ရာ၏။

၂၃၂။ နှုတ်အမူအရာ ပျက်စီးမှု ဝစီဒုစရိုက်လေးပါး) ကို စောင့်ရှောက်ရာ၏။ ဝစီဒွါရဖြင့် (ဒုစရိုက်ဝင်ရောက်လာမှုကို) တားမြစ်ပိတ်ပင်ရာ၏။ ဝစီဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်၍ ဝစီသုစရိုက်ကို ကျင့်ရာ၏။

၂၃၃။ စိတ်အမူအရာပျက်စီးမှု (မနောဒုစရိုက်သုံးပါး) ကို စောင့်ရှောက်ရာ၏။ မနောဒွါရဖြင့် (ဒုစရိုက်ဝင်ရောက်လာမှုကို) တားမြစ်ပိတ်ပင်ရာ၏။ မနောဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်၍ မနောသုစရိုက်ကို ကျင့် ရာ၏။

၂၃၄။ ပညာရှိတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ဝင်ရောက်လာသော ဒုစရိုက်, နှုတ်ဖြင့် ဝင်ရောက် လာသော ဒုစရိုက်, စိတ်ဖြင့် ဝင်ရောက်လာသော ဒုစရိုက်တို့ကို တားမြစ် ပိတ်ပင်နိုင်ကုန်၏၊ ထိုပညာရှိတို့သည်သာ တားမြစ်ပိတ်ပင်သူတို့ မည်ကုန်၏။

တစ်ဆယ့်ခုနစ်ခုမြောက် ကောဓဝဂ် ပြီး၏။

=== ၁၈ - မလဝဂ် ===

၁ - ဂေါဃာတကပုတ္တဝတ္ထု

၂၃၅။ (ဥပါသကာ) သင်သည် ယခုအခါ ဖျော့တော့သော ဖက်ရွက်ရော် ကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ သေမင်းတမန်တို့သည်လည်း သင်၏ အနီး၌ တည်ကုန်ပြီ။ ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးခြင်း၏အစ (ဘဝအဆုံး) ၌လည်း တည်ခဲ့ပြီ။ သင့်အား (ဘဝတစ်ပါးသို့ သွားရန် ကောင်းမှု) ရိက္ခာလည်း မရှိ။

၂၃၆။ ထိုသင်သည် မိမိ၏ မှီရာကျွန်းနှင့်တူသော ကောင်းမှုကို ပြုလော့၊ လျင်စွာအားထုတ်၍ ပညာရှိသူဖြစ် လေလော့၊ အညစ်အကြေးကို ပယ်ထုတ်၍ ကိလေသာ မရှိခဲ့မူ အရိယာတို့ နေရာ သုဒ္ဓါဝါသဘုံသို့ ကပ်ရောက်ရလတ္တံ့။

၂၃၇။ (ဥပါသကာ) သင်သည် ယခုအခါ အရွယ်လွန်ချေပြီ။ သေမင်း၏ အထံသို့ သွားချိန် ရောက်ခဲ့ပြီ။ သင့်အား ခရီးအကြား၌ ရပ်နားနေရန် အခွင့်မရှိ၊ သင့်အား (ဘဝတစ်ပါးသို့ သွားရန် ကောင်းမှု) ရိက္ခာလည်း မရှိ။

၂၃၈။ (ဥပါသကာ) သင်သည် မိမိ၏ မှီရာကျွန်းနှင့်တူသော ကောင်းမှုကို ပြုလော့၊ လျင်စွာ အားထုတ်၍ ပညာရှိသူ ဖြစ်လေလော့၊ အညစ်အကြေးကို ပယ်ထုတ်၍ ကိလေသာ မရှိခဲ့မူ တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်းသို့ မရောက်ရတော့ လတ္တံ့။

၂ - အညတရြာဟ္မဏဝတ္ထု

၂၃၉။ ပန်းထိမ်သည်သည် ရွှေ၏ အညစ်အကြေးကို တဖြည်းဖြည်း ထုတ်သကဲ့သို့ ပညာရှိသည် အစဉ်သဖြင့် မိမိ၏ အညစ်အကြေးကို အနည်းငယ် အနည်းငယ် အခွင့်ရတိုင်း အခွင့်ရတိုင်း (ရာဂစသော အညစ်အကြေးကို) ထုတ်ပယ်ရာ၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁၈ - မလဝဂ် ===

၃ - တိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၂၄ဝ။ သံချေးသည် သံမှပင် ဖြစ်လာ၍ သံချေးတက်ပြီးလျှင် ထိုသံကိုပင် (ပြန်၍) စားသကဲ့သို့၊ ဤအတူ မကောင်းမှု ၌ လွန်ကျူး၍ ကျင့်သောသူကို မိမိကျင့်ကြံမှုတို့သည် ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ ဆောင်ကုန်၏။

=== ၁၈ - မလဝဂ် ===

၄ - လာဠုဒါယီဝတ္ထု

၂၄၁။ စာပေကျမ်းဂန် အတတ်ပညာတို့သည် မရွတ်ဖတ် မသရဇ္ဈာယ်ခြင်းလျှင် (ပျက်စီးကြောင်း) အညစ်အကြေး ရှိကုန်၏။ အိမ်တို့သည် ကြောင့်ကြတစိုက် မပြုပြင်ခြင်းလျှင် (ပျက်စီးကြောင်း) အညစ်အကြေး ရှိကုန်၏။ ပျင်းရိခြင်းသည် အဆင်း (လှပခြင်း)၏ (ပျက်စီးကြောင်း) အညစ်အကြေး မည်၏။ မေ့လျော့ခြင်းသည် စောင့်ရှောက်သူ၏ (ပျက်စီးကြောင်း) အညစ်အကြေး မည်၏။

၅ - အညတရကုလပုတ္တဝတ္ထု

၂၄၂။ (လင်ကို) လွန်ကျူး၍ ကျင့်ခြင်းသည် မိန်းမ၏ (ပျက်စီးကြောင်း) အညစ်အကြေး မည်၏။ နှမြော ဝန်တိုခြင်း သည် ပေးလှူသူ၏ (ပျက်စီးကြောင်း) အညစ်အကြေးမည်၏၊ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဤဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း ဧကန် ပျက်စီး ကြောင်း အညစ်အကြေး မည်ကုန်၏။

၂၄၃။ ထိုအညစ်အကြေးတို့ထက် အလွန်ကဲဆုံး အညစ်အကြေးကား အမှန်ကို မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ (အလွန်ကဲဆုံး) အဝိဇ္ဇာ အညစ်အကြေးကို သတ်၍ အညစ်အကြေး ကင်းစေ ကုန်လော့။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁၈ - မလဝင် ===

၆ - စူဠသာရိဘိက္ခုဝတ္ထု

၂၄၄။ အရှက်မရှိသူသည် ရဲတင်းသော ကျီးနှင့်တူသဖြင့် လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးသဖြင့် လည်း ကောင်း၊ သူတစ်ပါးပြုသည်ကို မိမိပြုယောင် ဆောင်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကြမ်းကြုတ်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ ညစ်ညူး သော အကျင့်ဖြင့် လည်းကောင်း အသက်မွေးမှု ပြုသောကြောင့် အသက်မွေးလွယ်ကူ၏။

၂၄၅။ အရှက်ရှိသူသည် အမြဲစင်ကြယ်မှုကို ရှာသဖြင့် လည်းကောင်း၊ မတွန့်တိုသဖြင့် လည်း ကောင်း၊ မကြမ်းကြုတ် သဖြင့် လည်းကောင်း၊ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှုဖြင့် လည်းကောင်း၊ သင့်မသင့်ကို မြော်မြင်သဖြင့် လည်းကောင်း အသက်မွေးမှု ပြုသောကြောင့် အသက်မွေးခဲ့ယဉ်း၏။

=== ၁၈ - မလဝင်္ဂ ===

၇ - ပဉ္စဥပါသကဝတ္ထု

၂၄၆-၂၄၇။ လောက၌ အကြင်သူသည် သူ့အသက်ကို သတ်၏။ မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုလည်း ပြောဆို၏။ ပိုင်ရှင်မပေးသော သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူ၏။ သူတစ်ပါး သားမယားကိုလည်း သွားလာ၏။ သေရည်သေရက်ကိုလည်း သောက် စား၏။ ထိုသူသည် ဤဘဝ၌ပင်လျှင် မိမိ၏ မူလရင်း အခြေ၏ အမြစ်ကို တူးဖြိုဖျက်ဆီးသည် မည်၏။

၂၄၈။ အိုယောက်ျား ကိုယ်စသည်ကို စောင့်စည်းမှု ကင်းဝေးသူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော သဘော ရှိကုန်၏ ဟု သိလေလော့၊ လောဘသည် လည်းကောင်း ဒေါသသည် လည်းကောင်း သင့်ကို ကြာမြင့်စွာ ဆင်းရဲစေရန် မပြုလုပ်ပါစေလင့်။

၈ - တိဿဒဟရဝတ္ထု

၂၄၉။ လူအပေါင်းသည် တစ်စုံတစ်ယောက်အား ယုံကြည်သည့် အလျောက် ကြည်ညိုသည့် အလျောက် ပေးကမ်း လှူဒါန်း၏။ စားဖွယ် သောက်ဖွယ်စသည်ကို သူတစ်ပါးတို့ ပေးလှူရာ၌ မျက်နှာ မသာ သူသည် နေ့အခါ၌ လည်းကောင်း၊ ညဉ့်အခါ၌ လည်းကောင်း စိတ်၏ တည်ကြည်မှုကို မရ။

၂၅၀။ အကြင်သူသည် ဤမျက်နှာမသာမှု သဘောကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်၏။ အမြစ်ပြတ် ပယ်နုတ်ပြီးဖြစ်၏။ ထိုသူသည် နေ့အခါ၌ လည်းကောင်း၊ ညဉ့်အခါ၌ လည်းကောင်း စိတ်၏ တည်ကြည် မှုကို ဧကန်ရ၏။

၉ - ပဉ္စဥပါသကဝတ္ထု

၂၅၁။ ရာဂနှင့်တူသော မီးသည် မရှိ၊ ဒေါသနှင့်တူသော ဖမ်းယူတတ်သော သတ္တဝါသည် မရှိ၊ မောဟနှင့်တူသော ပိုက်ကွန်သည် မရှိ၊ တဏှာနှင့်တူသော မြစ်သည် မရှိ။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁၈ - မလဝင် ===

၁၀ - မေဏ္ဍကသေဋ္ဌိဝတ္ထု

၂၅၂။ သူတစ်ပါးတို့၏ အပြစ်ကို မြင်လွယ်၏။ မိမိ၏ အပြစ်ကိုကား မြင်နိုင် ခဲ၏။ ထိုသူသည် ဖွဲကို လွှင့် သကဲ့သို့ သူတစ်ပါးတို့၏ အပြစ်ကို လွှင့်၏။ စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်သော ငှက်မုဆိုးသည် ကိုယ်ကို (သစ်ရွက်စသည်ဖြင့်) ဖုံးလွှမ်း သကဲ့သို့ မိမိ၏ အပြစ်ကို မူကား ဖုံးလွှမ်း၏။

=== ၁၈ - မလဝင် ===

၁၁ - ဥၛ္ဈာနသညိတ္ထေရဝတ္ထု

၂၅၃။ သူတစ်ပါး၏ အပြစ်ကို အစဉ်ရှုလျက် အမြဲမပြတ် ကဲ့ရဲ့တတ်သူအား အာသဝေါတရား တို့သည် တိုးပွါးကုန်၏။ ထိုသူသည် အာသဝေါ ကုန်ခြင်းမှ ဝေးကွာ၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁၈ - မလဝင် ===

၁၂ - သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထု

၂၅၄။ ကောင်းကင်၌ ခြေရာ မရှိ၊ သာသနာ့ပြင်ပ၌ မဂ်ရ ဖိုလ်ရ ရဟန်း မရှိ၊ သတ္တဝါတို့သည် သံသရာ ချဲ့ထွင်တတ်သော (တဏှာမာနဒိဋ္ဌိ) တရား၌ မွေ့လျော်ကုန်၏။ ဘုရားရှင်တို့သည် သံသရာ ချဲ့ထွင်တတ်သော တရားမှ ကင်းကုန်၏။

၂၅၅။ ကောင်းကင်၌ ခြေရာ မရှိ၊ သာသနာ့ပြင်ပ၌ မဂ်ရ ဖိုလ်ရ ရဟန်း မရှိ၊ မြဲကုန်သော သင်္ခါရတရားတို့သည် မရှိ ကုန်။ ဘုရားရှင်တို့အား တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိ။

တစ်ဆယ့်ရှစ်ခုမြောက် မလဝဂ် ပြီး၏။

=== ၁၉ - ဓမ္မဋ္ဌဝဂ် ===

၁ - ဝိနိစ္ဆယမဟာမတ္တဝတ္ထု

၂၅၆။ ဆုံးဖြတ်အပ်သော (အမှု) သဘောကို နိုင်ထက်စီးနင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းကြောင့် တရား၌ တည်သူ တရားသူကြီး မဟုတ်၊ ပညာရှိသည် ဟုတ်မှန်သော အကြောင်းမဟုတ် မမှန်သော အကြောင်း နှစ်ပါးစုံကို (စုံစမ်းမေးမြန်း၍) ဆုံးဖြတ် ရာ၏။

၂၅၇။ မချွတ်မယွင်း တရားနှင့်အညီ သူတစ်ပါတို့ကိုနိုင်ခြင်း ရှုံးခြင်းသို့ ရောက်စေသော ပညာရှိကို တရားစောင့်သော တရား၌ တည်သူ တရားသူကြီးဟု ဆိုအပ်၏။

၂ - ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဝတ္ထု

၂၅၈။ စကားများစွာ ပြောကာမျှဖြင့် ပညာရှိမဖြစ်၊ ဘေးမရှိ ရန်မလာ ကြောက်ရွံ့မှု ကင်းကွာသူကို ပညာရှိဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

၃ - ဧကုဒါနခီဏာသဝဝတ္ထု

၂၅၉။ စကားများစွာ ပြောကာမျှဖြင့် တရားကို ဆောင်သူ မမည်၊ အကြင်သူသည် အနည်းငယ်သော တရားစကားကို ကြားရရုံမျှဖြင့်လည်း သစ္စာလေးပါး တရားကို မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် မြင်၏။ ထိုသစ္စာလေးပါးတရား၌ မမေ့မလျော့သူသည်သာ စင်စစ် တရားဆောင်သူ မည်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

--- ၁၉ - ဓမ္မဋ္ဌဝဂ် ---

၄ - လကုဏ္ၾကဘဒ္ဒိယတ္ထေရဝတ္ထု

၂၆ဝ။ ထိုရဟန်း၏ ဦးခေါင်းသည် ဖွေးဖွေးဖြူ၏။ ထိုဦးခေါင်း ဖွေးဖွေးဖြူကာမျှဖြင့် ထိုရဟန်းသည် မထေရ် မမည်၊ ထိုရဟန်း၏ အရွယ် ရင့်အိုမှုကို အကျိုးမဲ့ ရင့်အိုမှုဟု ဆိုအပ်၏။

၂၆၁။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ သစ္စာလည်း ရှိ၏။ တရားလည်း ရှိ၏။ ညှဉ်းဆဲမှု မရှိ၊ သီလစောင့်ခြင်း ရှိ၏ (ဣန္ဒြေကိုလည်း) ဆုံးမ၏။ ကိလေသာ ပျို့အန်ပြီးသော ထိုပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ မထေရ်ဟု ဆိုအပ်၏။

--- ၁၉ - ဓမ္မဋ္ဌဝင်္ဂ ---၅ - သမ္မဟုလဘိက္ခုဝတ္ထု

၂၆၂။ ငြူစူတတ်သော ဝန်တိုသော စဉ်းလဲတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကောင်းသော စကားကို ပြောတတ်ကာမျှဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရုပ်အဆင်း လှပကာမျှဖြင့် လည်းကောင်း ကောင်းသော သဘော ရှိသည် မမည်။

၂၆၃။ အကြင်သူသည် ငြူစူခြင်း ဝန်တိုခြင်း စဉ်းလဲခြင်းဟူသော ထိုသဘောကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်၏။ အမြစ်ပြတ် ပယ်နုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ကိလေသာ အပြစ်ကို ထွေးအန်ပြီးသော ထိုပညာရှိကို ကောင်းသော သဘောရှိသူဟု ဆိုအပ်၏။

၆ - ဟတ္ထကဝတ္ထု

၂၆၄။ ဦးပြည်း ခေါင်းတုံးကာမျှဖြင့် ရဟန်းမည်သည် မဖြစ်၊ သီလအကျင့် ဓုတင်အကျင့်လည်း မရှိသော ချွတ်ယွင်း သော စကားကိုလည်း ပြောတတ်သော လိုချင်မက်မောမှုနှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် အဘယ်မှာ ရဟန်း ဟုတ်နိုင်ပါအံ့နည်း။

၂၆၅။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသေးအကြီးဖြစ်သော မကောင်းမှုတို့ကို အချင်းခပ်သိမ်း ငြိမ်းစေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မကောင်းမှုအလုံးစုံကို ငြိမ်းစေတတ်သောကြောင့် 'ရဟန်း' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

--- ၁၉ - ဓမ္မဌဝဂ် ---

၇ - အညတရြာဟ္မဏဝတ္ထု

၂၆၆။ သူတစ်ပါးတို့ထံ တောင်းစားကာမျှဖြင့် ရဟန်းမည်သည် မဖြစ်၊ တရားနှင့် မညီညွှတ်သော အကျင့်ကို ယူ၍ ကျင့်ကာမျှဖြင့် ရဟန်းမည်သည် မဖြစ်။

၂၆၇။ ဤသာသနာတော်၌ အကြင်သူသည် မြတ်သော အကျင့်ရှိသည် ဖြစ်၍ ကောင်းမှု မကောင်းမှုကို ပယ်နုတ် လျက် ခန္ဓာငါးပါးဟူသော လောကကို ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ကျင့်၏။ ထိုသူကို 'ရဟန်း' ဟု ဆိုအပ်၏။

=== ၁၉ - ဓမ္မဋ္ဌဝင်္ဂ === ၈ - တိတ္ထိယဝတ္ထု

၂၆၈-၂၆၉။ အသိပညာ မရှိပါဘဲ တွေဝေသော သဘောရှိသော သူသည် ဆိတ်ဆိတ် နေကာမျှဖြင့် မုနိမမည်၊ အကြင် ပညာရှိသည် ချိန်ခွင်ကို ကိုင်၍ ချိန်စက်သကဲ့သို့ ကောင်းမှုတည်းဟူသော အမြတ် တရားကို ယူ၍ မကောင်းမှု အကုသိုလ်တရားတို့ကို ကြဉ်ရှောင်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုပညာရှိသည် မုနိ မည်၏။ အကြင်သူသည် အရွတ္တဗဟိဒ္ဓ ခန္ဓာ နှစ်ပါးတို့ကို သိ၏။ ထိုသူသည်လည်း မုနိ မည်၏။ ထိုအကြောင်းနှစ်ပါးကြောင့် 'မုနိ' ဟု ဆိုအပ်၏။

၉ - ဗာဠိသိကဝတ္ထု

၂၇၀။ အကြင်ကြောင့် သတ္တဝါတို့ကို ညှဉ်းဆဲ၏။ ထိုညှဉ်းဆဲခြင်းကြောင့် အရိယာမဖြစ်၊ သတ္တဝါ တို့ကို မညှဉ်းဆဲခြင်း ကြောင့် အရိယာ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၁၉ - ဓမ္မဋ္ဌဝဂ် === ၁၀ - သမ္ပဟုလသီလာဒိသမ္ပန္နဘိက္ခုဝတ္ကု

၂၇၁-၂၇၂။ သီလအကျင့် ရှိကာမျှဖြင့် လည်းကောင်း အကြားအမြင် များကာမျှဖြင့် လည်းကောင်း၊ တည်ကြည်မှု သမာဓိရကာမျှဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ နေကာမျှဖြင့် လည်းကောင်း ရဟန်းသည် အာသဝေါကုန်ခန်းသော ရဟန္တာ အဖြစ်သို့ မရောက်သေးသမျှ ပုထုဇဉ်တို့ မမှီဝဲအပ်သော အနာဂါမိဖိုလ် ချမ်းသာကို ရပေ၏ဟူ၍ သက်သာရာ (ရပ်နားခြင်း)သို့ မရောက်ပါစေလင့်။

တစ်ဆယ့်ကိုးခုမြောက် ဓမ္မဌဝဂ် ပြီး၏။

=== ၂၀ - မဂ္ဂဝဂ် ===

၁ - ပဥ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထု

၂၇၃။ လမ်းခရီးအားလုံးတွင် အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော လမ်းခရီး 'မဂ်' သည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။ သစ္စာအားလုံးတို့တွင် အရိယသစ္စာလေးပါးသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ သဘောတရား အားလုံးတို့တွင် ရာဂကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ အခြေ နှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါအားလုံးတို့တွင် မျက်စိငါးပါး ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

၂၇၄။ ဤအင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော လမ်းခရီး 'မဂ်' သည်သာလျှင် ဉာဏ်အမြင် စင်ကြယ်ခြင်းအတွက် ခရီးမှန် ဖြစ်၏။ ဤလမ်းခရီး 'မဂ်' မှ တစ်ပါးသော ခရီးသည် မရှိတော့ပြီ။ ထို့ကြောင့် သင်တို့သည် ဤခရီးမှန်ကိုသာ သွားကြကုန်လော့၊ ဤခရီးမှန်သည် မာရ်မင်း မမြင်နိုင်သော လမ်းခရီးတည်း။

၂၇၅။ သင်တို့သည် ဤမဂ်ဟူသော လမ်းမှန်ကို သွားကြကုန်သည်ရှိသော် ဆင်းရဲအဆုံးကို ပြုရကုန်လတ္တံ့။ ငါသည် ရာဂစသော ဆူးငြောင့်ကင်းသော လမ်းမှန်ကို ကိုယ်တိုင်သိ၍ သင်တို့အား မဂ်ဟူသော လမ်းမှန်ကို ညွှန်ကြားအပ်ပြီ။

၂၇၆။ သင်တို့သည် (ကိုယ်တိုင်) ပြုဖွယ်ကိစ္စကို အားထုတ်ကြကုန်လော့၊ ဘုရားရှင်တို့သည် (လမ်းမှန်ကို) ညွှန်ကြားရုံ မျှ ဖြစ်ကုန်၏။ ကျင့်ကြကုန်၍ ကိလေသာကို ရှို့မြှိုက်ကြကုန်သူတို့သည်သာ မာရ်မင်း အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်မြောက်နိုင် ကုန်၏။

၂ - အနိစ္စလက္ခဏဝတ္ထု

၂၇၇။ အကြင်အခါ "(ရုပ်နာမ်ဓမ္မ) သင်္ခါရအားလုံးတို့သည် အမြဲမရှိကုန်" ဟု ဝိပဿနာပညာဖြင့် ရှုမြင်နိုင်၏။ ထိုအခါ ရုပ်နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရဟူသော ဒုက္ခ၌ ငြီးငွေ့၏။ ဤငြီးငွေ့ခြင်းသည် ကိလေသာ စင်ကြယ်ရာ နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်း ဖြစ်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၀ - မဂ္ဂဝဂ် ===

၃ - ဒုက္ခလက္ခဏဝတ္ထု

၂၇၈။ အကြင်အခါ "(ရုပ်နာမ်ဓမ္မ) သင်္ခါရအားလုံးတို့သည် ဆင်းရဲကုန်၏" ဟု ဝိပဿနာပညာဖြင့် ရှုမြင်နိုင်၏။ ထိုအခါ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရဟူသော ဒုက္ခ၌ ငြီးငွေ့၏။ ဤငြီးငွေ့ခြင်းသည် ကိလေသာ စင်ကြယ်ရာ နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်း ဖြစ်၏။

=== ၂၀ - မဂ္ဂဝဂ် ===

၄ - အနတ္တလက္ခဏဝတ္ထု

၂၇၉။ အကြင်အခါ "သဘာဝတရား အားလုံးတို့သည် အတ္တမဟုတ်ကုန်" ဟု ဝိပဿနာပညာဖြင့် ရှုမြင်နိုင်၏။ ထိုအခါ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရဟူသော ဒုက္ခ၌ ငြီးငွေ့၏။ ဤငြီးငွေ့ခြင်းသည် ကိလေသာ စင်ကြယ်ရာ နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်း ဖြစ်၏။

၅ - ပဓာနကမ္မိကတိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၂၈၀။ ပျိုမျစ်နုထွား ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံပါသော်လည်း ထကြွသင့်သော အခါ၌ ထကြွမှု လုံ့လမရှိဘဲ ပျင်းရိထိုင်းမှိုင်း လျက် စိတ်အကြံ 'ဝိတက်' များ၍ အလွန် ပျင်းရိသူသည် ပညာဖြင့်သာ ရယူနိုင်သော အရိယမဂ်ကို မရနိုင်။

၆ - သူကရပေတဝတ္ထု

၂၈၁။ ဝစီဒုစရိုက်ကို ကောင်းစွာ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းအားဖြင့် နှုတ်ကို အစဉ်စောင့် ရှောက်ရာ၏။ စိတ်ဖြင့် မနောဒုစရိုက် ကို စောင့်စည်းရာ၏။ ကိုယ်ဖြင့်လည်း အကုသိုလ်ကို မပြုရာ၊ ထိုကမ္မပထတရား သုံးပါးတို့ကို သုတ်သင်ပြီးလျှင် မြတ်စွာ ဘုရား ဟောကြားအပ်သော မဂ်ကို ပြီးစေရာ၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၀ - မဂ္ဂဝဂ် === ၇ - ပေါဠိလတ္ထေရဝတ္ထု

၂၈၂။ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ အားထုတ်မှုလုံ့လကြောင့် ပညာ ဖြစ်ပွါး၏။အားထုတ်မှု လုံ့လ မရှိခြင်းကြောင့် ပညာကုန်ခန်း ၏။ ပညာဖြစ်ပွါးခြင်း ပညာ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း၏ ဤခရီးလမ်း နှစ်သွယ်ကို သိ၍ အကြင်လမ်းဖြင့် ပညာ တိုးပွါး၏။ ထိုလမ်း ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို သိမ်းသွင်းရာ၏။

=== ၂၀ - မဂ္ဂဝဂ် ===

၈ - ပဉ္စမဟလ္လကဘိက္ခုဝတ္ထု

၂၈၃။ ရဟန်းတို့ တဏှာတည်းဟူသော တောကို ခုတ်ဖြတ်ကြကုန်လော့၊ (ပြကတေ့) သစ်ပင်ကို မခုတ်ဖြတ်ကုန်လင့်၊ (တဏှာဟူသော) တောကြောင့် (ဇာတိစသော) ဘေး ဖြစ်၏။ တဏှာဟူသော တောကြီး တောငယ်ကို ခုတ်ဖြတ်၍ တဏှာဟူသော တောမှ ထွက်မြောက်ကြကုန်လော့။

၂၈၄။ နို့မခွဲသေးသော နွားငယ်သည် အမိ (နွားမ)သို့ ကပ်သကဲ့သို့ ယောက်ျားအား မိန်းမတို့၌ အနည်းငယ်မျှသော ကိလေသာတော မပြတ်သေးသမျှ ထိုယောက်ျားသည် ကပ်ငြိသောစိတ် ရှိသည် ဖြစ်၍ သာလျှင် သံသရာသို့ ကပ်ရောက်၏။

၉ - သုဝဏ္ဏကာရတ္ထေရဝတ္ထု

၂၈၅။ တန်ဆောင်မုန်းလရာသီ၌ (လရောင်ကြောင့်) ပွင့်သော ကုမုဒြာကြာပန်းကို လက်ဖြင့် ဖြတ်သကဲ့သို့ မိမိ၏ ချစ်ခြင်း တဏှာကို ဖြတ်လော့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် နိဗ္ဗာန်ကိုသာ ဟောတော်မူ အပ်၏။ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အဋ္ဌဂ်ဳကမဂ်တရားကိုသာလျှင် ပွါးများလေလော့။

၁၀ - မဟာဓနဝါဏိဇဝတ္ထု

၂၈၆။ ဤအရပ်၌ မိုးအခါ ပတ်လုံး ငါ နေမည်၊ ဤအရပ်၌ ဆောင်းအခါ နွေ အခါတို့ပတ်လုံး ငါ နေမည်ဟု လူမိုက်သည် အထူးထူး အထွေထွေ ကြံစည်၏။ (ဘယ်အခါ ဘယ်အရပ်မှာ ငါ သေမည်ဟု မိမိ၏) အသက်အန္တရာယ်ကိုမူကား မသိရှာလေ။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၀ - မဂ္ဂဝဂ် ===

၁၁ - ကိသာဂေါတမီဝတ္ထု

၂၈၇။ သားသမီး ကျွဲနွား ဥစ္စာတို့ဖြင့် ယစ်မူးမေ့လျော့လျက် ကာမဂုဏ်တို့၌ မရသေးသည်ကို တောင့်တ၊ ရပြီးသည်ကို တွယ်တာကပ်ငြိသည့် စိတ်ရှိသောသူကို ကြီးစွာသော ရေအလျဉ်သည် အိပ်ပျော်နေသော ရွာကို လွှမ်းမိုးတိုက်ယူ သကဲ့သို့ သေမင်းသည် သိမ်းယူသွား၏။

=== ၂၀ - မဂ္ဂဝဂ် === ၁၂ - ပဋာစာရာဝတ္ထု

၂၈၈။ သေမင်းနှိပ်စက် ခံရသူအား (သေမင်းမှ) စောင့်ရှောက်ရန်အတွက် သား သမီးတို့ မရှိကုန်။ အမိအဖတို့လည်း မရှိကုန်။ အဆွေခင်ပွန်းတို့လည်း မရှိကုန်။ ဆွေမျိုးတို့တွင် စောင့်ရှောက်နိုင်မည့်သူ လည်း မရှိ။

၂၈၉။ ဤအကြောင်းထူးကို သိ၍ ပညာရှိသည် သီလကို စောင့်စည်းလျက် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အဋ္ဌဂ်ဳကမဂ်ကို လျင်စွာသာလျှင် သုတ်သင်ရာ၏။

နှစ်ဆယ်ခုမြောက် မဂ္ဂဝဂ် ပြီး၏။

=== ၂၁ - ပကိဏ္ဏကဝဂ် ===

၁ - အတ္တနောပုဗ္ဗကမ္မဝတ္ထု

၂၉၀။ အနည်းငယ်သော ချမ်းသာကို စွန့်လွှတ်ခြင်းကြောင့် ကြီးကျယ်ပြန့်ပြောသော ချမ်းသာကို ရလိမ့်မည်ဟု မြင်ခဲ့မူ ကြီးကျယ် ပြန့်ပြောသော ချမ်းသာကို မြင်သော ပညာရှိသည် အနည်းငယ်သော ချမ်းသာကို စွန့်လွှတ်ရာ၏။

၂ - ကုက္ကုဋဏ္ဍခါဒိကာဝတ္ထု

၂၉၁။ သူတစ်ပါးအား ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေလျက် မိမိ၏ ချမ်းသာကို အလိုရှိသူသည် ရန်ကို ရန်ချင်း ရောနှောသော အားဖြင့် ရောနှောခြင်း ဖြစ်ရကား ရန်မှမလွတ်နိုင်။

၃ - ဘဒ္ဒိယာနံဘိက္ခူနံဝတ္ထု

၂၉၂။ ပြုသင့် ပြုထိုက်သော အမှုကို (မပြုလုပ်ဘဲ) စွန့်ပစ်၍ မပြုသင့် မပြု ထိုက်သော အမှုကိုမူကား ပြုလုပ်ကာ မာန ထောင်လွှားလျက် မေ့လျော့သူတို့အား အာသဝေါတရားတို့ တိုးပွါး ကုန်၏။

၂၉၃။ အကြင်သူတို့ကား ကာယဂတာသတိကို အမြဲကောင်းစွာ အားထုတ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် မပြုသင့် မပြုထိုက်သော အမှုကို မပြု မမှီဝဲကုန်။ ပြုသင့် ပြုထိုက်သော အမှု၌ မပြတ် ပြုလုပ်ကြကုန်၏။ သတိရှိသူ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိမှု သမ္ပဇဉ်ဉာဏ်ရှိသူတို့အား အာသဝေါတရားတို့ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

၄ - လကုဏ္ၾကဘဒ္ဒိယ၀တ္ထု

၂၉၄။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် (တဏှာတည်းဟူသော) အမိကို လည်းကောင်း၊ (မာနတည်းဟူသော) အဖကို လည်း ကောင်း၊ သတ်ပြီးလျှင် (သဿတဒိဋိ ဥစ္ဆေဒဒိဋိတည်းဟူသော) ရေမြေအရှင် ဘုရင်မင်းမြတ် နှစ်ပါးတို့ကို လည်းကောင်း၊ နန္ဒီရာဂတည်းဟူသော အခွန်သိမ်း အမတ်နှင့်တကွ (အာယတန တစ်ဆယ့်နှစ်ပါး တည်းဟူသော) တိုင်းပြည်ကို လည်းကောင်း သတ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ကင်းလျက် သွားရ၏။

၂၉၅။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် (တဏှာ တည်းဟူသော) အမိကိုလည်းကောင်း၊ (မာနတည်းဟူသော) အဖကို လည်း ကောင်း၊ သတ်ပြီးလျှင် (သဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော) မင်းပုဏ္ဏားနှစ်ပါးတို့ကို လည်းကောင်း သတ်သောကြောင့် ကျားရဲရှိသော ခရီးနှင့်တူသော ဝိစိကိစ္ဆာလျှင် ငါးခုမြောက် (နီဝရဏ) အတားအဆီးကို ပယ်ဖျက်ကာ ဆင်းရဲကင်းလျက် သွားရ၏။

=== ၂၁ - ပကိဏ္ဏကဝဂ် === ၅ - ဒါရုသာကဋိကပုတ္တဝတ္ထု

၂၉၆။ နေ့ရော ညဉ့်ပါ အမြဲမပြတ် ဘုရားဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော သတိရှိသူ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် တို့သည် အခါခပ်သိမ်း ကောင်းစွာ နိုးကြားသောအားဖြင့် နိုးကြားရကုန်၏။

၂၉၇။ နေ့ရော ညဉ့်ပါ အမြဲမပြတ် တရားဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော သတိရှိသူ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်တို့သည် အခါခပ်သိမ်း ကောင်းစွာ နိုးကြားသောအားဖြင့် နိုးကြားရကုန်၏။

၂၉၈။ နေ့ရော ညဉ့်ပါ အမြဲမပြတ် သံဃာဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော သတိရှိသူ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်တို့သည် အခါခပ်သိမ်း ကောင်းစွာ နိုးကြားသောအားဖြင့် နိုးကြားရကုန်၏။

၂၉၉။ နေ့ရော ညဉ့်ပါ အမြဲမပြတ် သုံးဆယ့်နှစ်ကောဋ္ဌာသကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော သတိရှိသူ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်တို့သည် အခါခပ်သိမ်း ကောင်းစွာ နိုးကြားသောအားဖြင့် နိုးကြားရ ကုန်၏။

၃၀၀။ နေ့ရောညဉ့်ပါ မညှဉ်းဆဲမှု ကရုဏာ ဘာဝနာ၌ မွေ့လျှော်စိတ်ရှိသူ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား ၏ တပည့်တို့သည် အခါခပ်သိမ်း ကောင်းစွာ နိုးကြားသောအားဖြင့် နိုးကြားရကုန်၏။

၃၀၁။ နေ့ရော ညဉ့်ပါ မေတ္တာ ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်စိတ်ရှိသူ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်တို့သည် အခါ ခပ်သိမ်း ကောင်းစွာ နိုးကြားသောအားဖြင့် နိုးကြားရကုန်၏။

၆ - ဝဇ္ဇိပုတ္တကဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၀၂။ စည်းစိမ်ဥစ္စာကို စွန့်လွှတ်၍ ရဟန်းပြုနိုင်ခဲ၏။ သူတော်အကျင့်၌ မွေ့လျော်နိုင်ခဲ၏။ အိမ်၌ မပြည့်မစုံ နေရ ခြင်းသည် ဆင်းရဲ၏။ သဘောမတူသူတို့နှင့် နေရခြင်းသည် ဆင်းရဲ၏။ သံသရာ ခရီးသွားရခြင်းသည် ဆင်းရဲသို့ ကျတတ်၏။ ထို့ကြောင့် သံသရာ ခရီးသွား မဖြစ်ရာ၊ ဆင်းရဲသို့ ကျရောက်သူ မဖြစ်ရာ။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၁ - ပကိဏ္ဏကဝဂ် === ၇ - စိတ္တဂဟပတိဝတ္ထု

၃၀၃။ သဒ္ဓါတရားလည်းရှိ သီလနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အခြံအရံ စည်းစိမ်ဥစ္စာနှင့်လည်း ပြည့်စုံသူသည် ရောက်လေရာရာ အရပ်တို့၌ အပူဇော်ခံရ၏။

=== ၂၁ - ပကိဏ္ဏကဝဂ် === ၈ - စူဠသုဘဒ္ဒါဝတ္ထု

၃၀၄။ ဟိမဝန္တာတောင်သည် အဝေး၌ တည်သော်လည်း ထင်ရှားသကဲ့သို့ သူတော်ကောင်းတို့သည် အဝေး၌ပင် နေသော်လည်း ထင်ရှားကုန်၏။ ညဉ့်အခါ ပစ်လိုက်သည့် မြားတို့သည် မထင်ရှားကုန် သကဲ့သို့ သူယုတ်မာတို့သည် အနီး၌ ရှိနေကြကုန်သော်လည်း မထင်ရှားကုန်။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၁ - ပကိဏ္ဏကဝဂ် === ၉ - ဧကဝိဟာရိတ္ထေရဝတ္ထု

၃၀၅။ မပျင်းမရိမူ၍ တစ်ယောက်တည်းနေ တစ်ယောက်တည်းအိပ် တစ်ယောက်တည်း လှည့်လည်သွားလာလျက် မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမပြီးလျှင် တစ်ယောက်တည်း တောင်၌ မွေ့လျော်ရာ၏။

နှစ်ဆယ့်တစ်ခုမြောက် ပကိဏ္ဏကဝဂ် ပြီး၏။

=== ၂၂ - နိရယဝဂ် ===

၁ - သုန္ဒရီပရိဗ္ဗာဇိကာဝတ္ထု

၃၀၆။ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုသောသူသည်လည်း ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ (မိမိ) ပြုလုပ်လျက် မပြုမလုပ်ဟု ပြောဆိုသော သူသည်လည်း ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ ထိုသူနှစ်ယောက်တို့သည်လည်း ယုတ်သောအမှု ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နောင်တမလွန် ဘဝ၌ (ငရဲခံရခြင်း) တူကုန်၏။

၂ - ဒုစ္စရိတဖလပီဠိတဝတ္ထု

၃၀၇။ ယုတ်မာသော သဘော ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ (ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို) မစောင့်စည်းကုန်သော သင်္ကန်းကို လည်ပင်း၌ ပတ်ကြကုန်သော များစွာသော ထိုသူယုတ်မာတို့သည် ယုတ်မာသော မကောင်းမှု တို့ကြောင့် ငရဲသို့ ကျရောက် ရကုန်၏။

၃ - ဝဂ္ဂုမုဒါတီရိယဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၀၈။ သီလလည်း မရှိ ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကိုလည်း မစောင့်စည်းဘဲ တိုင်းသူပြည် သားတို့ သဒ္ဓါကြည်ဖြူ ပေးလှူအပ်သော ဆွမ်းကို စားရခြင်းထက် မီးလျှံကဲ့သို့ ပူလောင်သော သံတွေခဲကို စားရခြင်းက သာ၍ ကောင်းမြတ်သေး၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၂ - နိရယဝဂ် ===

၄ - ခေမကသေဋိပုတ္တဝတ္ထု

၃၀၉။ (တရားလမ်းမှန်ကို) သတိမထားဘဲ သူတစ်ပါးမယားကို မှီဝဲသူသည် အကုသိုလ်ရခြင်း, အလိုရှိတိုင်း ချမ်းသာ စွာ မအိပ်ရခြင်း, သူတစ်ပါးတို့ အကဲ့ရဲ့ ခံရခြင်း, ငရဲခံရခြင်း ဤလေးပါးသော ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းတို့သို့ ရောက်ရ ၏။

၃၁၀။ မကောင်းမှုကိုလည်း ရ၏။ ယုတ်သော လားရာ 'ဂတိ' လည်း ရှိ၏။ ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့် သော ယောက်ျား၏ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်သော မိန်းမနှင့် မွေ့လျော် ပျော်ပါးရခြင်း သည် အနည်းငယ် မျှသာ ဖြစ်၏။ မင်းသည်လည်း ကြီးလေးသော အပြစ်ဒဏ်ကိုလည်း ပေး၏။ ထို့ကြောင့် ယောက်ျားသည် သူတစ်ပါးမယားကို မမှီဝဲရာ။

=== ၂၂ - နိရယဝဂ် === ၅ - ဒုဗ္ဗစဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၁၁။ မကောင်းသဖြင့် ကိုင်အပ်သော သမန်းမြက်သည် (ကိုင်သော) လက်ကိုသာလျှင် ခွဲရှ သကဲ့သို့ မကောင်းသဖြင့် ကျင့်သုံးအပ်သော ရဟန်းအဖြစ်သည် (ထိုရဟန်းကိုပင်) ငရဲသို့ ဆွဲချ၏။

၃၁၂။ လျော့ရဲစွာ ပြုအပ်သော အမှုကိစ္စ တစ်စုံတစ်ခုသည် လည်းကောင်း၊ ညစ်နွမ်းသော အကျင့် သည် လည်းကောင်း၊ ယုံမှား တွေးတောဖွယ်ဖြစ်သော ရဟန်းအကျင့်သည် လည်းကောင်း အကျိုး မကြီးချေ။

၃၁၃။ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ခဲ့မှု ထိုအမှုကိစ္စကို (တိကျစွာ) ပြုလုပ်ရာ၏။ ထိုအမှုကိစ္စကို မြဲမြံစွာ အားထုတ်ရာ၏။ လျော့ရဲစွာ ပြုအပ်သော ရဟန်းအဖြစ်သည် ကိလေသာမြူကို ထပ်လောင်း ကြဲဖြန့် တတ်၏။

၆ - ဣဿာပကတဣတ္ထိဝတ္ထု

၃၁၄။ မကောင်းမှုကို မပြုခြင်းသည် မြတ်၏။ မကောင်းမှုသည် နောင်အခါ ပူပန်စေတတ်၏။ ကောင်းမှုကို ပြုခြင်း သည်ကား မြတ်၏။ ယင်းကောင်းမှုကို ပြုခြင်းကြောင့် နောင်တတစ်ဖန် မပူပန်ရ။

၇ - သမ္ဗဟုလဘိက္ခုဝတ္တု

၃၁၅။ တိုင်းပြည် အစွန်ဖြစ်သော မြို့ကို အတွင်းအပြင်နှင့်တကွ လုံခြုံစေ သကဲ့သို့ ထို့အတူ မိမိကိုယ်ကို (အတွင်း အပြင် လုံခြုံအောင်) စောင့်ရှောက်ကုန်လော့၊ သင်တို့ကို (ဘုရားပွင့်ခြင်းစသော) အခွင့်အခါ ကောင်းသည် မလွန်ပါစေလင့်၊ အခွင့်အခါကောင်းကို လွန်သူတို့သည် ငရဲ၌ ကျရောက် ကုန်သည် ဖြစ်၍ စိုးရိမ်ကြရကုန်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

--- ၂၂ - နိရယဝဂ် ---၈ - နိဂဏ္ဌဝတ္ထု

၃၁၆။ ရှက်ဖွယ် မဟုတ်ရာ၌ ရှက်တတ်၍ ရှက်ဖွယ်ဟုတ်ရာ၌ မရှက်တတ်ကုန်သော မှားသော အယူရှိသော သတ္တဝါ တို့သည် ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ ရောက်ရကုန်၏။

၃၁၇။ ကြောက်ဖွယ် မဟုတ်သည်၌ ကြောက်ဖွယ်ဟု ရှုလေ့ရှိကြကုန်၍ ကြောက်ဖွယ် ဟုတ်သည်၌ ကြောက်ဖွယ် မဟုတ်ဟု ရှုလေ့ရှိကုန်သော မှားသော အယူရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ ရောက်ရကုန်၏။

=== ၂၂ - နိရယဝဂ် === ၉ - တိတ္ထိယသာဝကဝတ္ထု

၃၁၈။ အပြစ် မဟုတ်သည်၌ အပြစ်ဟု အယူရှိကြကုန်၍ အပြစ်ဟုတ်သည်၌လည်း အပြစ်မဟုတ်ဟု ရှုလေ့ ရှိကုန်သော မှားသော အယူရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ ရောက်ရကုန်၏။

၃၁၉။ အပြစ်ကို အပြစ်ဟု အပြစ် မဟုတ်သည်ကို အပြစ်မဟုတ်ဟု သိကြကုန်သောကြောင့် ကောင်းသော အယူ ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် သုဂတိဘဝသို့ ရောက်ရကုန်၏။

နှစ်ဆယ့်နှစ်ခုမြောက် နိရယဝဂ် ပြီး၏။

=== ၂၃ - နာဂဝဂ် ===

၁ - အတ္ကဒန္တဝတ္ထု

၃၂၀။ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် စစ်မြေပြင်၌ လေးမှ (မိမိအပေါ် သို့) ကျရောက်လာသော မြားကို မတုန်မလှုပ် ခံသကဲ့သို့ ငါဘုရားသည် လွန်ကျူးစော်ကားသော စကားကို သည်းခံအံ့၊ (လောကီဘုံသား) လူအများသည် သီလ မရှိသည်သာတည်း။

၃၂၁။ ယဉ်ကျေးပြီးသော ဆင် မြင်း စသည်ကိုသာ လူစုလူဝေးရှိရာ ပွဲသဘင်သို့ ဆောင်ကုန်၏။ ယဉ်ကျေးပြီးသော ဆင် မြင်းစသည်ကိုသာ မင်းသည် စီး၏။ လွန်ကျူး စော်ကားသော စကားကို သည်းခံနိုင်သော သူသည် ယဉ်ကျေးပြီး ဖြစ်၍ လူတို့တွင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။

၃၂၂။ အဿတိုရ်မြင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ အာဇာနည်မြင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ သိန္ဓောမြင်း တို့သည် လည်းကောင်း၊ ကုဉ္ဇရမည်သော ဆင်ပြောင်ကြီးတို့သည် လည်းကောင်း ယဉ်ကျေးကုန်မှ သာလျှင် မြတ်ကုန်၏။ ကိုယ်, စိတ်နှစ်ပါးကို ဆုံးမ ယဉ်ကျေးပြီးသူသည် ထိုမြင်းကောင်း ဆင်ကောင်း တို့ထက် လွန်မြတ်၏။

၂ - ဟတ္ထာစရိယပုဗ္ဗကဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၂၃။ ဤပြကတေ့သော ဆင်ယာဉ် မြင်းယာဉ်တို့ဖြင့် မရောက်ဖူးသေးသော နိဗ္ဗာန်အရပ်သို့ မရောက်နိုင်သည် သာတည်း။ (ဝိပဿနာအခိုက်) စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို ဆုံးမသဖြင့် လည်းကောင်း၊ (မဂ်အခိုက်) မိမိစိတ်ကို ကောင်းစွာ ဆုံးမသဖြင့် လည်းကောင်း ယဉ်ကျေးပြီး ဖြစ်သူသည်သာ မရောက် ဖူးသေးသော နိဗ္ဗာန်အရပ်သို့ မုချရောက်နိုင်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၃ - နာဂဝဂ် === ၃ - ပရိဇိဏ္ဏဗြာဟ္မဏပုတ္တဝတ္ထု

၃၂၄။ ပြင်းထန်စွာ အမုန်ယစ်၍ နှိမ်နင်းရန် ခဲယဉ်းသော ဓနပါလမည်သော ဆင်သည် အဖွဲ့အချည်ခံရ သဖြင့် အစားအစာကို မစားနိုင်၊ ဆင်သည် (မိမိနေရာ) ဂန့်ဂေါ် တောကိုသာ အောက်မေ့နေ၏)။

--- ၂၃ - နာဂဝဂ် ---

၄ - ပသေနဒီကောသလဝတ္ထု

၃၂၅။ ငိုက်မျဉ်းလျက် မျောက်မျဉ်းအိပ်ကာ အစားကြီးလျက် ကျွေးမွေးထားသော ဝက်ကြီးကဲ့သို့ တလူးလူး တလဲလဲ အိပ်လေ့ရှိသည့် ပညာနံ့သူသည် (အနိစ္စ အစရှိသော လက္ခဏာတို့ကို မဆင်ခြင်နိုင်သောကြောင့်) အဖန်တလဲလဲ အမိဝမ်း ၌ ပဋိသန္ဓေနေရ၏။

၅ - သာနုသာမဏေရဝတ္ထု

၃၂၆။ ဤစိတ်သည် ရှေးအခါက လိုရာအာရုံကို လိုက်စားလျက် အလိုရှိတိုင်း ကောင်းနိုးရာရာ လှည့်လည်ကျက်စား ခဲ့လေပြီ။ ချွန်းကိုင်သော ဆင်ထိန်းသည် အမုန်ယစ်သော ဆင်ကို နျိပ်ဘိ သကဲ့သို့ ငါသည် ယခု ထိုစိတ်ကို အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့် နှိပ်ပေအံ့။

၆ - ပါဝေယျကဟတ္ထိဝတ္ထု

၃၂၇။ မမေ့မလျော့သော အပ္ပမာဒတရား၌ မွေ့လျော်ကြကုန်လော့၊ မိမိစိတ်ကို စောင့်ရှောက်ကြ ကုန်လော့၊ ညွှန်၌ ကျွံနစ်သော ဆင်သည် မိမိကိုယ်ကို ညွှန်ပျောင်းမှ ထုတ်သကဲ့သို့ သင်တို့သည် ကိလေသာ ညွှန်ပျောင်းမှ မိမိကိုယ်ကို ထုတ်နုတ်ကြကုန်လော့။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၃ - နာဂဝဂ် ===

၇ - သမ္မဟုလဘိက္ခုဝတ္ကု

၃၂၈။ ပညာရင့်၍ ကောင်းစွာ နေထိုင်လေ့ရှိသော တည်ကြည်သော အတူကျင့်ဖော် (ပညာရှိ) အဆွေခင်ပွန်းကို အကယ်၍ ရခဲ့မူ ထိုအဆွေခင်ပွန်းနှင့် အတူတကွ ဘေးရန်အားလုံးတို့ကို နှိပ်နင်းလျက် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ သတိရှိစွာ ကျင့်ရာ၏။

၃၂၉။ ပညာရင့်၍ ကောင်းစွာ နေထိုင်လေ့ရှိသော တည်ကြည်သော အတူကျင့်ဖော် (ပညာရှိ) အဆွေခင်ပွန်းကို အကယ်၍ မရခဲ့မူ မင်းသည် နိုင်ပြီးသော တိုင်းပြည်ကို စွန့်၍ ထွက်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မာတင်္ဂဆင်မင်းသည် တော၌ တစ်ကောင်တည်း လှည့်လည် သကဲ့သို့ လည်းကောင်း တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။

၃၃ဝ။ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ခြင်းသည် မြတ်၏။ လူမိုက်၌ အဆွေခင်ပွန်း အဖြစ်မျိုးသည် မရှိ၊ မာတင်္ဂဆင်မင်း သည် တော၌ တစ်ကောင်တည်း ကြောင့်ကြမဲ့ လှည့်လည် သကဲ့သို့ တစ်ယောက်တည်း ကြောင့်ကြမဲ့ ကျင့်ရာ၏။ မကောင်းမှုတို့ကို မပြုရာ။

--- ၂၃ - နာဂဝဂ် ---

၈ - မာရဝတ္ထု

၃၃၁။ အဆွေခင်ပွန်း ရှိခြင်းသည် အရေးကိစ္စ ပေါ် ပေါက်လာသောအခါ ချမ်းသာ၏။ ရရသမျှသော ပစ္စည်းဥစ္စာဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်းသည် ချမ်းသာ၏။ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ရှိခြင်းသည် အသက်ကုန်ခါနီး၌ ချမ်းသာ၏။ ဆင်းရဲအလုံးစုံကို ပယ်ခြင်း သည် ချမ်းသာ၏။

၃၃၂။ လောက၌ အမိကို ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းသည် ချမ်းသာကြောင်း ဖြစ်၏။ ထို့ပြင် အဖကို ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းသည် ချမ်းသာကြောင်း ဖြစ်၏။ လောက၌ ရဟန်းတို့ကို ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းသည် ချမ်းသာကြောင်း ဖြစ်၏။ ထို့ပြင် မကောင်းမှုမှ အပပြုပြီးသူ ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာတို့ကို ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းသည် ချမ်းသာကြောင်း ဖြစ်၏။

၃၃၃။ သီလရှိခြင်းသည် အိုသည့် တိုင်အောင် ချမ်းသာ၏။ သဒ္ဓါတရား တည်တံ့ ခိုင်မြဲခြင်းသည် ချမ်းသာ၏။ ပညာကို ရခြင်းသည် ချမ်းသာ၏။ မကောင်းမှုကို မပြုခြင်းသည် ချမ်းသာ၏။

နှစ်ဆယ့်သုံးခုမြောက် နာဂဝဂ် ပြီး၏။

=== ၂၄ - တဏှာဝင် ===

၁ - ကပိလမစ္ဆဝတ္ထု

၃၃၄။ မေ့မေ့လျော့လျော့ ကျင့်သော သတ္တဝါအား မာလော (ပေါက်) နွယ်ကဲ့သို့ တဏှာ တိုးပွါး၏။ သစ်သီးကို အလိုရှိသော မျောက်သည် တောတွင်း၌ တစ်ပင်မှ တစ်ပင် ခုန်လွှား ကူးသန်း သကဲ့သို့ ထိုတဏှာတိုးပွါးသူသည် တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့ ပြေးသွားရာ၏။

၃၃၅။ ပြိတ်မြက်သည် မိုးရွာသောအခါ ကြီးပွါးသကဲ့သို့ လောက၌ ကပ်ငြိတွယ်တာ၍ ယုတ်မာသော ဤတဏှာ ညှဉ်းဆဲခံရသူအား စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှုတို့သည် ကြီးပွါးကုန်၏။

၃၃၆။ ရေပေါက်သည် ကြာရွက်မှ လျောကျသကဲ့သို့ လောက၌ လွန်ဆန်နိုင်ခဲသော ယုတ်မာသော ထိုတဏှာကို ညှင်းဆဲနိုင်ခဲ့မူ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သဏ္ဌာန်မှ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှုတို့သည် လျောကျကုန်၏။

၃၃၇။တို့ကြောင့် ဤအရပ်၌ အညီအညွတ် စည်းဝေးလာကြကုန်သော သင်တို့အား ငါသည် ကောင်းသော စကားကို ဟောအံ့၊ ပန်းရင်းခေါ် သော ပြိတ်မြက်၏ အမြစ်ကို အလိုရှိသူသည် ပြိတ်မြက်ပင်ကို တူးရသကဲ့သို့ (နိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိသူ သည်) တဏှာ၏ အမြစ်အရင်းကို တူးပစ်ကြ ကုန်လော့၊ ရေအလျဉ်သည် ကျူပင်ကို ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ ကိလေသာ မာရ်သည် သင်တို့ကို အဖန်တလဲလဲ မဖျက်ဆီးစေလင့်။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၄ - തന്താരർ ===

၂ - သူကရပေါတိကာဝတ္ထု

၃၃၈။ ခိုင်မြဲသော ရေသောက်မြစ်ကို မဖျက်ဆီးဘဲ 'မနုတ်ဘဲ' ပင်စည်ကို ဖြတ်သော်လည်း သစ်ပင် သည် တစ်ဖန် ပေါက်ရောက် စည်ကားပြန် သကဲ့သို့ ဤအတူ ကိန်းအောင်းနေသော တဏှာကို မဖျက်ဆီးအပ် သေးသည်ရှိသော် ဤ (ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းစသော) ဆင်းရဲသည် အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ဖြစ်ရ၏။

၃၃၉။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား ပြင်းပြင်းထန်ထန် နှစ်သက်ဖွယ် အာရုံတို့သို့ စီးကုန်သော သုံးဆယ့် ခြောက်ပါးသော တဏှာရေ အလျဉ်တို့သည် ရှိကုန်၏။မှားသော အယူရှိသော ထိုသူကို ရာဂနျင့်စပ်သော အားကြီးသော အကြံအစည်တို့ သည် ဆောင်ယူသွားကုန်၏။

၃၄၀။ တဏှာတည်းဟူသော ရေအလျဉ်တို့သည် အလုံးစုံသော အာရုံတို့၌ ယိုစီးကုန်၏။ တဏှာတည်းဟူသော နွယ်သည် (ဒွါရခြောက်ပါး၌) ဖြစ်၍ (အာရုံခြောက်ပါး၌) တည်၏။ ထိုပေါက်သော တဏှာတည်းဟူသော နွယ်ကို မြင်၍ ထိုတဏှာနွယ်မြစ်ကို မဂ်ပညာဖြင့် ဖြတ်ကြကုန်လော့။

၃၄၁။ သတ္တဝါတို့အား အောက်မေ့ခြင်း ချစ်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါ တို့သည် သာယာ နှစ်သက်ဖွယ်၌ မှီကုန်လျက် ကာမချမ်းသာကို ရှာမှီးကုန်သည်ဖြစ်၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်းသို့ မုချကပ်ရောက်ကြရ ကုန်၏။ ၃၄၂။ တဏှာဖြင့် ဝန်းဝိုင်းခြံရံအပ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် (မုဆိုး) ကျော့ကွင်း၌မိသော ယုန်ကဲ့သို့ ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့် နေကြရကုန်၏။ (ကာမရာဂစသော) သံယောဇဉ်အစေးဖြင့် ကပ်ငြိ ကုန်သော သူတို့သည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အဖန်တလဲလဲ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း စသော ဆင်းရဲ ကို ကပ်ရောက်ကြရကုန်၏။

၃၄၃။ တဏှာဖြင့် ဝန်းဝိုင်းခြံရံအပ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် (မုဆိုး) ကျော့ကွင်း၌မိသော ယုန်ကဲ့သို့ ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့် နေကြရကုန်၏။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ ရာဂ ကင်းခြင်းကို တောင့်တသော သူသည် တဏှာကို ပယ်ဖျောက်ရာ၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၄ - തന്മാരർ ===

၃ - ဝိဗ္ဗန္ဓဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၄၄။ အကြင်သူသည် လူ့အဖြစ်၌ နေခြင်းဟူသော တောကို စွန့်၍ အကျင့်တည်းဟူသော တောသို့ သက်ဝင်ခဲ့၏။ အိမ်ရာထောင်မှု တဏှာတောမှ လွတ်ပြီးလျက် အိမ်ရာထောင်မှု တဏှာတောသို့ပင် ပြေးဝင်ပြန်၏။ လာကြကုန်လော့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှုကြကုန်လော့၊ အိမ်ရာထောင်မှု အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်ပြီးလျက် အိမ်ရာ ထောင်မှု အနှောင်အဖွဲ့သို့ သာလျှင် ပြေးဝင်၏။

၄ - ဗန္ဓနာဂါရဝတ္ထု

၃၄၅-၃၄၆။ သံဖြင့် ပြုလုပ်သော (သံခြေကျဉ်းစသော) အနှောင်အဖွဲ့ သစ်သားဖြင့် လုပ်သော (ထိတ်တုံးစသော) အနှောင်အဖွဲ့ မြက်လျှော်တို့ဖြင့် လုပ်သော ကြိုးစသော အနှောင်အဖွဲ့မျိုးကို ခိုင်မြဲသော အနှောင်အဖွဲ့ဟု ပညာရှိတို့ မဆိုကြကုန်။ ပတ္တမြား နားတောင်းစသော ရတနာတို့၌ လည်းကောင်း၊ သားသမီး မယားတို့၌ လည်းကောင်း အလွန် တပ်နှစ်သက်သော ငဲ့ကွက်မှု တဏှာ အနှောင်အဖွဲ့မျိုးကိုသာလျှင် ခိုင်မြဲသော အနှောင်အဖွဲ့ဟု ပညာရှိတို့ ဆိုကြကုန်၏။ ပညာရှိတို့သည် (အပါယ်လေးပါးတည်းဟူသော) ယုတ်နိမ့်ရာသို့ ဆောင်တတ်သဖြင့် (ဖွဲ့မှန်းမသိ ဖွဲ့သဖြင့်) လျော့ရဲဟန် ရှိသော်လည်း လွတ်မြောက်နိုင်ရန် ခဲယဉ်းသော ဤတဏှာတည်းဟူသော အနှောင်အဖွဲ့ကို ရုန်းဖြတ်၍ မငဲ့ကွက်ဘဲ ကာမ ချမ်းသာကို စွန့်လျက် တောထွက်ကြကုန်၏။

၅ - ခေမာထေရီဝတ္ထု

၃၄၇။ ပင့်ကူသည် မိမိပြုသော ပိုက်ကွန်၌ အိပ်သကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့သည် ပြင်းစွာ တပ်မက်ကုန်သည် ဖြစ်၍ မိမိတို့ ပြုသော တဏှာအလျဉ်သို့ ကျကုန်၏။ ပညာရှိတို့သည် ဤတဏှာကို ဖြတ်၍ မငဲ့ကွက်ဘဲ ခပ်သိမ်းသော ဆင်းရဲကို စွန့်လျက်သွားကုန်၏။

=== ၂**၄ - တဏှာဝင် ===** ၆ - ဥဂ္ဂသေနဝတ္ထု

၃၄၈။ လွန်လေပြီးသော ခန္ဓာ၌ တဏှာကို စွန့်လော့၊ နောင်ဖြစ်ပေါ် မည့် ခန္ဓာ၌ တဏှာကို စွန့်လော့၊ အလယ်ဖြစ် သော ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာ၌ တဏှာကို စွန့်လော့၊ အလုံးစုံ (ပစ္စုပ္ပန် အတိတ် အနာဂတ်) ခန္ဓာ၌ တဏှာမှ လွတ်သော စိတ်ရှိလျက် ဘဝသုံးပါး၏ အဆုံးသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍ တစ်ဖန် အိုခြင်းနာခြင်းသို့ မကပ်လေလင့်။

၇ - စူဠမန္ဂဂ္ဂဟပဏ္ဍိတဝတ္ထု

၃၄၉။ ကာမဝိတက် နှိပ်စက်အပ်သော ထက်သော ရာဂရှိသော တင့်တယ်၏ဟု အဖန်ဖန် ရှုသော သတ္တဝါအား တဏှာသည် အလွန် တိုးပွါးလေ၏။ ဤသူသည် မာရ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ကို ခိုင်မြဲအောင် ပြု၏။

၃၅၀။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိစ္ဆာဝိတက် ငြိမ်းခြင်း၌သာ မွေ့လျော်၏။ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ အခါခပ်သိမ်း အသုဘ အာရုံကို ပွါး၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် မာရ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ကို ကင်းအောင် ပြု၏။ မာရ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ကို ဖြတ်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၄ - തന്റാംറ് ===

၈ - မာရဝတ္ထု

၃၅၁။ ရဟန်းကိစ္စ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသူသည် ထိတ်လန့်ခြင်း မရှိ၊ တဏှာကင်း၏။ ကိလေသာ ကင်း၏။ ဘဝသို့ ရောက်ကြောင်း ရာဂစသော ငြောင့် တံသင်းတို့ကို ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏။ ဤခန္ဓာကိုယ်သည် အဆုံးစွန် ဖြစ်၏။

၃၅၂။ တဏှာကင်းသော၊ စွဲလမ်းခြင်းမရှိသော၊ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ၌ လိမ္မာသော၊ အက္ခရာတို့၏ အပေါင်းကိုလည်း သိသော၊ ရှေကနောက် အက္ခရာတို့ကိုလည်း သိသော၊ အဆုံးစွန်ဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာ ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို စင်စစ် ကြီးသော ပညာရှိသူ 'ယောက်ျားမြတ်' ဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

--- ၂၄ - တဏှာဝဂ် ---၉ - ဥပကာဇီဝကဝတ္ထု

၃၅၃။ ငါသည် အလုံးစုံ တရားတို့ကို နှိမ်နင်း၍ တည်၏။ အလုံးစုံသော တရားသဘောကို သိ၏။ အလုံးစုံသော သဘော တရားတို့၌ ကပ်ငြိတွယ်တာခြင်း မရှိ၊ အလုံးစုံသော တေဘုမ္မကတရားကို စွန့်၏။ တဏှာ ကုန်ခန်းရာ အရဟတ္တဖိုလ်၌ ကိလေသာမှ လွတ်၏။ ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ အဘယ်သူကို (ငါ့ဆရာဟု) ညွှန်းပြရအံ့နည်း။

၁၀ - သက္ကပဥ္ဝတ္ထု

၃၅၄။ တရားအလှူသည် အလှူအားလုံးကို အောင်နိုင်၏။ တရားအရသာသည် အရသာ အားလုံးကို အောင်နိုင်၏။ တရား၌ မွေ့လျော်ခြင်းသည် မွေ့လျော်ခြင်း အားလုံးကို အောင်နိုင်၏။ တဏှာကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သည် အလုံးစုံဆင်းရဲ ကို အောင်နိုင်၏။

၁၁ - အပုတ္တကသေဋ္ဌိဝတ္ထု

၃၅၅။ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် ပညာမဲ့သူကို ဖျက်ဆီးကုန်၏။ (နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော) တစ်ဖက်ကမ်းကို ရှာမှီးသူတို့ကို ကား မဖျက်ဆီးနိုင်ကုန်။ ပညာမဲ့သူသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာ၌ တပ်မက်ခြင်းဖြင့် သူတစ်ပါးတို့ကို ဖျက်ဆီး သကဲ့သို့ မိမိကိုယ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။

၁၂ - အင်္ကရဝတ္ထု

၃၅၆။ လယ်ယာတို့ကို မြက်အပေါင်းတို့သည် ဖျက်ဆီးကုန်၏။ ဤသတ္တဝါ အပေါင်းကို ရာဂသည် ဖျက်ဆီး၏။ ထို့ကြောင့် ရာဂကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပေးလှူခြင်းသည် အကျိုးကြီး၏။

၃၅၇။ လယ်ယာတို့ကို မြက်အပေါင်းတို့သည် ဖျက်ဆီးကုန်၏။ ဤသတ္တဝါ အပေါင်းကို ဒေါသသည် ဖျက်ဆီး၏။ ထို့ကြောင့် ဒေါသကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပေးလှူခြင်းသည် အကျိုးကြီး၏။

၃၅၈။ လယ်ယာတို့ကို မြက်အပေါင်းတို့သည် ဖျက်ဆီးကုန်၏။ ဤသတ္တဝါ အပေါင်းကို မောဟသည် ဖျက်ဆီး၏။ ထို့ကြောင့် မောဟကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပေးလှူခြင်းသည် အကျိုးကြီး၏။

၃၅၉။ လယ်ယာတို့ကို မြက်အပေါင်းတို့သည် ဖျက်ဆီးကုန်၏။ ဤသတ္တဝါ အပေါင်းကို အလိုရမက် သည် ဖျက်ဆီး၏။ ထို့ကြောင့် အလိုရမက်ကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပေးလှူခြင်းသည် အကျိုး ကြီး၏။

(လယ်ယာတို့ကို မြက်အပေါင်းတို့သည် ဖျက်ဆီးကုန်၏။ ဤသတ္တဝါအပေါင်းကို တဏှာသည် ဖျက်ဆီး၏။ ထို့ကြောင့် တဏှာကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပေးလှူခြင်းသည် အကျိုးကြီး၏။)

ဤ () ရှိစာသားသည် နိုင်ငံခြားစာမူတို့၌ မရှိ၊ အဋ္ဌကထာ၌လည်း မပါ။

နှစ်ဆယ့်လေးခုမြောက် တဏှာဝဂ် ပြီး၏။

=== ၂၅ - ဘိက္ခုဝဂ် === ၁ - ပဉ္စဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၆ဝ။ အကုသိုလ် မဖြစ်ရန် စက္ခုဒ္ဓါရ၌ စောင့်စည်းပိတ်ဆို့မှုသည် ကောင်း၏။ သောတဒ္ဓါရ၌ စောင့်စည်းပိတ်ဆို့မှု သည် ကောင်း၏။ ဃာနဒ္ဓါရ၌ စောင့်စည်း ပိတ်ဆို့မှုသည် ကောင်း၏။ ဇိဝှါဒွါရ၌ စောင့်စည်းပိတ်ဆို့မှုသည် ကောင်း၏။

၁၆၁။ ကာယဒွါရ၌ စောင့်စည်းပိတ်ဆို့မှုသည် ကောင်း၏။ ဝစီဒွါရ၌ စောင့်စည်း ပိတ်ဆို့မှုသည် ကောင်း၏။ မနောဒွါရ၌ စောင့်စည်း ပိတ်ဆို့မှုသည် ကောင်း၏။ အလုံးစုံသော ဒွါရတို့၌ စောင့်စည်း ပိတ်ဆို့မှုသည် ကောင်း၏။ အလုံးစုံသော ဒွါရတို့၌ စောင့်စည်း ပိတ်ဆို့နိုင်သော ရဟန်းသည် ဆင်းရဲအားလုံးမှ လွတ်မြောက်နိုင်၏။

၂ - ဟံသဃာတကဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၆၂။ အကြင်သူသည် လက်ကို စောင့်စည်း၏။ ခြေကို စောင့်စည်း၏။ နှုတ်ကို စောင့်စည်း၏။ တစ်ကိုယ်လုံးကို စောင့်စည်း၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းမှု၌ မွေ့လျော်ကာ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိ၏။ တစ်ယောက်တည်းနေ၍ (ရရသမျှဖြင့်) ရောင့်ရဲနိုင်၏။ ထိုသူကို ရဟန်းဟူ၍ ဆိုကုန်၏။

၃ - ကောကာလိကဝတ္ထု

၃၆၃။ အကြင် ရဟန်းသည် နှုတ်ကို စောင့်စည်း၏။ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိ၏။ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို လည်းကောင်း၊ ပါဠိကို လည်းကောင်း ဟောပြတတ်၏။ ထိုရဟန်း ဟောပြသော စကားသည် ချိမြိန် သာယာ၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၅ - ဘိက္ခုဝဂ် ===

၄ - ဓမ္မာရာမတ္ထေရဝတ္ထု

၃၆၄။ တရားလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသော တရား၌ မွေ့လျော်တတ်သော တရားကို အဖန်ဖန် ကြံစည်တတ်သော တရားကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့တတ်သော ရဟန်းသည် သူတော်ကောင်းတရားမှ မဆုတ်ယုတ်။

=== ၂၅ - ဘိက္ခုဝဂ် ===

၅ - ဝိပေက္ခသေဝကဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၆၅။ မိမိရမည့် လာဘ်လာဘကို (မတရားရှာမှီးသောအားဖြင့်) စက်ဆုပ်ဖွယ် မဖြစ်စေရာ၊ သူတစ်ပါးတို့၏ လာဘ် လာဘကို မနှစ်သက် မတောင့်တရာ၊ သူတစ်ပါးတို့၏ လာဘ် လာဘကို နှစ်သက် တောင့်တသော ရဟန်းသည် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို မရနိုင်။

၃၆၆။ ရဟန်းသည် လာဘ်လာဘနည်းသော်လည်း မိမိလာဘ်လာဘကို (မတရား ရှာမှီးသော အားဖြင့်) အကယ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် မဖြစ်စေခဲ့မူ အသက်မွေး စင်ကြယ်၍ မပျင်းမရိ လုံ့လရှိသော ထို ရဟန်းကို နတ်တို့သည် ဧကန် ချီးမွမ်းကုန် ၏။

၆ - ပဉ္စဂ္ဂဒါယကြာဟ္မဏဝတ္ထု

၃၆၇။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား နာမ်တရား ရုပ်တရားအားလုံး၌ (ငါ ငါ၏ဥစ္စာဟု) မြတ်နိုးစွဲလမ်းမှု မရှိ၊ (ထို) နာမ်ရုပ် ပျက်စီးသော်လည်း မစိုးရိမ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဘိက္ခု" အစစ်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

၇ - သမ္ဗဟုလဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၆၈။ မေတ္တာတရားကို ပွါးများလေ့ရှိသော၊ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုသော ရဟန်းသည် သင်္ခါရတို့ ၏ ငြိမ်းရာ ငြိမ်သက် ချမ်းအေးသော နိဗ္ဗာန်ကို ရနိုင်၏။

၃၆၉။ ရဟန်း ဤ (ခန္ဓာကိုယ်တည်းဟူသော) လှေမှ (မိစ္ဆာဝိတက်ဟူသောရေကို) ပက်ထုတ်လော့၊ ထိုသို့ ပက်ထုတ်လျှင် သင်၏ (ခန္ဓာကိုယ်တည်းဟူသော) လှေသည် လျင်စွာ သွားနိုင်လတ္တံ့။ ရာဂ ဒေါသကို ပယ်ဖြတ်နိုင်လျှင် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်လတ္တံ့။

၃၇၀။ (အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ်) ငါးပါးကို ဖြတ်ရာ၏၊ (အထက်ပိုင်းသံယောဇဉ်) ငါးပါးကို စွန့်ရာ၏။ (သဒ္ဓါစသော) ငါးပါးသော တရားတို့ကို အလွန်ပွါးရာ၏။ (လောဘစသော) ငြိတွယ်ခြင်း ငါးပါးမှ လွန်မြောက်သော ရဟန်းကို "သံသရာ ဝဲဩဃကို ကူးမြောက်ပြီးသူ" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

၃၇၁။ ရဟန်း (အနိစ္စစသည်ဖြင့်) ရှုလော့၊ မမေ့လျော့လင့်၊ သင်၏ စိတ်ကို ကာမဂုဏ်၌ မမွေ့လျော်စေလင့်၊ မေ့လျော့၍ သံတွေခဲကို မမျိုလင့်၊ လောင်သည်ရှိသော် ဤသို့ အလောင်ခံရခြင်း သည် ဆင်းရဲလေစွဟု မငိုကြွေးလင့်။

၃၇၂။ ပညာ မရှိသူအား (သမာဓိ) ဈာန် မရှိ၊ သမာဓိဈာန် မရှိသူအား ဝိပဿနာပညာ မရှိ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၌ သမာဓိဈာန်သည် လည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာပညာသည် လည်းကောင်း (ရှိ၏)၊ ထိုသူသည် နိဗ္ဗာန်နှင့် ဧကန် နီးတော့၏။

၃၇၃။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ဝင်ရောက်၍ ကောင်းစွာတရားကို ရှုမှတ်သော ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းအား လူ (သာမန်)တို့နှင့် မထိုက်သော ဝိပဿနာ ဈာန်စသော တရား၌ မွေ့လျော်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ၃၇၄။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်တိုင်း သုံးသပ်ဆင်ခြင်တိုင်း နှစ်သက်မှု 'ပီတိ' ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ' ကိုရ၏။ ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှုသည်ပင် တရားမှန်ကို သိသော ပညာရှိတို့အတွက် နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်းပင်တည်း။

၃၇၅။ ဤသာသနာတော်၌ ဣန္ဒြေကို စောင့်ထိန်းမှု (အာဇီဝပစ္စယနှစ်ပါး၌) ရောင့်ရဲမှု ပါတိမောက္ခ သီလ၌ စောင့်စည်းမှု (စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ) လေးပါးသည် ပညာရှိရဟန်းအတွက် ထိုနိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ အဦးအစ ဖြစ်၏။

၃၇၆။ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးခြင်း ရှိ၍ မပျင်းရိသော မိတ်ဆွေကောင်းတို့ကို ဆည်းကပ်လော့၊ အာမိသဓမ္မပဋိ သန္ထာရ နှစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံစေရာ၏။ ကျင့်ဝတ် သီလတို့၌ လိမ္မာရာ၏။ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်းတို့ကြောင့် ဝမ်းမြောက်မှုများသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုလတ္တံ့။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၅ - ဘိက္ခုဝဂ် === ၈ - ပဥ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၇၇။ ရဟန်းတို့ မုလေးပန်းပင်တို့သည် ရင့်ရော်ညှိုးနွမ်းကုန်သော ပန်းပွင့်တို့ကို စွန့်လွှတ်ဘိ သကဲ့သို့ ဤအတူ သင်တို့သည် ရာဂကို လည်းကောင်း၊ ဒေါသကို လည်းကောင်း စွန့်လွှတ်ကြကုန်လော့။

၉ - သန္တကာယတ္ထေရဝတ္ထု

၃၇၈။ ကောင်းစွာ တည်ကြည်သည်ဖြစ်၍ ငြိမ်သက်သော ကိုယ် ငြိမ်သက်သော နှုတ် ငြိမ်သက် သောစိတ် ရှိသော လောကီစည်းစိမ် အရှိန်အစော်စသည်ကို ထွေးအန်ပြီးသော ရဟန်းကို ငြိမ်းအေးသော ရဟန်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၅ - ဘိက္ခုဝဂ် === ၁၀ - နင်္ဂလကုလတ္ထေရဝတ္ထု

၃၇၉။ ရဟန်း မိမိကိုယ်ကို မိမိကိုယ်တိုင် စောကြောစစ်ဆေးလေလော့၊ မိမိကိုယ်ကို မိမိကိုယ်တိုင် ဆင်ခြင်လေလော့၊ မိမိကိုယ်ကို မိမိကိုယ်တိုင် စောင့်ရှောက်သည် ဖြစ်၍ သတိရှိသော သင်သည် ချမ်းသာစွာ နေရလတ္တံ့။

၃၈၀။ မိမိသည်သာလျှင် မိမိကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်၏။ တစ်ပါးသောသူသည် အဘယ်မှာ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်နိုင်အံ့နည်း? မိမိသည်သာလျှင် မိမိ၏ လဲလျောင်းရာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မြင်းကုန်သည်သည် အမျိုးကောင်းမြင်းကို စောင့်ရှောက် သကဲ့သို့ မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်လေလော့။

--- ၂၅ - ဘိက္ခုဝဂ် ---၁၁ - ဝက္ကလိတ္ထေရဝတ္ထု

၃၈၁။ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုမြတ်နိုး၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်းများသော သင်္ခါရ တို့၏ ငြိမ်းရာ ငြိမ်သက် ချမ်းမြေ့သော နိဗ္ဗာန်ကို ရရာ၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၅ - ဘိက္ခုဝဂ် ===

၁၂ - သုမနသာမဏေရဝတ္ထု

၃၈၂။ အကြင် ရဟန်းသည် ငယ်ရွယ်သော်လည်း မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ စင်စစ် လုံ့လကြိုးကုတ် အားထုတ်၏။ ထိုရဟန်းသည် တိမ်တိုက်မှ လွတ်သော လမင်းကဲ့သို့ ဤလောကကို ထွန်းလင်းတောက်ပစေ၏။

နှစ်ဆယ့်ငါးခုမြောက် ဘိကျွဝဂ် ပြီး၏။

=== ၂၆ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၁ - ပသာဒဗဟုလြာဟ္မဏဝတ္ထု

၃၈၃။ သူတော်ကောင်း တဏှာတည်းဟူသော အလျဉ်ကို ဖြတ်လော့၊ လုံ့လပြု၍ ကာမတို့ကို ပယ်လော့၊ သင်္ခါရတို့၏ ကုန်ရာကို သိ၍ မပြုပြင်အပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို သိလော့၊ ရဟန္တာ ဖြစ်လေလော့။

၂ - သမ္မဟုလဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၈၄။ သူတော်ကောင်းသည် နှစ်ပါးသော သမထ ဝိပဿနာတရားတို့၌ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်၏။ ထိုအခါ တရားမှန်ကို သိသော သူတော်ကောင်းအား အလုံးစုံသော ကာမရာဂ သံယောဇဉ် စသည်တို့သည် ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

၃ - မာရဝတ္ထု

၃၈၅။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား (စက္ခုစသော အတွင်းအာယတနခြောက်ပါးတည်းဟူသော) ဤမှာ ဘက်ကမ်းသည် လည်းကောင်း၊ (ရူပါရုံစသော အပြင်အာယတန ခြောက်ပါးတည်းဟူသော) ထိုမှာ ဘက်ကမ်းသည် လည်းကောင်း၊ ထိုမှာဘက် ဤမှာဘက်ကမ်း နှစ်ပါးသည် လည်းကောင်း မရှိ၊ ပူပန်ခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍ ကိလေသာနှင့် မယှဉ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ငြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

၄ - အညတရြာဟ္မဏဝတ္ထု

၃၈၆။ အနိစ္စစသော လက္ခဏာကို ရှု၍ ကိလေသာမြူ ကင်းလျက် (တစ်ကိုယ်တည်း) နေလေ့ရှိသော ရဟန်းကိစ္စ ပြီးပြီးသော အာသဝေါကင်း၍ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၆ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၅ - အာနန္ဒတ္ထေရဝတ္ထု

၃၈၇။ နေမင်းသည် နေ့အခါ၌သာ တင့်တယ်၏။ လမင်းသည် ညဉ့်အခါ၌သာ တင့်တယ်၏။ မင်းသည် မင်းမြောက် တန်ဆာ ဆင်မှသာလျှင် တင့်တယ်၏။ ရဟန္တာသည် ဈာန်ဝင်စားမှ သာလျှင် တင့်တယ်၏။ အမှန်သော်ကား မြတ်စွာဘုရားသည်သာ တန်ခိုးတော်ဖြင့် အလုံးစုံသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး တင့်တယ်၏။

၃၈၈။ မကောင်းမှုကို အပပြုပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဗြာဟ္မဏဟု ခေါ်ဆိုအပ်၏။ မကောင်းမှုကို ငြိမ်းစေတတ်သော အကျင့် ရှိသောကြောင့် သမဏဟု ခေါ်ဆိုအပ်၏။ မိမိ၏ ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို ထုတ်ပယ်သောကြောင့် ပဗ္ဗဇိတ ဟု ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၇ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု

၃၈၉။ သူတော်ကောင်း (ဗြာဟ္မဏ) ကို မပုတ်ခတ်ရာ၊ သူတော်ကောင်းသည် မိမိကို ပုတ်ခတ်သော ထိုသူအား အမျက်မထွက်ရာ၊ သူတော်ကောင်းအား ပုတ်ခတ်ခြင်းသည် စက်ဆုပ်ဖွယ် ဖြစ်၏၊ ပုတ်ခတ်သူအား အမျက်ထွက်သူသည် ထို့ထက်သာ၍ပင် စက်ဆုပ်ဖွယ် ဖြစ်၏။

၃၉ဝ။ ချစ်နှစ်သက်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာသော ဒေါသစိတ်ကို မတားမြစ်နိုင်ခဲ့မှု ထိုမတားမြစ် နိုင်ခြင်းသည် သူတော်ကောင်းအတွက် အနည်းငယ်မျှပင် မမြတ်၊ အကြင် အကြင် ဝတ္ထုမှ ညှဉ်းဆဲ လိုသော စိတ်သည် ဆုတ်နစ်၏။ ထိုထိုဝတ္ထုမှ ဆင်းရဲမှု ငြိမ်းသည်သာတည်း။

၈ - မဟာပဇာပတိဂေါတမီဝတ္ထု

၃၉၁။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နငတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း မကောင်းမှု ပြုခြင်း မရှိ၊ ကိုယ် နှုတ် စိတ်သုံးပါးတို့ဖြင့် စောင့်ရှောက်သော တိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ငြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

၉ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု

၃၉၂။ အကြင်ဆရာထံမှ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားအပ်သောတရားကို သိရာ၏။ ပုဏ္ဏားသည် မီးကို ပူဇော် သကဲ့သို့ ထိုဆရာကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးရာ၏။

=== ၂၆ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် === ၁၀ - ဇဋိလဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

၃၉၃။ ဆံကျစ်ထုံးခြင်းတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အနွယ်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဇာတ်အားဖြင့် လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏ မဖြစ်နိုင်၊ သစ္စဉာဏ်နှင့် လောကုတ္တရာတရား ရှိသူသည်သာ စင်ကြယ်သူလည်း ဖြစ်၏။ ဗြာဟ္မဏလည်း ဖြစ်၏။

၁၁ - ကုဟကဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

၃၉၄။ ပညာမရှိသော ရသေ့ သင့်အား ဆံကျစ်ထုံးခြင်းတို့ဖြင့် အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း? သစ်နက်ရေ ဝတ်ခြင်းဖြင့် သင့်အား အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း? သင်၏ ကိုယ်တွင်း၌ ကိလေသာတော ရှိသည် ဖြစ်လျက် ပြင်ပကိုသာ သုတ်သင် ဘိ၏။

၁၂ - ကိသာဂေါတမီဝတ္ထု

၃၉၅။ ပံ့သကူ သင်္ကန်းကို ဆောင်သော ကြုံလှီ၍ အကြောပြိုင်းပြိုင်းထသော တစ်ယောက်တည်း တောထဲ၌ ဈာန် ဝင်စားလေ့ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ငြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

၁၃ - ဧကြာဟ္မဏဝတ္ထု

၃၉၆။ ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်သော ပုဏ္ဏေးမမှ ဖြစ်သောသူကို ငြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား မဟော၊ ထိုပုဏ္ဏားသည် ရာဂစသော ကြောင့်ကြမှု ကိလေသာရှိခဲ့မူ ဘောဝါဒီ အမည်ရှိ၏။ ကြောင့်ကြမှု ကိလေသာလည်းမရှိ စွဲလမ်းမှုလည်း မရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ငြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၆ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၁၄ - ဥဂ္ဂသေနသေဋ္ဌိပုတ္တဝတ္ထု

၃၉၇။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အနှောင်အဖွဲ့ 'သံယောဇဉ်' အားလုံးကို ဖြတ်၍ ထိတ်လန့်ပူ ပန်မှု မရှိ၊ ကပ်ငြိတတ်သည့် ကိလေသာကို လွန်သော ကိလေသာနှင့် မယှဉ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ငြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

၁၅ - ဒွေဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

၃၉၈။ (ဒေါသတည်းဟူသော) နှောင်ကြိုးကို လည်းကောင်း၊ (တဏှာတည်းဟူသော) လွန်ကြိုးကို လည်းကောင်း၊ ကိန်းအောင်းနေသော ကိလေသာနှင့်တကွသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါး တည်း ဟူသော ထူးကြိုးကို လည်းကောင်း ဖြတ်၍ အဝိဇ္ဇာ တံခါးကျည် မင်းတုပ်ကို နုတ်ပယ်ပြီးလျှင် သစ္စာ လေးပါးကို သိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ငြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

၁၆ - အက္ကောသကဘာရဒ္ပါဇဝတ္ထု

၃၉၉။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆဲရေးခြင်း ပုတ်ခတ်ညှဉ်းဆဲခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကို အမျက် မထွက်ဘဲ သည်းခံ၏။ သည်းခံခြင်းအား တည်းဟူသော စစ်သည်ဗိုလ်ပါရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဗြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

၁၇ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု

၄၀၀။ အမျက်လည်းမထွက် (ခုတင်) အကျင့်လည်းရှိ သီလနှင့်လည်း ပြည့်စုံသော တဏှာ ပြန့်ပြောခြင်းလည်း မရှိ ယဉ်ကျေး၍ အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ငြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

၁၈ - ဥပ္ပလဝဏ္ဏာတ္ထေရီဝတ္ထု

၄၀၁။ ကြာဖက်၌ ရေမတင်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ (ပွတ်ဆောက်) စူးဖျား၌ မုန်ညင်းစေ့ မတည်နိုင်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း ကာမတို့၌ မလိမ်းကျံ မကပ်ငြိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ငြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

--- ၂၆ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ---

၁၉ - အညတရြာဟ္မဏဝတ္ထု

၄၀၂။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဘဝ၌ပင် မိမိဆင်းရဲ၏ ကုန်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို သိ၏။ ချအပ်သော ခန္ဓာဝန်ရှိ၍ ကိလေသာနှင့် မယှဉ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ငြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

=== ၂၆ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် === ၂၀ - ခေမာဘိက္ခုနီဝတ္ထု

၄ဝ၃။ နက်နဲသော ပညာရှိသော ထက်မြက်သော ပညာရှိသော လမ်းမှန်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ လိမ္မာသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဗြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

၂၁ - ပဗ္ဘာရဝါသီတိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၄၀၄။ လူတို့နှင့် လည်းကောင်း၊ ရဟန်းတို့နှင့် လည်းကောင်း နှစ်ပါးစုံသော သူတို့နှင့် မရောယှက်သော တဏှာ ကင်းကြောင်း အကျင့် ရှိသည်ဖြစ်၍ အလိုနည်းသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဗြာဟ္မဏ ဟု ငါဘုရား ဟော၏။

၂၂ - အညတရဘိက္ခုဝတ္ထု

၄၀၅။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိတ်လန့်တတ်သော (ပုထုဇဉ်သေက္ခ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ လည်းကောင်း၊ မကြောက်မလန့် တည်တံ့သော (ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ လည်းကောင်း တုတ်လက်နက်ကို ပယ်ချ ထားပြီးဖြစ်၍ မိမိလည်း မသတ် သူတစ်ပါး ကိုလည်း မသတ်စေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ငြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

၂၃ - သာမဏေရာနံဝတ္ထု

၄၀၆။ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုသူတို့၌ မဆန့်ကျင်သော ဓားတုတ်ရှိသော သူတို့၌ ဓားတုတ် ချထား ပြီးသည် ဖြစ်၍ ရန်ငြိမ်း သော စွဲလမ်းအပ်သော အရာတို့၌ စွဲလမ်းခြင်း မရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ငြာဟ္မဏ ဟု ငါဘုရား ဟော၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၆ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၂၄ - မဟာပန္တကတ္ထေဝတ္ထု

၄၀၇။ မုန်ညင်းစေ့သည် (ပွတ်ဆောက်) စူးဖျားမှ လျောကျသကဲ့သို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' ထောင်လွှားမှု 'မာန' သူတစ်ပါး၏ ဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးမှု 'မက္ခ' တို့ ကင်းပလျှောကျပြီးသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဗြာဟ္မဏဟု ငါဘုရားဟော၏။

--- ၂၆ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ---၂၅ - ပိလိန္နဝစ္ဆတ္ထေရဝတ္ထု

၄၀၈။ နူးညံ့ပြေပြစ်၍ သဘောအဓိပ္ပါယ် ပေါ် လွင်စေသောမှန်သော စကားကို ပြောဆိုရာ၏။ မည်သည့် တစ်စုံ တစ်ယောက်ကိုမျှ အမျက်ဒေါသဖြင့် မထိခိုက် မငြိစွန်းစေရာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ငြာဟ္မဏဟု ငါဘုရားဟော၏။

၂၆ - အညတရတ္ထေရဝတ္ထု

၄၀၉။ လောက၌ ပိုင်ရှင်မပေးသော ဥစ္စာကို ရှည်သည်ဖြစ်စေ၊ တိုသည်ဖြစ်စေ၊ ငယ်သည်ဖြစ်စေ၊ ကြီးသည်ဖြစ်စေ၊ ကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ မကောင်းသည် ဖြစ်စေ မခိုးယူသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ငြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

၂၇ - သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁၀။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤလောက၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန် လောက၌ လည်းကောင်း မက်မောမှု တဏှာတို့ မရှိကုန်။ မက်မောမှု အာသာကင်း၍ ကိလေသာနှင့် မယှဉ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဗြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

၂၈ - မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁၁။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကပ်ငြိတွယ်တာခြင်းတို့ မရှိကုန်။ တရားမှန်ကို သိ၍ သို့လော သို့လောဟု တွေးတောခြင်း မရှိ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ငြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၆ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၂၉ - ရေဝတတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁၂။ ဤလောက၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ နှစ်ပါးစုံတို့ကို လည်းကောင်း၊ ကပ်ငြိတတ်သော တဏှာကို လည်းကောင်း လွန်မြောက်၏။ စိုးရိမ်ခြင်းမရှိသော ကိလေသာ မြူကင်းသော စင်ကြယ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဗြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

=== ၂၆ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၃၀ - စန္ဒာဘတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁၃။ အညစ်အကြေးကင်းသော လမင်းကဲ့သို့ ကိလေသာ မရှိ၍ စင်ကြယ်သော အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော နောက်ကျူခြင်းမှ ကင်းလျက် ဘဝတို့၌ နှစ်သက်တတ်သည့် တဏှာ ကုန်ခန်းသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဗြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

၃၁ - သီဝလိတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁၄။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရာဂတည်းဟူသော ဘေးကို လည်းကောင်း၊ ကိလေသာတည်း ဟူသော အသွားခက်သည့် ခရီးကို လည်းကောင်း၊ သံသရာဟူသော အကူးခက်သည့် သမုဒ္ဒရာကို လည်းကောင်း၊ မောဟတည်းဟူသော အမိုက် မှောင်ကို လည်းကောင်း လွန်မြောက်ပြီ။ ဩဃလေးပါးကို ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်၏။ ကိလေသာတို့ကို ရှို့မြှိုက် လေ့ရှိ၏။ တဏှာ ကင်း၍ သို့လော သို့လော တွေးတောမှုမရှိ၊ အစွဲအလမ်း ကင်း၍ ငြိမ်းအေး၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဗြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

၃၂ - သုန္ဒရသမုဒ္ဒတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁၅။ ဤလောက၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမတို့ကို ပယ်၍ အိမ်ရာမထောင်ဘဲ ရဟန်းပြု၏။ ကုန်ပြီးသော ကာမ ကုန်ပြီးသော ဘဝရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဗြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

၃၃ - ဇဋိလတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁၆။ ဤလောက၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် တဏှာတို့ကို ပယ်၍ အိမ်ရာ မထောင်ဘဲ ရဟန်းပြု၏။ ကုန်ပြီးသော တဏှာ ကုန်ပြီးသော ဘဝရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဗြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

၃၄ - ဇောတိကတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁၇။ ဤလောက၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် တဏှာတို့ကို ပယ်၍ အိမ်ရာမထောင်ဘဲ ရဟန်းပြု၏။ ကုန်ပြီးသောတဏှာ ကုန်ပြီးသော ဘဝရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဗြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

=== ၂၆ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၃၅ - နဋ္ပုတ္တကတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁၈။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် လူ၌ ဖြစ်သော အစီးအပွါးကို ပယ်စွန့်၍ နတ်၌ ဖြစ်သော အစီးအပွါးကို လွန်မြောက်၏။ အလုံးစုံ အစီးအပွါးနှင့် မယှဉ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဗြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

၃၆ - နဋ္ဋပုတ္တကတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁၉။ (ကာမဂုဏ်၌) မွေ့လျော်ခြင်း (ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌) မမွေ့လျော်ခြင်းကို ပယ်စွန့်၍ ငြိမ်းအေးပြီး သော ဥပဓိ မရှိသော အလုံးစုံသော လောကကို လွှမ်းမိုး၍ တည်သော ရဲရင့်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ် ကို ငြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

၃၇ - ၀ဂၢိဳသတ္ထေရဝတ္ထု

၄၂၀။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းကို လည်းကောင်း အလုံးစုံ အားဖြင့် သိ၏။ ကပ်ငြိ တွယ်တာခြင်း မရှိသော သူတော်ကောင်း အကျင့်ကို ကောင်းစွာ ကျင့်၍ (သစ္စာလေးပါးကို) သိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဗြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

၄၂၁။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ လားရာ 'ဂတိ' ကို နတ် ဂန္ဓဗ္ဗနတ် လူတို့သည် မသိကုန်။ အာသဝေါ ကုန်ခန်း၍ ရဟန္တာဖြစ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဗြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

၃၈ - ဓမ္မဒိန္နာတ္ထေရီဝတ္ထု

၄၂၂။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား အတိတ်ခန္ဓာ၌ လည်းကောင်း၊ အနာဂတ်ခန္ဓာ၌ လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာ၌ လည်း ကောင်း ကြောင့်ကြမှု မရှိ၊ ကြောင့်ကြမှု မရှိသော စွဲလမ်းမှု ကင်းသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ငြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

=== ၂၆ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၃၉ - အင်္ဂုလိမာလတ္ထေရဝတ္ထု

၄၂၃။ ရှေကဆောင် နွားလားဥသဘနှင့်တူသော မြတ်၍ လုံ့လရှိသော သီလက္ခန္ဓ စသည်ကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော မာရ် သုံးပါးကို အောင်သော တဏှာကင်းသော ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို ဆေးလျှော်ပြီးသော သစ္စာလေးပါးကို သိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ငြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား ဟော၏။

=== ၂၆ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် === ၄၀ - ဒေဝဟိတဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

၄၂၄။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို သိ၏။ နတ်ပြည် ငရဲပြည်ကိုလည်း မြင်၏။ ပဋိသန္ဓေ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်၏။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ပြီးသော ရဟန်းဖြစ်၏၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့၏ ကုန်ကြောင်း အကျင့်ကို ကျင့်သုံး အပ်ပြီးသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဗြာဟ္မဏ ဟု ငါဘုရား ဟော၏။

> နှစ်ဆယ့်ခြောက်ခုမြောက် ဗြာဟ္မဏဝဂ် ပြီး၏။ ဓမ္မပဒပါဠိတော် မြန်မာပြန် ပြီး၏။